

แผนปฏิบัติการ ประจำปี พ.ศ. 2569 กรมป่าไม้

กรมป่าไม้

แผนปฏิบัติราชการ

ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๙

กรมป่าไม้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สารบัญ

หน้า

ส่วนที่ ๑ บทสรุปสำหรับผู้บริหาร	๒
---------------------------------	---

ส่วนที่ ๒ ความสอดคล้องกับแผน ๓ ระดับ	
(ตามนัยยะของมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐)	

❖ แผนระดับที่ ๑	
ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)	๖
❖ แผนระดับที่ ๒ (เฉพาะที่เกี่ยวข้อง)	
๒.๑ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม)	๘
๒.๒ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓	๙
๒.๓ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐)	๑๖
❖ แผนระดับที่ ๓ และนโยบายที่เกี่ยวข้อง	
๓.๑ แผนปฏิบัติการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๑๙
๓.๒ แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ของกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม	๒๓
๓.๓ แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ของสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ	๒๕
๓.๔ แผนแม่บทแก้ไขปัญหาการทำลายทรัพยากรป่าไม้การบุกรุกที่ดินของรัฐ และการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน พ.ศ. ๒๕๕๗ ของกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๒๕
๓.๕ แผนแม่บทรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๙๓ ของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๒๖
๓.๖ นโยบายป่าไม้แห่งชาติ ของอนุกรรมการจัดทำนโยบายป่าไม้แห่งชาติและ แผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ	๒๗
๓.๗ แผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ ของคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ	๓๐
๓.๘ แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ ของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๓๓
๓.๙ นโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙ ของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	๓๔
๓.๑๐ นโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดิน และทรัพยากรดินของประเทศ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) ของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ	๓๕
๓.๑๑ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน – SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS (SDGs)	๓๗
๓.๑๒ นโยบายรัฐบาลด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๓๘
๓.๑๓ นโยบายกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๓๙

❖ แผน และนโยบายที่เกี่ยวข้องด้านการต่างประเทศ และอื่นๆ	
๔.๑ แผนปฏิบัติการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๗๐	๔๐
๔.๒ การประชุมรัฐภาคีกรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศ สมัยที่ ๒๖ (COP ๒๖)	๔๑

ส่วนที่ ๓ สารสำคัญแผนปฏิบัติการ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๙ กรมป่าไม้

❖ ภาพรวม	๔๔
❖ แผนปฏิบัติการ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๙ กรมป่าไม้	๕๑
❖ แนวทางการพัฒนาของกรมป่าไม้	
๓.๑ แนวทางการพัฒนาที่ ๑	๕๒
ป้องกันและปราบปรามการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้	
๓.๒ แนวทางการพัฒนาที่ ๒	๕๘
ส่งเสริมการบริหารจัดการป่าชุมชน	
๓.๓ แนวทางการพัฒนาที่ ๓	๖๓
การบริหารจัดการที่ดินป่าไม้อย่างเป็นระบบ เป็นธรรมเพื่อให้ประชาชน อยู่ร่วมกับป่าอย่างสมดุลและอย่างยั่งยืน	
๓.๔ แนวทางการพัฒนาที่ ๔	๖๘
ส่งเสริมการฟื้นฟูป่าเสื่อมโทรมและเพิ่มพื้นที่ป่าเศรษฐกิจ	
๓.๕ แนวทางการพัฒนาที่ ๕	๘๑
ส่งเสริมและพัฒนากการเพิ่มพื้นที่สีเขียวในเขตเมืองและเขตชนบท	
๓.๖ แนวทางการพัฒนาที่ ๖	๘๓
การบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้	
❖ สรุปกรอบแผนปฏิบัติการ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๙ กรมป่าไม้	๘๗
❖ การถ่ายทอดแผนปฏิบัติการสู่การปฏิบัติ	๑๐๕
❖ คณะผู้จัดทำ	๑๐๖

ส่วนที่ ๑

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

แผนปฏิบัติการประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๙ กรมป่าไม้

ส่วนที่ ๑

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

ป่าไม้เป็นทรัพยากรธรรมชาติที่มีคุณค่าอย่างยิ่งต่อมนุษย์และสิ่งแวดล้อม อีกทั้งยังเป็นฐานการพัฒนาประเทศในทุกด้าน เนื่องจากทรัพยากรป่าไม้สามารถอำนวยประโยชน์ต่อเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมของประเทศ และยังมีความสัมพันธ์กับวิถีชีวิต วัฒนธรรม และความเป็นอยู่ของคนในสังคม และสิ่งแวดล้อมของประเทศ และภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ยุทธศาสตร์ชาติที่ ๕ ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมได้กำหนดเป้าหมายเพื่อการอนุรักษ์และรักษาทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมให้คนรุ่นต่อไปได้ใช้อย่างยั่งยืน มีสมดุล พื้นฟูและสร้างใหม่ฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อลดผลกระทบทางลบจากการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจของประเทศ ใช้ประโยชน์และสร้างการเติบโตบนฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้สมดุลภายในขีดความสามารถของระบบนิเวศ ยุกระดับกระบวนทัศน์ เพื่อกำหนดอนาคตประเทศ ด้านทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม บนหลักของการมีส่วนร่วม และธรรมาภิบาล

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๑๖ กำหนดให้ส่วนราชการจัดทำแผนปฏิบัติการของส่วนราชการนั้น โดยจัดทำเป็นแผนห้าปี ซึ่งต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายของคณะรัฐมนตรีที่แถลงต่อรัฐสภา และแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๒ เห็นชอบในหลักการแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐปรับปรุงแผนระดับ ๓ ในความรับผิดชอบให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

แผนปฏิบัติการกรมป่าไม้ที่จัดทำขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ และแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และเพื่อเป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงานของหน่วยงานในสังกัด กรมป่าไม้ โดยแผนปฏิบัติการกรมป่าไม้ ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา จำนวน ๖ แนวทาง ดังนี้

- ๑) การป้องกันและปราบปรามการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้
- ๒) ส่งเสริมการบริหารจัดการป่าชุมชน
- ๓) การบริหารจัดการที่ดินป่าไม้อย่างเป็นระบบ เป็นธรรม เพื่อให้ประชาชนอยู่ร่วมกับป่าอย่างสมดุล และอย่างยั่งยืน
- ๔) ส่งเสริมการฟื้นฟูป่าเสื่อมโทรม และเพิ่มพื้นที่ป่าเศรษฐกิจ
- ๕) ส่งเสริมและพัฒนาการเพิ่มพื้นที่สีเขียวในเขตเมืองและเขตชนบท
- ๖) การบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้

ผังความเชื่อมโยง แผนปฏิบัติการราชการกรมป่าไม้ ประจำปี พ.ศ. 2569

[illegible]

ส่วนที่ ๒

ความสอดคล้องกับแผนระดับชาติ

ส่วนที่ ๒
ความสอดคล้องกับแผน ๓ ระดับ
(ตามนโยบายของมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐)

❖ **แผนระดับที่ ๑**

ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)

๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติที่ ๕ ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
(หลัก)

๑) เป้าหมาย

(๑.๑) อนุรักษ์และรักษาทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมให้คนรุ่นต่อไปได้ใช้อย่างยั่งยืน มีสมดุล

(๑.๒) ฟื้นฟูและสร้างใหม่วัฒนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อลดผลกระทบทางลบจากการพัฒนาสังคมเศรษฐกิจของประเทศ

(๑.๓) ใช้ประโยชน์และสร้างการเติบโตบนฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้สมดุลภายในขีดความสามารถของระบบนิเวศ

(๑.๔) ยกระดับกระบวนทัศน์ เพื่อกำหนดอนาคตประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม บนหลักของการมีส่วนร่วมและธรรมาภิบาล

๒) ประเด็นยุทธศาสตร์

(๒.๑) สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว

(๒.๒) สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ

(๒.๓) พัฒนาความมั่นคงน้ำ พลังงาน และเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

(๒.๔) ยกระดับกระบวนทัศน์เพื่อกำหนดอนาคตประเทศ

๓) การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ

แผนปฏิบัติการการกรมป่าไม้ได้ขับเคลื่อนเพื่อบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติด้านที่ ๕ การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยกำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัด และแนวทางการพัฒนาที่สอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์ชาติ ๖ เรื่อง ดังนี้ ๑) ป้องกันและปราบปรามการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้ ๒) ส่งเสริมการบริหารจัดการป่าชุมชน ๓) การบริหารจัดการที่ดินป่าไม้อย่างเป็นระบบ เป็นธรรมเพื่อให้ประชาชนอยู่ร่วมกับป่าอย่างสมดุลและอย่างยั่งยืน ๔) ส่งเสริมการฟื้นฟูป่าเสื่อมโทรมและเพิ่มพื้นที่ป่าเศรษฐกิจ ๕) ส่งเสริมและพัฒนาการเพิ่มพื้นที่สีเขียวในเขตเมืองและเขตชนบท ๖) การบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้

๒.๒ ยุทธศาสตร์ชาติที่ ๔ ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม (รอง)

๑) เป้าหมาย

(๑.๑) สร้างความเป็นธรรม และลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติ

(๑.๒) กระจายศูนย์ความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคม เพิ่มโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามาเป็นกำลังของการพัฒนาประเทศในทุกระดับ

(๑.๓) เพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งตนเองและการจัดการตนเองเพื่อสร้างสังคมคุณภาพ

๒) ประเด็นยุทธศาสตร์

(๒.๑) การลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ

(๒.๒) กระจายการถือครองที่ดินและเข้าถึงทรัพยากร

๓) การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ

แผนปฏิรูปราชการกรมป่าไม้ได้ขับเคลื่อนเพื่อบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติด้านที่ ๔ ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม โดยแนวทางการพัฒนาเรื่องที่ ๓) การบริหารจัดการที่ดินป่าไม้อย่างเป็นระบบ เป็นธรรมเพื่อให้ประชาชนอยู่ร่วมกับป่าอย่างสมดุลและอย่างยั่งยืน แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนและลดความขัดแย้งระหว่างประชาชนกับเจ้าหน้าที่รัฐเกี่ยวกับปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐที่มีมาอย่างยาวนาน สร้างความเท่าเทียมกันในสังคม และเปิดโอกาสให้ประชาชนที่อยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ของรัฐได้อย่างถูกกฎหมาย โดยในพื้นที่รับผิดชอบของกรมป่าไม้มีพื้นที่ถึง ๑๒.๕ ล้านไร่ ซึ่งกรมป่าไม้ ได้นำแนวทางการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน (คทช.) มาดำเนินการแก้ไขปัญหาราษฎรอยู่อาศัยทำกินในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ก่อนมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ ในพื้นที่ลุ่มน้ำ ชั้นที่ ๓, ๔, ๕ ซึ่งกฎหมายอนุญาตให้ขอใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติได้ มีพื้นที่เป้าหมาย ๓.๔ ล้านไร่ และนำเข้าสู่กระบวนการจัดที่ดินให้ชุมชน

๒.๓ ยุทธศาสตร์ชาติที่ ๖ ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ (รอง)

๑) เป้าหมาย

(๑.๑) ภาครัฐมีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวมตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส

(๑.๒) ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ

๒) ประเด็นยุทธศาสตร์

(๒.๑) ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริต และประพฤติมิชอบ

(๒.๒) กฎหมายมีความสอดคล้องเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ และมีเท่าที่จำเป็น

๓) การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ

แผนปฏิรูปราชการกรมป่าไม้ได้ขับเคลื่อนเพื่อบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติด้านที่ ๖ การปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ โดยแนวทางการพัฒนาเรื่องที่ ๖) การบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ ได้กำหนดให้มีการปรับปรุง หรือยกเลิกกฎหมายที่มีเนื้อหาเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ เช่น พระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๘) พุทธศักราช ๒๕๖๒ เป็นต้น

❖ แผนระดับที่ ๒ (เฉพาะที่เกี่ยวข้อง)

๒.๑ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม)

๒.๑.๑ ประเด็นที่ ๑๘ การเติบโตอย่างยั่งยืน (หลัก)

๑) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

- **เป้าหมายที่ ๑** สภาพแวดล้อมของประเทศไทยมีคุณภาพดีขึ้นอย่างยั่งยืน
การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ

แผนปฏิบัติราชการกรมป่าไม้ได้ขับเคลื่อนเพื่อบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ ในประเด็นที่ ๑๘ การเติบโตอย่างยั่งยืน โดยกำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัด และแนวทางการพัฒนาที่สอดคล้องกับแผนแม่บทฯ จำนวน ๖ ด้าน ในแผนปฏิบัติราชการกรมป่าไม้ ดังนี้ ๑) ป้องกันและปราบปรามการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้ ๒) ส่งเสริมการบริหารจัดการป่าชุมชน ๓) การบริหารจัดการที่ดินป่าไม้อย่างเป็นระบบ เป็นธรรมเพื่อให้ประชาชนอยู่ร่วมกับป่าอย่างสมดุลและอย่างยั่งยืน ๔) ส่งเสริมการฟื้นฟูป่าเสื่อมโทรมและเพิ่มพื้นที่ป่าเศรษฐกิจ ๕) ส่งเสริมและพัฒนาการเพิ่มพื้นที่สีเขียวในเขตเมืองและเขตชนบท ๖) การบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้

๒) แผนย่อยที่ ๑ การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว

มีเป้าหมายในการสนับสนุนให้พื้นที่คุ้มครองได้รับการอนุรักษ์ คุ้มครองเพื่อลดการสูญเสียชนิดพันธุ์ที่ถูกคุกคาม ตลอดจนชนิดพันธุ์เฉพาะถิ่นที่มีผลกระทบต่อระบบนิเวศ รวมทั้งการลดความขัดแย้งระหว่างสัตว์ป่า มนุษย์ และชุมชน ตลอดจนให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการป่าไม้เชิงพื้นที่ ผ่านการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีสมัยใหม่มาประยุกต์ใช้ในการหยุดยั้งการบุกรุกทำลายพื้นที่ป่า พัฒนาการมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรป่าไม้ พัฒนาศักยภาพของรัฐและออกกฎระเบียบเพื่อสนับสนุนการเพิ่มพื้นที่ป่า สนับสนุนการเพิ่มพื้นที่สีเขียวทั้งในเขตเมืองและชุมชน ส่งเสริมการลงทุนและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการผลิต ตลอดจนการบริโภคไปสู่การผลิตและการบริโภคอย่างยั่งยืน

■ แนวทางการพัฒนา

แนวทางที่ ๒ รักษาและเพิ่มพื้นที่สีเขียวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
รวมทั้งการบริหารจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน

โดยหยุดยั้งการบุกรุกทำลายพื้นที่ป่า โดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการพื้นที่เสี่ยงต่อการถูกบุกรุก พร้อมทั้งให้มีการบริหารจัดการเชิงพื้นที่และมีการบูรณาการทุกหน่วยงานในการตรวจสอบติดตาม เฝ้าระวังและป้องกันการบุกรุกป่า และส่งเสริมการฟื้นฟูระบบนิเวศป่าธรรมชาติที่มีสภาพเสื่อมโทรม พื้นที่ป่าอนุรักษ์ตามกฎหมาย พื้นที่ป่าต้นน้ำบนพื้นที่สูงชัน และพื้นที่แนวกันชน รวมทั้งส่งเสริมการใช้ประโยชน์พื้นที่ต้นน้ำที่เหมาะสมและไม่เกิดผลกระทบ โดยกำหนดสิทธิชุมชนที่เข้าไปใช้ประโยชน์จากป่านั้น และสร้างกลไกที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ และกฎหมาย เพื่อสามารถระบุแหล่งกำเนิดของไม้ ป้องกันการลักลอบทำไม้ที่ผิดกฎหมาย และส่งเสริมการพัฒนาพื้นที่สีเขียวเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจและการเรียนรู้ทางธรรมชาติ

ในเขตชุมชนเมืองและชนบท เพื่อให้ประชาชนได้ประโยชน์และรู้สึกใกล้ชิดธรรมชาติเกิดความรู้สึกหวงแหน เกิดจิตสำนึกในการอนุรักษ์และได้รับความสุขจากทรัพยากรธรรมชาติ รวมทั้งส่งเสริมการบริหารจัดการพื้นที่ป่าชุมชนและป่าครอบครัวแบบมีส่วนร่วม

■ เป้าหมายของแผนย่อย

เป้าหมายที่ ๒ พื้นที่สีเขียวทุกประเภทเพิ่มขึ้น

■ การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

แผนปฏิบัติการราชการกรมป่าไม้ได้ขับเคลื่อนเพื่อบรรลุเป้าหมาย ตามแผนแม่บทฯ

ในแผนย่อยการสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียวโดยกำหนดตัวชี้วัด และค่าเป้าหมายในแผนปฏิบัติการราชการกรมป่าไม้ ๒ ด้าน ได้แก่ ด้านการป้องกันรักษาป่า พัฒนา และเพิ่มพื้นที่สีเขียว (ป้องกันและปราบปรามการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้ ส่งเสริมการบริหารจัดการป่าชุมชน ส่งเสริมการฟื้นฟูป่าเสื่อมโทรมและเพิ่มพื้นที่ป่าเศรษฐกิจ ส่งเสริมและพัฒนากการเพิ่มพื้นที่สีเขียวในเขตเมืองและเขตชนบท และการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้) และด้านการบริหารจัดการที่ดินป่าไม้อย่างเป็นระบบและเป็นธรรม (การบริหารจัดการที่ดินป่าไม้อย่างเป็นระบบเป็นธรรมเพื่อให้ประชาชนอยู่ร่วมกับป่าอย่างสมดุลและอย่างยั่งยืน)

เป้าหมายการป้องกันรักษาป่า พัฒนา และเพิ่มพื้นที่สีเขียว

๑) อัตราการลดลงของพื้นที่ป่าไม้และการทำลายทรัพยากรป่าไม้ไม่มากกว่าปีก่อนหน้าและมีแนวโน้มลดลง

๒) พื้นที่สีเขียวต่อพื้นที่ประเทศ พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่เสื่อมโทรมได้รับการฟื้นฟูอย่างต่อเนื่อง จำนวน ๓๙๑,๒๔๐ ไร่

๓) ส่งเสริมและสนับสนุนการเพิ่มสวนป่าเศรษฐกิจและพื้นที่ปลูกไม้เศรษฐกิจในพื้นที่เอกชน เกษตรกร ทั้งในที่ดินกรรมสิทธิ์และสิทธิครอบครองทั่วไป จำนวน ๓๐,๐๕๐ ไร่

เป้าหมายการบริหารจัดการที่ดินป่าไม้อย่างเป็นระบบและเป็นธรรม

พื้นที่ที่ราษฎรครอบครองและใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติได้รับการจัดระเบียบและแก้ไขปัญหาฯ และมีการควบคุมให้เป็นไปตามเงื่อนไขการอนุญาต จำนวน ๑๐๐,๐๐๐ ไร่

๒.๒ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓

๑) เป้าหมายหลัก การเปลี่ยนผ่านการผลิตและบริโภคไปสู่ความยั่งยืน

๒) มิติความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒.๑) หมายเหตุที่ ๑๐ ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ

(๒.๑.๑) เป้าหมายการพัฒนา

(๑) เป้าหมาย ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมายของการพัฒนาระดับ

หมายเหตุ

เป้าหมายที่ ๑ การเพิ่มมูลค่าจากเศรษฐกิจหมุนเวียน และ
การใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อเสริมสร้างการใช้ทรัพยากรทุกขั้นตอนของการผลิต
และการบริโภคมีประสิทธิภาพมากขึ้น และสร้างมูลค่าและรายได้จากเศรษฐกิจหมุนเวียนเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด ๑.๑ มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศจากเศรษฐกิจ
หมุนเวียนเพิ่มขึ้น สามารถสนับสนุนการขยายตัว ทางเศรษฐกิจได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑ ในปี ๒๕๗๐

เป้าหมายที่ ๒ การอนุรักษ์ พื้นฟู และใช้ประโยชน์จาก
ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน เพื่อให้ทรัพยากรธรรมชาติมีความอุดมสมบูรณ์

ตัวชี้วัด ๒.๑ คะแนนดัชนีสมรรถนะด้านสิ่งแวดล้อมดีขึ้น
ติดอันดับ ๑ ใน ๓ ของประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยมีคะแนนไม่น้อยกว่า ๕๕ คะแนน
ในปี ๒๕๗๐

ตัวชี้วัด ๒.๒ พื้นที่ป่าไม้เพิ่มขึ้น โดยเป็นป่าไม้ธรรมชาติ
ร้อยละ ๓๓ และพื้นที่ป่าเศรษฐกิจเพื่อการใช้ประโยชน์ ร้อยละ ๑๒ ของพื้นที่ประเทศภายในปี ๒๕๗๐

เป้าหมายที่ ๓ การสร้างสังคมคาร์บอนต่ำและยั่งยืน
เพื่อการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและมลพิษลดลง และประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี

ตัวชี้วัด ๓.๑ สัดส่วนของการใช้พลังงานทดแทนต่อ
ปริมาณการใช้พลังงานขั้นสุดท้ายเพิ่มขึ้น มีสัดส่วนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๔ ภายในปี ๒๕๗๐

กลยุทธ์การพัฒนา

๑) กลยุทธ์ที่ ๑ การพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการตามหลัก
เศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๑ เพิ่มศักยภาพของอุตสาหกรรม
และบริการ โดยการพัฒนาสินค้า บริการและตลาดที่สร้างมูลค่าเพิ่ม พัฒนาเครื่องมือและกลไก รวมถึง
สนับสนุนการวิจัย การใช้องค์ความรู้เพื่อต่อยอดการใช้วัสดุหมุนเวียนให้มีประสิทธิภาพ
เพื่อยกระดับผลผลิตภาพการผลิตสู่การเพิ่มมูลค่าเศรษฐกิจหมุนเวียน

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๒ เพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตสินค้า
และบริการตามแนวทางเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ ผลักดันให้ภาคเอกชนมี
การลงทุนเพื่อปรับปรุงกระบวนการผลิตและการบริการให้มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการส่งเสริมให้
เกิดการใช้น้อย ใช้ซ้ำ นำกลับมาใช้ใหม่ และส่งเสริมให้นาหลักการลดของเสียให้เหลือน้อยที่สุด
มาใช้ในขั้นตอนการผลิตและบริการ ส่งเสริมให้เกิดความเชื่อมโยงกลไก สนับสนุนและสร้างแรงจูงใจ
ในการปรับเปลี่ยนรูปแบบการผลิตไปสู่การลดปริมาณการปล่อยคาร์บอน

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๓ สร้างความเชื่อมโยงกับสาขา
เศรษฐกิจอื่น ได้แก่ ภาคเกษตรกรรม ภาคอุตสาหกรรม และภาคการท่องเที่ยว โดยสร้างระบบ
การผลิตที่เชื่อมโยงกัน ตั้งแต่ภาคการผลิตต้นน้ำจนถึงภาคการผลิตและการบริโภคที่เป็นปลายน้ำ
ตามหลักเศรษฐกิจหมุนเวียน

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๔ พัฒนาระบบรับรองมาตรฐานการผลิตสินค้าและบริการ จัดทำมาตรฐานกระบวนการผลิตสินค้าและบริการ ระบบรับรองมาตรฐานสินค้าและบริการ และแนวทางการปฏิบัติตามหลักเศรษฐกิจหมุนเวียน

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๕ การใช้เครื่องมือและกลไกในตลาดเงินตลาดทุนเพื่อการเจริญเติบโตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม สร้างกลไกความร่วมมือระหว่างรัฐและเอกชน ส่งเสริมมาตรการทางการเงินและการลงทุนสีเขียว ส่งเสริมและสนับสนุนการมาตรฐานการรายงานแห่งความยั่งยืน มาตรฐานทางบัญชีความยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริมการลงทุนในกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

๒) กลยุทธ์ที่ ๒ การสร้างรายได้สุทธิให้ชุมชน ท้องถิ่นและเกษตรกรจากเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๒ ส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชนบนฐานความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรม ส่งเสริมแนวคิดการสร้างรายได้จากการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรม พัฒนาขีดความสามารถคนในท้องถิ่นให้มีองค์ความรู้ด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ สืบทอดอัตลักษณ์และวัฒนธรรมท้องถิ่น พัฒนาระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๓ ส่งเสริมและพัฒนาระบบตลาดคาร์บอนเพื่อการสร้างรายได้จากการเก็บกักคาร์บอนในภาคป่าไม้ วิจัยและพัฒนาองค์ความรู้ จัดทำฐานข้อมูลสำหรับการซื้อขายคาร์บอน ได้แก่ ข้อมูล การตรวจวัดปริมาณคาร์บอนในการผลิตสินค้าและบริการ การประเมินขีดความสามารถในการกักเก็บคาร์บอนของภาคป่าไม้ และกิจกรรมการกักเก็บคาร์บอนอื่นๆ พัฒนาระบบการรับรองปริมาณการปล่อยและกักเก็บคาร์บอนให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล และส่งเสริมอำนวยความสะดวกในการเข้าซื้อขายในตลาดคาร์บอนของผู้ปล่อยและผู้กักเก็บคาร์บอน

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๔ ส่งเสริมให้เกิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ตามหลักเศรษฐกิจหมุนเวียน สนับสนุนการสร้างชุมชนต้นแบบเศรษฐกิจหมุนเวียนที่ตอบรับกับวิถีชีวิตและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อส่งเสริมให้เกิดการถ่ายทอดองค์ความรู้ไปสู่ชุมชนต่าง ๆ ให้ถอดบทเรียนจากชุมชนต้นแบบ รวมทั้งยังเป็นการยกระดับคุณภาพชีวิตและสร้างเครือข่ายชุมชนเพื่อขยายผลต่อไปอย่างยั่งยืน

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๖ พัฒนาระบบและกลไกสร้างแรงจูงใจการเพิ่มพื้นที่ป่าเศรษฐกิจเพื่อเศรษฐกิจชุมชน สร้างกลไกจูงใจให้มีการปลูกป่าในพื้นที่ที่ถูกทำลายหรือพื้นที่ว่าง พัฒนาระบบตรวจสอบย้อนกลับการผลิต การแปรรูปและการค้าตลอดห่วงโซ่การผลิตของอุตสาหกรรมไม้ สนับสนุนการศึกษาวิจัย พัฒนาคุณภาพ สายพันธุ์ พัฒนานวัตกรรมเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มจากไม้และสร้างมาตรการจูงใจในการปลูกไม้มีค่าทางเศรษฐกิจ

๓) กลยุทธ์ที่ ๓ การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรอย่างชาญฉลาดบนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๑ สร้างฐานทรัพยากรธรรมชาติเพื่อการผลิตให้เพียงพอและมีการใช้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติโดยคำนึงถึงขีดจำกัดและศักยภาพในการฟื้นตัว สร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนและเป็นธรรม ดำเนินการประเมินมูลค่าของทรัพยากรธรรมชาติเพื่อใช้ในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติที่มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๒ ใช้ทรัพยากรธรรมชาติจากส่วนเหลือให้เกิดประโยชน์ที่หลากหลายปราศจากเศษเหลือและของเสียจากอุตสาหกรรม เกษตรกรรม และขยะอาหาร ดำเนินการศึกษาวិเคราะห์การไหลของวัสดุ เพื่อบริหารจัดการของเหลือจากการผลิตและการบริโภคอย่างมีประสิทธิภาพ พัฒนาระบบกลไกหมุนเวียนใช้ประโยชน์เศษเหลือในภาคอุตสาหกรรม เศรษฐกิจเกษตร ลดการสูญเสียที่เกิดขึ้นในขั้นตอนก่อนถึงผู้บริโภค และขยะอาหาร รวมถึงการพัฒนาแพลตฟอร์มเพื่อเชื่อมโยงผู้ประกอบการเศรษฐกิจหมุนเวียนให้สามารถเข้าถึงองค์ความรู้และนวัตกรรม ตลอดจนปรับปรุงกฎระเบียบให้สนับสนุนการนำของเสียจากอุตสาหกรรมที่ยังมีประโยชน์ให้สามารถนำกลับมาใช้ได้

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๓ บริหารจัดการกิจกรรมทางเศรษฐกิจให้เหมาะสมกับศักยภาพทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ บริหารจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน แก้ไขปัญหาความขัดแย้งด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กำหนดการใช้ประโยชน์พื้นที่อย่างเหมาะสมกับศักยภาพทรัพยากรธรรมชาติ พัฒนาและยกระดับมาตรฐานการบริหารจัดการพื้นที่ พัฒนาระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ สร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์กับการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน

๔) กลยุทธ์ที่ ๔ การพัฒนาเทคโนโลยี นวัตกรรมและกลไกสนับสนุนเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๔.๑ ส่งเสริมงานวิจัยเทคโนโลยีและพัฒนาแพลตฟอร์มสนับสนุนธุรกิจรูปแบบเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ นำเทคโนโลยี นวัตกรรมที่ทันสมัย ความคิดสร้างสรรค์ ภูมิปัญญา และนวัตกรรมท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรและลดของเสียจากกระบวนการผลิต ส่งเสริมการพัฒนาแพลตฟอร์มบริหารจัดการข้อมูลและแพลตฟอร์มเสริมสร้างความสามารถในการเปลี่ยนผ่านไปสู่เศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ การบูรณาการเครือข่ายความร่วมมือพัฒนาเทคโนโลยีการออกแบบเชิงนิเวศ การจัดการของเสียการพัฒนารัฐกิจ และการแลกเปลี่ยนวัสดุเหลือใช้ระหว่างธุรกิจและอุตสาหกรรม

กลยุทธ์ย่อยที่ ๔.๓ พัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมสนับสนุนการลดและหมุนเวียนการใช้ทรัพยากร และเพิ่มมูลค่าของเสีย ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมเกี่ยวกับบรรจุภัณฑ์ที่ใช้วัสดุชนิดเดียว การใช้วัสดุรอบสอง การอัพไซเคิลมาใช้ในการผลิตและใช้ประโยชน์ได้มากกว่าเดิม

กลยุทธ์ย่อยที่ ๔.๕ สร้างความร่วมมือถ่ายทอดเทคโนโลยี
กับต่างประเทศ พัฒนาเครือข่ายเพื่อสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศ ส่งเสริมการแบ่งปัน
แลกเปลี่ยนและพัฒนาองค์ความรู้ด้านนโยบาย ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี นวัตกรรม ด้านการวิจัย
และด้านการนำไปประยุกต์ใช้

กลยุทธ์ย่อยที่ ๔.๖ พัฒนาระบบข้อมูล/องค์ความรู้/
มาตรฐาน/กฎหมาย/มาตรการ สนับสนุนและสร้างแรงจูงใจ ปรับปรุงกฎหมายให้เอื้อต่อ
การขับเคลื่อนเศรษฐกิจหมุนเวียนและลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในทุกภาคส่วน ใช้มาตรการ
ทางการเงินและการคลัง เพื่อสนับสนุนกระบวนการผลิตให้ได้มาตรฐาน ลดมลพิษ และใช้ทรัพยากรให้
เกิดประสิทธิภาพ พัฒนาระบบฐานข้อมูล องค์ความรู้และแนวปฏิบัติด้านเศรษฐกิจหมุนเวียนและ
สังคมคาร์บอนต่ำที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากล เสริมสร้างศักยภาพบุคลากร และหน่วยงานส่วนกลาง
ท้องถิ่นและชุมชนในการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ลดการก่อมลพิษ และส่งเสริมการถ่ายทอด
เทคโนโลยี นวัตกรรมที่ปล่อยคาร์บอนต่ำและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

๕) กลยุทธ์ที่ ๕ การปรับปรุงพฤติกรรมทางเศรษฐกิจและ
การดำรงชีพเข้าสู่วิถีชีวิตใหม่อย่างยั่งยืน

กลยุทธ์ย่อยที่ ๕.๑ สร้างความตระหนักรู้ให้เกิดในสังคม
ส่งเสริมการสร้างความตระหนัก จิตสำนึก ทศนคติแก่ทุกภาคส่วนให้คำนึงถึงความสำคัญของการ
ดำเนินการตามแนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ เร่งผลักดันให้มีการนำไปใช้อย่าง
แพร่หลายในทุกภาคส่วน ส่งเสริมคุณลักษณะและพฤติกรรมของผู้บริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

กลยุทธ์ย่อยที่ ๕.๒ สร้างแรงจูงใจ และทัศนคติ
ในการดำรงชีวิตของผู้บริโภคเพื่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสู่การบริโภคที่ยั่งยืน พัฒนากลไก
เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์และไม่ใช่เศรษฐศาสตร์เพื่อจูงใจและกระตุ้นให้ผู้บริโภคปรับเปลี่ยน
พฤติกรรมสู่วิถีชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม บนพื้นฐานข้อมูลที่ถูกต้อง เชื่อถือได้ และมีความ
โปร่งใส ส่งเสริมแนวปฏิบัติการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการ
รีไซเคิลขยะและบรรจุภัณฑ์ในบ้านเรือน ส่งเสริมการติดฉลากผลิตภัณฑ์ อาทิ ฉลากสีเขียว ฉลาก
คาร์บอน ฟุตพริ้นท์ และฉลากพลังงาน เพื่อเป็นข้อมูลในการตัดสินใจของผู้บริโภค

กลยุทธ์ย่อยที่ ๕.๓ ส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนและ
นวัตกรรมประหยัดพลังงานในครัวเรือน พัฒนาระบบข้อมูลการบริหารจัดการ การผลิตและ
การใช้พลังงานทดแทน สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีพลังงานทดแทนที่มีประสิทธิภาพ
ส่งเสริมนวัตกรรมประหยัดพลังงานที่มีราคาที่เหมาะสมและผู้ใช้สามารถจ่ายได้สร้างการรับรู้และ
ให้ข้อมูลแก่ประชาชนเพื่อประกอบการตัดสินใจเลือกใช้เทคโนโลยีที่มีการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ
และช่วยลดค่าใช้จ่ายในระยะยาว

กลยุทธ์ย่อยที่ ๕.๔ ส่งเสริมการใช้ภูมิปัญญา วัฒนธรรม
ท้องถิ่นตามแนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียน ส่งเสริมแนวทางการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด
ในระดับชุมชน สนับสนุนการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาต่อยอดการพัฒนาสินค้าและบริการจาก

นวัตกรรม ความคิดสร้างสรรค์ และยึดการพึ่งพาตนเองเป็นสำคัญ พัฒนา ถ่ายทอดองค์ความรู้ให้คนในสังคมได้รับรู้ เกิดความเข้าใจ ตระหนักในคุณค่า คุณประโยชน์ และรักษาภูมิปัญญาและวัฒนธรรมของชุมชน

๒.๒) หมายความว่า ๑๑ ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

(๒.๒.๑) เป้าหมายการพัฒนา

(๑) เป้าหมาย ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมายของการพัฒนาระดับ

หมายความว่า

เป้าหมายที่ ๑ ความเสียหายและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศลดลง

ตัวชี้วัด ๑.๑ จำนวนประชาชนที่เสียชีวิต สูญหาย และได้รับผลกระทบโดยตรงจากภัยธรรมชาติลดลง ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐ จากค่าเฉลี่ย ๕ ปี ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ในแต่ละภัย

เป้าหมายที่ ๒ ความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศลดลง

ตัวชี้วัด ๒.๑ มีแผนที่แสดงพื้นที่เสี่ยงจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในระดับพื้นที่โดยเฉพาะในพื้นที่สำคัญด้านต่างๆ หรือระดับจังหวัดอย่างครอบคลุม และเชื่อมโยงกับฐานข้อมูลของมิติทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมที่สำคัญ

ตัวชี้วัด ๒.๒ การมีแผนจัดการป้องกันความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในระดับพื้นที่ โดยเฉพาะพื้นที่สำคัญ เพิ่มขึ้นอย่างน้อย ๓ พื้นที่

เป้าหมายที่ ๓ สังคมไทยมีภูมิคุ้มกันจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ตัวชี้วัด ๓.๑ ชุมชน ท้องถิ่น อาสาสมัคร และเครือข่ายที่สามารถจัดการความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเบื้องต้นได้ด้วยตนเอง เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๘๐ ภายในปี ๒๕๗๐ และมีการจัดฝึกอบรมด้านการป้องกันและบรรเทาผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศครอบคลุมทุกพื้นที่ของประเทศ

กลยุทธ์การพัฒนา

๑) กลยุทธ์ที่ ๑ การป้องกันและลดผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในพื้นที่สำคัญ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๑ ส่งเสริมการใช้นาตรการเชิงป้องกันก่อนเกิดภัยในพื้นที่สำคัญ อาทิ การวางผังเมืองการ จัดสรรการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างเป็นระบบ การกำหนดพื้นที่ปลอดภัยจากทุกภัย ตลอดจนการปรับปรุงมาตรฐานและหลักเกณฑ์

ในการออกแบบก่อสร้างอาคารให้ครอบคลุมเรื่องการลดผลกระทบจากภัยธรรมชาติ การกำหนดรูปแบบและแนวทางการใช้พื้นที่ลุ่มต่ำเป็นพื้นที่รับน้ำนอง และการพัฒนารูปแบบของสิ่งปลูกสร้างที่ใช้แนวคิดสถาปัตยกรรมที่สอดคล้องกับภูมิอากาศ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๒ ระบุพื้นที่สำคัญที่ได้รับผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศจำแนกตามประเภทภัย โดยการบูรณาการข้อมูลที่เกี่ยวข้องและแผนที่เสี่ยงภัยของภัยแต่ละประเภท เพื่อจัดทำแผนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาบูรณาการความร่วมมือของประชาชน ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการบูรณาการงบประมาณและมีเจ้าภาพหลักในการดำเนินการตามแผนที่ชัดเจน

๒) กลยุทธ์ที่ ๒ การพัฒนาและเพิ่มศักยภาพประชาชนและชุมชนในการรับมือกับภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๑ ส่งเสริมให้ประชาชนทุกภาคส่วนมีความรู้ความเข้าใจตระหนักถึงความเสี่ยงและปรับตัวรับมือผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยให้ความสำคัญกับการบูรณาการองค์ความรู้ด้านการจัดการภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในหลักสูตร การศึกษาทุกระดับ การจัดตั้งศูนย์เรียนรู้การสนับสนุนให้ประชาชนสามารถเข้าถึง รวมทั้งแจ้งเตือนภัย และใช้ประโยชน์จากข้อมูลเตือนภัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๒ สนับสนุนการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนและชุมชนในการรับมือและปรับตัวต่อภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๓) กลยุทธ์ที่ ๔ การอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติระบบนิเวศเพื่อป้องกันและลดผลกระทบจากภัยธรรมชาติ และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๔.๑ สร้างจิตสำนึกให้ประชาชนทุกระดับอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ทั้งทางบกและทางทะเล

กลยุทธ์ย่อยที่ ๔.๒ เพิ่มบทบาทภาคประชาชน ชุมชน และภาคเอกชน ในการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อป้องกันและลดผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และเพิ่มศักยภาพการดูดซับและเก็บกักก๊าซเรือนกระจก โดยเฉพาะป่าต้นน้ำ ป่าชายเลน แหล่งน้ำธรรมชาติ และพื้นที่ชุ่มน้ำ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๔.๓ สนับสนุนการใช้แนวทางธรรมชาติในการจัดการปัญหาภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศอย่างยั่งยืน เช่น การแก้ปัญหา น้ำท่วม โดยการฟื้นฟูพื้นที่ชุ่มน้ำที่คอยรับน้ำ ดักตะกอน การแก้ปัญหาขาดแคลนน้ำ โดยการฟื้นฟูป่าต้นน้ำ สร้างระบบกักเก็บน้ำย่อยๆ ในระดับท้องถิ่น การปรับเปลี่ยนการใช้ที่ดิน และการแก้ปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง โดยการฟื้นฟูระบบนิเวศชายฝั่งดั้งเดิมที่เป็นปราการทางธรรมชาติที่สำคัญ

๔) กลยุทธ์ที่ ๕ การส่งเสริมความร่วมมือกับต่างประเทศเพื่อบริหารจัดการ และลดความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติ และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๕.๑ พัฒนากลไกความร่วมมือกับต่างประเทศในการจัดการภัยธรรมชาติ การปล่อยก๊าซเรือนกระจก และการแก้ไขปัญหาผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมข้ามพรมแดน เช่น การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ลุ่มน้ำโขง การแก้ไขปัญหาหมอกควันข้ามพรมแดน ทั้งในรูปแบบทวิภาคีและพหุภาคีโดยการจัดทำบันทึกความเข้าใจ ความร่วมมือทางวิชาการด้านการลดความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศกับประเทศเพื่อนบ้านที่มีชายแดนติดกัน ตลอดจนการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมร่วมกัน

กลยุทธ์ย่อยที่ ๕.๒ แลกเปลี่ยนประสบการณ์ความรู้ เกี่ยวกับข้อตกลงระหว่างประเทศในด้านภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยให้มีการจัดการองค์ความรู้ แนวทางปฏิบัติที่ดีจากต่างประเทศมาประมวล และประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับบริบททางสังคมและวัฒนธรรมของประเทศไทย

๒.๓ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐)

ผลประโยชน์แห่งชาติ

เป้าหมายสูงสุดของนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) ให้ความสำคัญกับการรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติที่กำหนดไว้แล้วในยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) อันได้แก่ การมีเอกราช อธิปไตย การดำรงอยู่อย่างมั่นคง และยั่งยืนของสถาบันหลักของชาติและประชาชนจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ การอยู่ร่วมกันในชาติอย่างสันติสุขเป็นปึกแผ่น มีความมั่นคงทางสังคมท่ามกลางพหุสังคม และการมีเกียรติและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ ความเจริญเติบโตของชาติ ความเป็นธรรมและความอยู่ดีมีสุขของประชาชน ความยั่งยืนของฐานทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ความมั่นคงทางพลังงานและอาหาร ความสามารถในการรักษาผลประโยชน์ของชาติภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศ และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติประสานสอดคล้องกันด้านความมั่นคงในประชาคมอาเซียนและประชาคมโลกอย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรี

๑) นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๓ การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติพื้นที่ชายแดน

จุดมุ่งเน้น พื้นที่ชายแดนและประชาชนในพื้นที่ที่มีการพัฒนา มีความมั่นคงปลอดภัย มีศักยภาพในการป้องกันและแก้ไขภัยคุกคามทุกรูปแบบ มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของมนุษย์อย่างสมดุล อีกทั้งยังเป็นพื้นที่ความร่วมมือและสร้างความสัมพันธ์อันดีกับประเทศรอบบ้าน ทั้งในด้านการร่วมกันป้องกันภัยคุกคามและปัญหาความมั่นคง การแก้ไขปัญหาค้ำจ้ง รวมถึงการสร้างการเติบโตทางเศรษฐกิจร่วมกันอย่างยั่งยืน

เป้าหมายที่ ๑ พื้นที่ชายแดนมีความมั่นคง ปลอดภัย มีศักยภาพการป้องกันและแก้ไขภัยคุกคามทุกรูปแบบ และเป็นพื้นที่เชื่อมโยงทางเศรษฐกิจและสังคมระหว่างไทยกับประเทศรอบบ้าน

ผลสัมฤทธิ์ พื้นที่ชายแดนมีศักยภาพในการป้องกันภัยคุกคามทุกรูปแบบ ประชาชน และชุมชนตามแนวชายแดนมีความปลอดภัยและมีคุณภาพชีวิตที่ดี รวมถึงเป็นจุดเชื่อมโยงสำคัญทางเศรษฐกิจ การสัญจร และความมั่นคงในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ตัวชี้วัดที่ ๑ การพัฒนาระบบป้องกันตามแนวชายแดนด้วยเทคโนโลยี อย่างน้อยร้อยละ ๘๕ ของจังหวัดชายแดนทั้งหมด ภายในปี ๒๕๗๐

กลยุทธ์หลักที่ ๑ การสร้างสภาพแวดล้อมในพื้นที่ชายแดนให้มีความปลอดภัยและมีศักยภาพในการป้องกันและแก้ไขภัยคุกคาม

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๒ ป้องกันและแก้ไขภัยคุกคามทุกรูปแบบบริเวณพื้นที่ชายแดน โดยผลักดันการหารือระหว่างไทยกับประเทศรอบบ้านผ่านกลไกความร่วมมือระหว่างประเทศในทุกระดับ โดยเฉพาะอาชญากรรมข้ามชาติ ปัญหาการลักลอบตัดไม้ทำลายป่า ผู้หลบหนีเข้าเมือง และโรคติดต่ออุบัติใหม่

๒) นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๙ การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

จุดมุ่งเน้น การยกระดับการจัดการความเสี่ยงสาธารณภัยที่สำคัญอันเกิดจากภัยธรรมชาติ และภัยที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ และ/หรือ เป็นภัยซ้ำซ้อน ให้สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้รวดเร็ว ทันต่อเหตุการณ์ และยั่งยืน

เป้าหมาย การยกระดับการจัดการความเสี่ยงสาธารณภัยที่สำคัญอันเกิดจากภัยธรรมชาติ และภัยที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ และ/หรือ เป็นภัยซ้ำซ้อน (Compound Hazards) ไปสู่มาตรฐานตามหลักสากล

ผลสัมฤทธิ์ ประเทศไทยสามารถจัดการความเสี่ยง พร้อมทั้งรับมือและลดผลกระทบจากสาธารณภัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัดที่ ๔ การแจ้งเตือนสาธารณภัยล่วงหน้าได้ทันสถานการณ์ภายในระยะเวลาที่กำหนด (เฉพาะภัยธรรมชาติ ๔ ภัย ได้แก่ อุทกภัย วาตภัย น้ำป่าไหลหลากและดินโคลนถล่ม สึนามิ) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๙๘ ของการเกิดภัยดังกล่าวทุกปี

กลยุทธ์หลักที่ ๑ การลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยให้มีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๑ พัฒนามาตรการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยที่เกิดขึ้น และป้องกันความเสี่ยงใหม่ให้มีประสิทธิภาพ รวมถึงภัยซ้ำซ้อน โดยเฉพาะอุทกภัย วาตภัย น้ำป่าไหลหลาก และดินโคลนถล่ม สึนามิ และอัคคีภัย หรือเหตุอื่นใดซึ่งก่อให้เกิดอันตรายแก่ชีวิต ร่างกายของประชาชน หรือความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชน หรือของรัฐ อาทิ ภัยจากสารเคมีรั่วไหล และปัญหาน้ำมันรั่วไหลในทะเล

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๕ ส่งเสริม สนับสนุนทรัพยากร รวมทั้งการสร้างแรงจูงใจในการดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของภาคเครือข่าย ภาคประชาชน อาสาสมัคร และอื่นๆ

๓) นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๗ การเสริมสร้างความมั่นคงเชิงพื้นที่

จุดมุ่งเน้น การป้องกันและแก้ไขปัญหความมั่นคงในพื้นที่เป้าหมายระดับตำบล เพื่อให้เกิดความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน โดยขยายแนวคิดการพัฒนาพื้นที่ เพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ และแผนตำบล มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ให้เป็นรูปธรรม

เป้าหมาย พื้นที่เป้าหมายระดับตำบลที่มีปัญหความมั่นคงสำคัญเร่งด่วนลดลง

ผลสัมฤทธิ์ พื้นที่เป้าหมายระดับตำบลได้รับการแก้ไขปัญหและพัฒนาให้ประชาชน มีคุณภาพชีวิตที่ดี และชุมชนมีความเข้มแข็ง นำไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน

ตัวชี้วัดที่ พื้นที่เป้าหมายระดับตำบลทั้งประเทศตามที่จังหวัดประกาศมีความมั่นคง สำคัญเร่งด่วนลดลงร้อยละ ๘๐ ภายในปี ๒๕๗๐

กลยุทธ์หลักที่ ๑ การป้องกันและแก้ไขปัญหในพื้นทีเป้าหมายระดับตำบลให้เกิด ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๒ ส่งเสริมการป้องกันและแก้ไขปัญหความมั่นคงเร่งด่วน ในพื้นที่เป้าหมายระดับตำบล โดยพิจารณาบนพื้นฐานประเด็นที่กำหนดไว้ในนโยบายและแผนความ มั่นคง โดยเฉพาะความมั่นคงทางชายแดน ความมั่นคงทางทะเล ผู้หลบหนีเข้าเมือง การค้ามนุษย์ ยาเสพติด สาธารณภัย ความมั่นคงทางไซเบอร์ โรคติดต่ออุบัติใหม่ ตลอดจนประเด็นความมั่นคงในระดับพื้นที่ สำคัญ อาทิ ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปัญหาการอยู่ร่วมกันระหว่างคนกับสัตว์ในพื้นที่ ปัญหาความมั่นคงทางพลังงาน อาหาร และน้ำ

❖ (แผนระดับที่ ๓)

๓.๑ แผนปฏิบัติการ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ของกระทรวง
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แผนปฏิบัติการที่ ๑ : การยกระดับกระบวนการทัศน์เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงด้านการบริหาร
จัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เป้าประสงค์ที่ ๑.๑ : มีเครื่องมือ กลไกที่สามารถใช้เพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ ๑ : เสริมสร้างค่านิยมหลักและวัฒนธรรมที่สร้างกระบวนการทัศน์ใหม่
ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้แก่ประชาชน

ตัวชี้วัด : ดัชนีการตระหนักรู้ด้านสิ่งแวดล้อม (ร้อยละ)

โครงการ ๑ : โครงการเสริมสร้างการตระหนักรู้ด้านทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อมให้กับประชาชน

กลยุทธ์ ๒ : ปรับปรุงและพัฒนากฎหมายด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ให้ทันสมัย

ตัวชี้วัด : ร้อยละของกฎหมายที่ได้รับการทบทวนแก้ไขปรับปรุงและ/หรือยกเลิก
กฎหมายที่หมดความจำเป็นหรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์หรือ
ที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพ (ร้อยละ)

โครงการ ๓ : โครงการขับเคลื่อนระบบยุติธรรมสิ่งแวดล้อม

กลยุทธ์ ๓ : พัฒนางค์ความรู้สู่การสร้างนวัตกรรมทุกมิติในทุกระดับ

ตัวชี้วัด : ร้อยละองค์ความรู้ที่ผ่านการประเมินเป็น Best Practice (ร้อยละ)

โครงการ ๔ : โครงการบริหารจัดการความรู้สู่การสร้างนวัตกรรม

เป้าประสงค์ที่ ๑.๒ : องค์กร บุคลากรได้รับการยกระดับเพื่อรองรับกระบวนการทัศน์ใหม่

กลยุทธ์ ๑ : ยกระดับองค์กรสู่ความเป็นเลิศอย่างมีธรรมาภิบาล

ตัวชี้วัด : จำนวนหน่วยงานที่ผ่านการประเมินระบบบริหารจัดการตามแนวทาง
ที่กำหนด (หน่วยงาน)

โครงการ ๕ : โครงการพัฒนาระบบบริหารราชการสู่ความเป็นเลิศ

ตัวชี้วัด : จำนวนหน่วยงานในกำกับที่ผ่านการประเมินคุณธรรม และความ
โปร่งใสในการดำเนินงาน ของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) (หน่วยงาน)

โครงการ ๖ : โครงการส่งเสริมการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ

-
-
- กลยุทธ์ ๒ : ปรับปรุง ขับเคลื่อนองค์กร รองรับการเปลี่ยนแปลง
ตัวชี้วัด : ร้อยละความสำเร็จของการเปลี่ยนผ่านกระบวนการทำงาน
และกระบวนการให้บริการประชาชนสู่ระบบดิจิทัล (ร้อยละ)
- โครงการ ๘ : โครงการขับเคลื่อน ทส. สู่องค์กรดิจิทัล
- กลยุทธ์ ๓ : เสริมสร้างบุคลากรให้มีขีดสมรรถนะสูง
ตัวชี้วัด : ร้อยละของบุคลากรที่มีขีดสมรรถนะสูงตามที่ยังคงกำหนด (ร้อยละ)
สัดส่วนผู้บริหารที่มีความพร้อมเข้าสู่ตำแหน่งที่สูงขึ้น (สัดส่วน)
- โครงการ ๑๐ : โครงการพัฒนาระบบการบริหารทุนมนุษย์เชิงยุทธศาสตร์
- เป้าประสงค์ที่ ๑.๓ : ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีภายใต้กระบวนการทัศน์ใหม่
- กลยุทธ์ ๑ : ส่งเสริมการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมสู่ความยั่งยืน
ตัวชี้วัด : จำนวนแผนผังภูมิโนเวศระดับภาค (จำนวน)
- โครงการ ๑๑ : โครงการส่งเสริมการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
สู่ความยั่งยืนระดับภาค
- ตัวชี้วัด : จำนวนเมืองที่มีคุณภาพสิ่งแวดล้อมอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน (จำนวน)
- โครงการ ๑๒ : โครงการส่งเสริมเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืนรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต
- แผนปฏิบัติการที่ ๒ : การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติให้เกิดความสมดุลและยั่งยืน
- เป้าประสงค์ที่ ๒.๑ : การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติที่มีประสิทธิภาพ
และคุ้มค่าในเชิงเศรษฐกิจ
- กลยุทธ์ ๑ : จัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างคุ้มค่า
ตัวชี้วัด : ดัชนีความเชื่อมั่นของประชาชนในการบริหารจัดการ
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (คะแนน)
- โครงการ ๑๓ : โครงการเสริมสร้างความเชื่อมั่นในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อม
- โครงการ ๑๔ : โครงการยกระดับความร่วมมือการรักษาสมดุลทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อมทุกภาคส่วน (Public Private Social Partnership)
- กลยุทธ์ ๒ : สงวน อนุรักษ์ พันธุ์ ฟื้นฟู ให้เกิดความสมบูรณ์เชิงพื้นที่
ตัวชี้วัด : ร้อยละของพื้นที่สีเขียว (ร้อยละ)
- โครงการ ๑๕ : โครงการเพิ่มพื้นที่สีเขียว
- โครงการ ๑๖ : โครงการบูรณาการแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควัน
-
-

-
- โครงการ ๑๗ : โครงการใช้ประโยชน์ที่ดินให้เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ และเป็นมิตรต่อระบบนิเวศ
- ตัวชี้วัด : ร้อยละของแหล่งทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่เฉพาะ ได้รับการอนุรักษ์ พัฒนาและเพิ่มมูลค่าตามเกณฑ์มาตรฐาน (ร้อยละ)
- โครงการ ๒๐ : โครงการเพิ่มศักยภาพการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ เฉพาะ (เกาะ ถ้ำ)
- ตัวชี้วัด : ร้อยละของแหล่งทรัพยากรธรรมชาติได้รับการอนุรักษ์พัฒนา และเพิ่มมูลค่าตามเกณฑ์มาตรฐาน (ร้อยละ)
- ตัวชี้วัด : อันดับความหลากหลายพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ และถิ่นที่อยู่ในระดับโลก (อันดับ)
- ตัวชี้วัด : จำนวนพื้นที่คุ้มครองทางทะเลและชายฝั่งเพิ่มขึ้น (พื้นที่)
- โครงการ ๒๑ : โครงการเพิ่มศักยภาพแหล่งทรัพยากรธรรมชาติเพื่อการอนุรักษ์ และการใช้ประโยชน์เชิงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่าง สมดุล
- ตัวชี้วัด : ดัชนีคุณภาพมหาสมุทร (Biodiversity, Coastal Protection, Carbon Storage, Clean Waters, Coastal Livelihoods & Economics, Natural Products, Sense of Place, Tourism recreation) (ร้อยละ)
- โครงการ ๒๒ : โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการคุณภาพมหาสมุทร
- เป้าประสงค์ที่ ๒.๒ : ลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงด้านทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม
- กลยุทธ์ ๑ : เพิ่มขีดความสามารถในการจัดการภาวะวิกฤต
- ตัวชี้วัด : ระดับความพร้อมในการจัดการภาวะวิกฤต (ระดับ)
- โครงการ ๒๓ : โครงการเพิ่มขีดความสามารถในการจัดการภาวะวิกฤต
- แผนปฏิบัติการที่ ๓ : การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำและน้ำบาดาล ให้เกิดความสมดุลและ ยั่งยืน
- เป้าประสงค์ที่ ๓.๑ : สร้างสมดุลระหว่างต้นทุนน้ำที่มีอยู่และน้ำที่ถูกใช้ไปให้เหมาะสมกับบริบท และความต้องการของประชาชนได้อย่างเต็มประสิทธิภาพในทุกพื้นที่
- กลยุทธ์ ๑ : อนุรักษ์ พื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำ และระบบกระจายน้ำเพื่อการจัดสรรน้ำ ให้สามารถตอบสนองความต้องการใช้น้ำอย่างเป็นธรรมและยั่งยืน
- ตัวชี้วัด : ป่าต้นน้ำได้รับการอนุรักษ์ฟื้นฟู (ไร่)
-

-
-
- โครงการ ๒๘ : ผลผลิต : พื้นที่ป่าไม่ได้รับการบริหารจัดการ
- กลยุทธ์ ๒ : พัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการน้ำ และจัดการ
สภาวะวิกฤตน้ำ
- ตัวชี้วัด : ระดับความมั่นคงทรัพยากรน้ำในส่วนที่ ทส. รับผิดชอบ (ร้อยละ)
- โครงการ ๒๙ : โครงการจัดสรรทรัพยากรน้ำตามกฎหมาย
- ตัวชี้วัด : ระดับความสำเร็จในการจัดทำระบบฐานข้อมูลด้านทรัพยากรน้ำ
และเตือนภัย (ร้อยละ)
- โครงการ ๓๐ : โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำ เฝ้าระวัง การ
วิเคราะห์และประเมินสถานการณ์ การแจ้งข้อมูลเพื่อการเตือนภัย
และจัดการสภาวะวิกฤต
- แผนปฏิบัติการที่ ๔ : การส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดี
- เป้าประสงค์ที่ ๔.๑ : ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีภายใต้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ที่สมดุลตามแนวทางโมเดลเศรษฐกิจใหม่ (BCG Economy)
- กลยุทธ์ ๑ : ดำรงวิถีชีวิตแนวใหม่ตามแนวทางโมเดลเศรษฐกิจใหม่ (BCG
Economy)
- ตัวชี้วัด : ร้อยละการดำเนินงานตามแผนขับเคลื่อนการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน
พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๘๐ (SCP Roadmap ๒๐๑๗ - ๒๐๓๗)
- โครงการ ๓๒ : โครงการส่งเสริมการดำรงวิถีชีวิตแนวใหม่ที่ยั่งยืนแก่ประชาชนตาม
แนวทางขับเคลื่อนโมเดลเศรษฐกิจใหม่ (BCG Model) สู่การพัฒนาที่
ยั่งยืน
- โครงการ ๓๓ : โครงการขับเคลื่อนการบริหารจัดการขยะ และวัสดุเหลือใช้ภายใต้
แนวคิด “เศรษฐกิจหมุนเวียน” Circular Economy
- ตัวชี้วัด : ร้อยละชุมชนที่ได้รับการสนับสนุนเงินกองทุนด้านทรัพยากรธรรมชาติ
เพิ่มขึ้น (ร้อยละ)
- โครงการ ๓๔ : โครงการส่งเสริมให้พื้นที่ / ชุมชน ได้รับการสนับสนุนจากเงินกองทุน
ด้านทรัพยากรธรรมชาติ
- ตัวชี้วัด : จำนวนเมืองที่ผ่านเกณฑ์การประเมินเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน (เมือง)
- โครงการ ๓๕ : โครงการส่งเสริมศักยภาพและบูรณาการความร่วมมือการจัดการ
เมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน
- กลยุทธ์ ๒ : เสริมสร้างระบบบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมให้มีประสิทธิภาพ
-
-

ตัวชี้วัด : ดัชนีสมรรถนะสิ่งแวดล้อม Environmental Performance Index (EPI) เฉพาะส่วนที่ ทส. รับผิดชอบ Air Quality (ร้อยละ ๒๐) Sanitation & Drinking Water (ร้อยละ ๑๖) Climate Change (ร้อยละ ๒๔) (คะแนน)

โครงการ ๓๙ : โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม

๓.๒ แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ของกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม

แผนสิทธิมนุษยชนด้านการเมืองการปกครอง

วัตถุประสงค์ เพื่อพิทักษ์สิทธิและเสรีภาพของประชาชน การแสดงออกที่ไม่ขัดต่อหลักกฎหมาย กระบวนการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเชิงนโยบายที่กระทบต่อสิทธิชุมชน ที่อยู่อาศัย ทรัพยากรธรรมชาติ ข้อมูลข่าวสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ การขนส่ง และเสริมสร้างการเข้าถึงบริการภาครัฐอย่างเท่าเทียมในทุกด้าน

ข้อท้าทาย

๔) ปัญหาการจัดสรรและการจำกัดการเข้าถึงทรัพยากรของประชาชน

สถานการณ์ด้านการเข้าถึงทรัพยากรของประชาชนเป็นอีกปัญหาที่เกี่ยวข้องกับความเหลื่อมล้ำในด้านโครงสร้าง การบังคับใช้กฎหมาย ซึ่งกระทบต่อประเด็นที่อยู่อาศัย พื้นที่ทำกิน อาทิ พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ พระราชบัญญัติป่าสงวน พ.ศ. ๒๕๐๗ รวมถึงพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ กระทบต่อสิทธิของประชาชนในพื้นที่ต่อการพึ่งพิงทรัพยากรธรรมชาติ โดยขาดกระบวนการทำประชาพิจารณ์หรือกระบวนการสร้างความเข้าใจการรับรู้กับประชาชนที่เคยอาศัยอยู่ในพื้นที่ป่ามาเป็นเวลานานก่อนที่จะมีการออกกฎหมาย ถูกไล่ออกจากที่ดินทำกิน จึงถูกจับกุมดำเนินคดีในข้อหาบุกรุกป่า กลายเป็นผู้กระทำความผิด นอกจากนี้การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่นซึ่งได้รับมอบให้เป็นพื้นที่ในการประกอบเกษตรกรรมถูกนำไปใช้ประโยชน์ในธุรกิจของนายทุน

๕) ปัญหาการเข้าถึงกระบวนการร้องเรียนร้องทุกข์

ปัญหาการเข้าถึงกระบวนการร้องเรียนร้องทุกข์เป็นประเด็นในด้านโครงสร้างการบริหารราชการที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของกระบวนการร้องเรียนของภาครัฐในพื้นที่ที่มีความล่าช้า มีขั้นตอนกระบวนการยุ่งยาก และเสี่ยงต่อการถูกร้องเรียนกลับ โดยเฉพาะเรื่องของที่ดิน ข้อร้องเรียนมิได้ถูกนำมาพิจารณาแก้ไขและยังอยู่ภายใต้อิทธิพลของกลุ่มนายทุน ส่งผลให้ภาคประชาชนไม่ได้รับความเป็นธรรม ยังจำเป็นต้องอาศัยหน่วยงานกลางเข้ามาดูแล

ข้อเสนอแนะ

๓) รัฐควรสร้างมาตรการ กลไกหรือกระบวนการในการเจรจา ประนีประนอมระหว่าง ภาครัฐและประชาชนที่ชัดเจน และจัดตั้งกองทุนเพื่อเยียวยาฟื้นฟูอาชีพผู้ได้รับผลกระทบจากการ ดำเนินนโยบายสาธารณะของภาครัฐ อาทิ นโยบายทวงคืนผืนป่า การเวนคืนที่ดิน เพื่อให้เกิดการ ตอบสนองความต้องการ และแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนอย่างรวดเร็ว รวมถึงมาตรการ ในการติดตาม เฝ้าระวัง และกำกับดูแลให้ประชาชนได้รับความเป็นธรรมในการเข้าถึงทรัพยากร

ตัวชี้วัด ๓.๑ จำนวนมาตรการ กลไกหรือกระบวนการในการเจรจา ประนีประนอมระหว่าง ภาครัฐและประชาชน เพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด ๓.๒ มีการจัดตั้งกองทุนเพื่อเยียวยาฟื้นฟูอาชีพผู้ได้รับผลกระทบจากการดำเนิน นโยบายสาธารณะของรัฐ

๔) รัฐควรเร่งจัดสรรที่ดินและแก้ไขปัญหาการเข้าถึงทรัพยากรของประชาชน ประชาชน ในท้องที่ไม่ได้รับการจัดสรร และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่ดินตามที่รัฐกำหนด รัฐควรรวบรวมหรือ ติดตามคืนที่ดินที่ยังคงอยู่ภายใต้อำนาจการดูแลของรัฐ อาทิ ที่ดินป่าเสื่อมโทรมที่ไม่อาจฟื้นฟูได้ ที่ดิน สปก. ที่ดินของหน่วยงานราชการที่ว่างเปล่า ที่ดินที่มีการถือครองโดยผิดกฎหมาย เป็นต้น เพื่อนำมา จัดสรรให้ประชาชนและชุมชนให้สามารถทำการเกษตรเพื่อให้เกิดผลผลิตและมีมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ และเพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนจากการอยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ป่าโดยไม่ถูกต้องตามกฎหมาย โดยอาจคำนึงถึงชวนาที่ทำนาก่อนเป็นอันดับแรกในการจัดสรรและการใช้ประโยชน์จากที่ดินของภาครัฐ นอกจากนี้ ควรมีระบบฐานข้อมูล ภาคประชาชนที่เป็นปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การนำระบบเลข ประจำตัวประชาชน ๑๓ หลัก มาใช้ในการตรวจสอบสิทธิขั้นพื้นฐานต่างๆ ที่ประชาชนหรือผู้ขอรับ บริการสาธารณะพึงได้รับจัดสรรจากรัฐ เพื่อให้สามารถเข้าถึงทรัพยากรต่างๆ ได้ ตลอดจนมีการจัดทำ แผนบริหารจัดการที่ดินอย่างเป็นระบบครบวงจร

ตัวชี้วัด ๔.๑ มีมาตรการในการบริหารจัดการที่ดินที่มีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด ๔.๒ จำนวนที่ดินที่ประชาชนได้รับการจัดสรรให้ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่ดิน ตามที่รัฐกำหนดเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด ๔.๓ ร้อยละของการบุกรุก/ถือครองที่ดินผิดกฎหมายลดลง

๓.๓ แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ของสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

๑) เป้าหมายในภาพรวมของแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี ป่าต้นน้ำได้รับการฟื้นฟู สามารถชะลอการไหลบ่าของน้ำ มีการใช้ประโยชน์จากลุ่มน้ำตามผังที่กำหนด มีการอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่ลาดชัน

๒) แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี

ด้านที่ ๕ การอนุรักษ์ฟื้นฟูสภาพป่าต้นน้ำที่เสื่อมโทรม และป้องกัน การพังทลายของดิน เป้าประสงค์ อนุรักษ์ ฟื้นฟู พื้นที่ป่าต้นน้ำที่เสื่อมโทรม การป้องกัน และลดการชะล้างพังทลายของดินในพื้นที่ต้นน้ำและพื้นที่ลาดชัน

กลยุทธ์

(๑) การอนุรักษ์ฟื้นฟูพื้นที่ป่าต้นน้ำที่เสื่อมโทรม โดยการปลูกป่า และการสร้างฝายชะลอน้ำประเภทต่าง ๆ ในพื้นที่ป่าต้นน้ำ

(๒) การป้องกันและลดการชะล้างพังทลายของดินในพื้นที่ต้นน้ำ การจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่เกษตรลาดชัน จัดทำแนวป่ากันชน การปลูกป่าเลียนแบบธรรมชาติ ทดแทนการปลูกพืชเชิงเดี่ยวและการปลูกหญ้าแฝก

๓.๔ แผนแม่บทแก้ไขปัญหาการทำลายทรัพยากรป่าไม้การบุกรุกที่ดินของรัฐ และการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน พ.ศ. ๒๕๕๗ ของกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรและกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑) ยุทธศาสตร์พิทักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ประกอบด้วย ๔ ประเด็นยุทธศาสตร์

๑.๑) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ ผนึกกำลังป้องกันและปราบปรามการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้

กลยุทธ์ที่สำคัญ

(๑) หยุดยั้งการบุกรุกทำลายทรัพยากรธรรมชาติ
(๒) จัดตั้งหน่วยเฉพาะกิจป้องกันและปราบปรามการตัดไม้ทำลายป่า
(๓) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการตัดไม้ทำลายป่า
(๔) ยึดคืนพื้นที่ป่า ยับยั้งการบุกรุกป่า และแก้ไขปัญหาป่าบุกรุกของคน โดยใช้ภาพถ่ายทางอากาศเป็นหลักฐานหลัก ร่วมกับหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง

๑.๒) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ ปลูกจิตสำนึกรักผืนป่าของแผ่นดิน

กลยุทธ์ที่สำคัญ

(๑) กำหนดให้การแก้ไขปัญหาการบุกรุกการตัดไม้ทำลายป่าเป็นวาระแห่งชาติ
(๒) จัดตั้งองค์กรแนวร่วมภาคประชาชนเพื่อปลูกจิตสำนึก
(๓) ปลูกจิตสำนึกให้เจ้าหน้าที่มีความภาคภูมิใจในการปฏิบัติงาน

๑.๓) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ ปฏิรูประบบการพิทักษ์ทรัพยากรป่าไม้

กลยุทธ์ที่สำคัญ

(๑) ปรับปรุงระบบการพิทักษ์ทรัพยากรป่าไม้

(๒) พิจารณาจัดตั้งหน่วยงานด้านการบริหารจัดการป่าไม้ ทั้งระดับจังหวัดและอำเภอ

(๓) จัดทำแนวเขตทรัพยากรป่าไม้ทุกประเภทให้เป็นแนวเดียวกันที่ชัดเจน

(๔) จำแนกเขตการใช้ประโยชน์ทรัพยากรและที่ดินป่าไม้ (Zoning)

(๕) ปรับปรุงกฎหมายและระเบียบที่เป็นอุปสรรคในการพิทักษ์ทรัพยากรป่าไม้

๑.๔) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ ฟื้นฟูและดูแลรักษาป่าไม้อย่างยั่งยืน

กลยุทธ์ที่สำคัญ

(๑) จัดระบบการดูแลรักษาทรัพยากรป่าไม้อย่างยั่งยืนโดยการมีส่วนร่วมกับ

ประชาชน

(๒) จัดระบบการปลูกป่าไม้เศรษฐกิจของประเทศเพื่อทดแทนความต้องการ และลดการบุกรุกตัดไม้ทำลายป่า

(๓) ให้คนอยู่กับป่าพึ่งพากันอย่างมีความสุข

(๔) เสริมสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศในการฟื้นฟูและดูแลป่าอย่างยั่งยืน

(๕) ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยเพื่อการพัฒนาการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้

๓.๕ แผนแม่บทรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พ.ศ. ๒๕๕๘ – ๒๕๙๓ ของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แนวทางการดำเนินงาน

๑) การปรับตัวต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

การจัดการทรัพยากรธรรมชาติมุ่งเน้นการสงวนรักษาและฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและระบบนิเวศให้คงความสมบูรณ์และการกำกับดูแลและควบคุมให้มีการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน มีแนวทางและมาตรการ ดังนี้

(๑) การสงวนรักษาและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและระบบนิเวศให้คงความสมบูรณ์

(๒) การกำกับดูแลและควบคุมให้มีการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน

๒) การลดก๊าซเรือนกระจกและส่งเสริมการเติบโตที่ปล่อยคาร์บอนต่ำ

ภาคป่าไม้ มุ่งเน้นการอนุรักษ์การเพิ่มพื้นที่ป่า และการเร่งฟื้นฟู พื้นที่ป่าเสื่อมโทรม เพื่อเป็นแหล่งกักเก็บคาร์บอน ทั้งนี้ การดำเนินการที่มีผลกระทบต่อชุมชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ป่า ควรจัดให้มีการประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและสังคม รวมถึงมีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นที่มีการสื่อสารข้อมูลอย่างครบถ้วนและโปร่งใสในระยะเวลาที่เพียงพอต่อการตัดสินใจโดยอิสระ มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมอย่างเท่าเทียม และมีกลไกในการนำผลจากการรับฟังความคิดเห็นไปประกอบการตัดสินใจเชิงนโยบาย โดยมีแนวทางและมาตรการ ดังนี้

(๑) ส่งเสริมการปลูกต้นไม้และเครือข่ายธนาคารต้นไม้และการปลูกสวนป่าเศรษฐกิจให้เป็นแหล่งกักเก็บคาร์บอนตามแนวทางการจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน (Sustainable Forest Management : SFM) และส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเพื่อระบุแหล่งกำเนิดของไม้ เช่น ลายพิมพ์ ดีเอ็นเอ (DNA Fingerprint) เป็นต้น

(๒) ส่งเสริมการศึกษาวิจัยและพัฒนาาระบบพันธบัตรป่าไม้ โดยการระดมทุนจากภาคประชาชน ภาคเอกชน และองค์กรต่าง ๆ ตามหลักการการเก็บค่าบริการเชิงนิเวศ (Payment for Ecosystem Services : PES) และแนวทาง REDD+ เพื่อรักษาพื้นที่ป่าไม้วัดให้คงสมดุลตามธรรมชาติและลดก๊าซเรือนกระจกจากการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดิน โดยมุ่งเน้นบทบาทของชุมชนเชิงนิเวศในการอนุรักษ์ป่าและคุ้มครองสิทธิของชุมชนในการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรป่าไม้อย่างยั่งยืน

(๓) ส่งเสริมการลดก๊าซเรือนกระจกในภาคป่าไม้ ด้วยการสนับสนุน การผลิตและดำรงชีวิตตามวิถีวัฒนธรรมชุมชนท้องถิ่นที่มีความยั่งยืนและเป็นไปอย่างเหมาะสมตามศักยภาพของพื้นที่ รวมถึงสนับสนุนให้มีการเรียนรู้ร่วมกันของสังคมเพื่อพัฒนาต่อยอดภูมิปัญญาและวิถีท้องถิ่นให้สามารถนำไปขยายผลโดยจัดทำเป็นข้อเสนอเชิงนโยบายและแนวทางการลดก๊าซเรือนกระจกในภาคป่าไม้ได้อย่างยั่งยืน

(๔) สนับสนุนบทบาทความร่วมมือจากภาคเอกชน ในการสงวนรักษา อนุรักษ์ และเพิ่มพื้นที่ป่าผ่านโครงการ CSR โดยสร้างเครือข่ายให้เกิดการบูรณาการและต่อยอดการดำเนินการซึ่งกันและกัน

(๕) พัฒนาเครือข่ายเฝ้าระวังพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดไฟป่า โดยสร้างการมีส่วนร่วมและเพิ่มศักยภาพเครือข่ายประชาชนในการป้องกันและควบคุมไฟป่าโดยเฉพาะชุมชนในพื้นที่เสี่ยงรวมถึงสนับสนุนการป้องกันการเกิดไฟป่า เช่น การจัดทำร่องน้ำบริเวณขอบพื้นที่ป่าอนุรักษ์และการจัดทำฝายต้นน้ำลำธารให้ทั่วถึง เป็นต้น

๓.๖ นโยบายป่าไม้แห่งชาติ ของอนุกรรมการจัดทำนโยบายป่าไม้แห่งชาติและแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ

๑) นโยบายด้านการจัดการป่าไม้

๑.๑) เชื่อมโยงการทำงานของภาครัฐในการบริหารจัดการป่าไม้ทุกระดับให้มีเอกภาพและประสานกันตามห่วงโซ่การพัฒนากระบวนการบริหารราชการทุกระดับรวมทั้งมีการประสานความร่วมมือ และพัฒนากลไกหรือเครื่องมือในการสนับสนุนให้เกิดการบูรณาการในลักษณะหุ้นส่วนการพัฒนาป่าไม้ของชาติ ในภาคส่วนที่เกี่ยวข้องโดยดำเนินการอย่างมีเป้าหมายและต่อเนื่อง

๑.๒) กำหนดให้มีพื้นที่ป่าไม้ทั่วประเทศอย่างน้อยในอัตราร้อยละ ๔๐ ของพื้นที่ประเทศ ประกอบด้วย (๑) ป่าอนุรักษ์ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๕ ของพื้นที่ประเทศ (๒) ป่าเศรษฐกิจและป่าชุมชนไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๑๕ ของพื้นที่ประเทศ โดยกำหนดให้เพิ่มและพัฒนาพื้นที่ป่าไม้ทั้งป่าอนุรักษ์ป่าเศรษฐกิจ และป่าชุมชนให้ได้ตามเป้าหมายภายใต้กรอบเวลาที่กำหนดในแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ

๑.๓) จำแนกพื้นที่ป่าไม้เพื่อการบริหารจัดการในภาพรวมของประเทศและระดับพื้นที่ พร้อมทั้งกำหนดแนวทางการบริหารจัดการและการใช้ประโยชน์ที่ดินป่าไม้ในแต่ละพื้นที่อย่างเหมาะสม

๑.๔) ปรับปรุงแนวเขตที่ดินป่าไม้ทุกประเภทของรัฐให้ชัดเจนและมีเอกภาพ ด้วยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมโดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๑.๕) พัฒนาระบบสารสนเทศทรัพยากรป่าไม้ทั้งในภาพรวมของประเทศ และระดับพื้นที่ ให้มีมาตรฐานเอกภาพทันต่อสถานการณ์ครอบคลุมพื้นที่ป่าไม้ทุกประเภทและเชื่อมโยงกับ ข้อมูลด้านเศรษฐกิจสังคมและทรัพยากรอื่นของประเทศและกำหนดหน่วยงานหรือคณะบุคคล ผู้รับผิดชอบที่ชัดเจนและเหมาะสม

๑.๖) ส่งเสริมและสนับสนุนบทบาทและหน้าที่ของทุกภาคส่วนให้มีจิตสำนึก และมีส่วนร่วมรวมทั้งรับผิดชอบในการอนุรักษ์การจัดการและการพัฒนาทรัพยากรป่าไม้อย่างยั่งยืน

๑.๗) หยุดยั้งและป้องกันการทำลายทรัพยากรป่าไม้ในที่ดินป่าไม้ของรัฐทุกรูปแบบ ให้มีประสิทธิภาพโดยกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงานที่ชัดเจน

๑.๘) บริหารจัดการป่าอนุรักษ์เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและความหลากหลายทางชีวภาพรวมทั้งป้องกันภัยธรรมชาติต่าง ๆ และรักษาสภาพธรรมชาติที่สวยงามหรือมีจุดเด่นเฉพาะตัว โดยให้คงไว้ซึ่งสภาพธรรมชาติรักษาคุณภาพของระบบนิเวศให้มากที่สุด ซึ่งการใช้ประโยชน์ต้องกระทำเท่าที่จำเป็นตามศักยภาพหรือขีดความสามารถในการรองรับของพื้นที่ ตลอดทั้งเพื่อประโยชน์ในการศึกษาการวิจัยและนันทนาการ

๑.๙) จัดระเบียบและแก้ไขปัญหาความขัดแย้งเกี่ยวกับการครอบครองหรือใช้ประโยชน์ที่ดินป่าไม้ของรัฐอย่างเหมาะสมเป็นธรรมภายใต้บทบัญญัติของกฎหมายที่เกี่ยวข้องและคำนึงถึงผลกระทบต่อระบบนิเวศป่าไม้และสิ่งแวดล้อมจากการใช้ประโยชน์ที่ดินป่าไม้โดยให้แล้วเสร็จ ภายใต้กรอบเวลา

๑.๑๐) พัฒนากลไกทางเศรษฐศาสตร์และการตลาดเพื่อสนับสนุนการพัฒนาทรัพยากรป่าไม้ อย่างเหมาะสม

๑.๑๑) พื้นฟูป่าไม้ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ให้มีความสมบูรณ์โดยกำหนดพื้นที่ เป้าหมาย ในการฟื้นฟูอย่างชัดเจนและต่อเนื่อง มีการติดตามประเมินผลและเผยแพร่ผลการดำเนินงาน ต่อสาธารณชนพื้นฐานการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน และกำหนดความรับผิดชอบของหน่วยงาน ภาครัฐทั้งส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น

๑.๑๒) ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการป่าชุมชนให้มีประสิทธิภาพสามารถ อำนวยประโยชน์ต่อชุมชน สร้างความตระหนักในการอนุรักษ์ป่าไม้ของประชาชน เป็นส่วนส่งเสริม ให้ชุมชนและท้องถิ่นเข้มแข็งและเป็นการพัฒนาทรัพยากรป่าไม้อย่างยั่งยืน

๑.๑๓) พัฒนาการจัดการสัตว์ป่าทั้งระบบรวมทั้งแก้ปัญหาความขัดแย้งระหว่างคนกับ สัตว์ป่าอย่างเป็นรูปธรรม และสัตว์ป่าได้รับการคุ้มครองรักษาและใช้ประโยชน์อย่างเหมาะสม เพื่อพัฒนา ระบบนิเวศสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมของประเทศ

๒) นโยบายด้านการใช้ประโยชน์ผลิตผลและการบริการจากป่าไม้และอุตสาหกรรมป่าไม้

๒.๑) ส่งเสริมการปลูกไม้เศรษฐกิจทั้งในที่ดินของรัฐที่ได้รับการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์และในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองที่มีเจ้าของรัฐให้เพียงพอกับความต้องการใช้ไม้และตอบสนองต่อการใช้ประโยชน์ในทุกภาคส่วน

๒.๒) ส่งเสริมและสนับสนุนอุตสาหกรรมที่ใช้ผลิตผลจากป่าไม้ครบวงจรในทุกระดับ และพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานทรัพยากรป่าไม้อย่างเหมาะสมและเป็นรูปธรรม

๒.๓) พัฒนาและส่งเสริมการรับรองป่าไม้ตามมาตรฐานการรับรองป่าไม้ให้เป็นที่ยอมรับและได้รับการรับรองทั้งในระดับประเทศและระดับสากล

๒.๔) ส่งเสริมและสนับสนุนการใช้ประโยชน์การบริการจากป่าไม้อย่างสมดุลยั่งยืนและเกื้อกูลระบบนิเวศ

๓) นโยบายด้านการพัฒนาระบบบริหารและองค์กรเกี่ยวกับการป่าไม้

๓.๑) ปรับปรุงโครงสร้างองค์กรเกี่ยวกับการป่าไม้ให้สามารถบริหารจัดการ ป่าอนุรักษ์ ป่าเศรษฐกิจ และป่าชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีขนาดที่เหมาะสม ลดความซ้ำซ้อน และปรับปรุงวิสัยทัศน์ ภารกิจ หรือพันธกิจของหน่วยงานภาครัฐให้สอดคล้องกับการขับเคลื่อน ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายป่าไม้แห่งชาติ และแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติอย่างมีประสิทธิภาพ

๓.๒) พัฒนาศักยภาพหน่วยงานภาครัฐที่มีบทบาทในการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตให้กับประชาชนและการบริการอื่น ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ สะดวก รวดเร็ว โปร่งใส โดยนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสม

๓.๓) พัฒนาและส่งเสริมให้มีธรรมาภิบาลในการบริหารงานป่าไม้ทั้งระบบอย่างเป็นรูปธรรม โดยภาครัฐมีการบริหารอัตรากำลังที่มีความคล่องตัว ยึดระบบคุณธรรมบุคลากรภาครัฐยึดค่านิยมในการทำงานเพื่อประชาชนและประเทศ มีคุณธรรมและมีการพัฒนาตามเส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพ

๓.๔) พัฒนาบุคลากรภาครัฐที่ปฏิบัติงานด้านทรัพยากรป่าไม้ทุกระดับให้มีความเป็นมืออาชีพในงานป่าไม้ มีความเหมาะสมกับตำแหน่งงาน รวมทั้งจัดสวัสดิการของบุคลากรหรือเจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติงานคุ้มครองรักษาทรัพยากรป่าไม้ในภาคสนาม ให้มีความเหมาะสมกับลักษณะงานที่ปฏิบัติและไม่น้อยกว่าบุคลากรสายงานอื่นที่มีลักษณะงานคล้ายคลึงกัน

๓.๕) กำหนดให้มียุทธศาสตร์หรือแผนการวิจัยภาคป่าไม้ในนโยบาย ยุทธศาสตร์หรือแผนการวิจัยระดับชาติ และ/หรือพิจารณาจัดตั้งสถาบันวิจัยป่าไม้ในระดับชาติ รวมทั้งสนับสนุนและพัฒนางานวิชาการวิจัยและนวัตกรรมให้ตอบสนองต่อการปฏิรูปทรัพยากรป่าไม้ทั้งระบบ

๓.๖) ปรับปรุงและพัฒนากฎหมายเกี่ยวกับการป่าไม้ และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง ให้มีความสอดคล้องเหมาะสมกับบริบทของสังคมและสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการป่าไม้ทั้งระบบ รวมทั้งพัฒนาการบังคับใช้กฎหมาย

อย่างมีประสิทธิภาพเท่าเทียม และนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมาย

๓.๗) ให้มีคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติที่จัดตั้งเป็นการถาวร โดยกฎหมาย มีหน้าที่และอำนาจในการกำหนดนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ของประเทศ ทั้งระบบ รวมทั้งกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ ประสาน และให้คำแนะนำแก่ภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง และให้พิจารณา จัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติเพื่อทำหน้าที่ขับเคลื่อนและสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ

๓.๗ แผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ ของคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ (คปช.)

๑) นโยบายด้านการจัดการป่าไม้ มีมาตรการดังนี้

๑.๑) เชื่อมโยงกลไกการบริหารจัดการที่ดินป่าไม้ของประเทศให้มีประสิทธิภาพและเอกภาพ ทั้งหน่วยงานนโยบาย แผน กฎหมาย คณะกรรมการ และกลไกอื่นๆ เกี่ยวกับการป่าไม้

๑.๒) จัดทำแนวเขตที่ดินป่าไม้ของรัฐทุกประเภทให้ชัดเจน สอดคล้องกับแนวเขตในพื้นที่จริงและมีเอกภาพ ด้วยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม

๑.๓) จำแนกพื้นที่ป่าไม้เพื่อการบริหารจัดการในภาพรวมของประเทศและระดับพื้นที่ ที่สอดคล้องกับนิยาม และการจำแนกป่าไม้ในนโยบายป่าไม้แห่งชาติ พร้อมทั้งกำหนดหน่วยงานรับผิดชอบในแต่ละพื้นที่อย่างชัดเจน

๑.๔) กำหนดกลไกทางนโยบายหรือจัดทำคู่มือกลางที่แสดงกรอบหรือแนวทางในการบริหารจัดการ และการใช้ประโยชน์ที่ดินป่าไม้ในแต่ละพื้นที่ ที่ได้จำแนกเพื่อการบริหารจัดการ อย่างเหมาะสมตามศักยภาพ หรือขีดความสามารถในการรองรับของพื้นที่ และสอดคล้องกับ บทบัญญัติของนโยบายป่าไม้แห่งชาติ

๑.๕) พัฒนาระบบสารสนเทศทรัพยากรป่าไม้ทั้งในภาพรวมของประเทศและระดับพื้นที่ ให้มีมาตรฐาน เอกภาพ ทันต่อสถานการณ์ ครอบคลุมพื้นที่ป่าไม้ทุกประเภท และเชื่อมโยงกับข้อมูล ด้านเศรษฐกิจ สังคม และทรัพยากรอื่นของประเทศ

๑.๖) เพิ่มและพัฒนาพื้นที่ป่าไม้ให้ได้ตามเป้าหมายและกรอบเวลาของนโยบายป่าไม้แห่งชาติ ทั้งป่าอนุรักษ์ ป่าเศรษฐกิจ และป่าชุมชน

๑.๗) พื้นฟูป่าไม้ในพื้นที่ป่าเสื่อมโทรมให้มีความสมบูรณ์ โดยกำหนดพื้นที่เป้าหมาย ในการฟื้นฟูป่าอย่างชัดเจนและต่อเนื่อง มีการติดตาม ประเมินผล และเผยแพร่ผลการดำเนินงานต่อ สาธารณะ บนพื้นฐานการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนและกำหนดความรับผิดชอบของหน่วยงาน ภาครัฐทั้งส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น

๑.๘) ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการป่าชุมชนให้มีประสิทธิภาพ สามารถอำนวย ประโยชน์ต่อชุมชน สร้างตระหนักในการอนุรักษ์ป่าไม้ของประชาชน เป็นส่วนส่งเสริมให้ชุมชนและ ท้องถิ่นเข้มแข็ง และเป็นการพัฒนาทรัพยากรป่าไม้อย่างยั่งยืน

๑.๙) หยุดยั้งและป้องกันการทำลายทรัพยากรป่าไม้ในที่ดินป่าไม้ของรัฐทุกรูปแบบให้มี ประสิทธิภาพ

๑.๑๐) ส่งเสริมและสนับสนุนบทบาทและหน้าที่ของทุกภาคส่วนให้มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมรวมทั้งรับผิดชอบในการอนุรักษ์ การจัดการ และการพัฒนาทรัพยากรป่าไม้อย่างยั่งยืน

๑.๑๑) พัฒนากลไกทางเศรษฐศาสตร์และการตลาดเพื่อสนับสนุนการพัฒนาทรัพยากรป่าไม้อย่างเหมาะสม

๑.๑๒) จัดระเบียบและแก้ไขปัญหาความขัดแย้งเกี่ยวกับการครอบครองหรือใช้ประโยชน์ที่ดินป่าไม้ ของรัฐทุกประเภทอย่างเหมาะสมและเป็นธรรม

๑.๑๓) พัฒนาการจัดการสัตว์ป่าทั้งระบบ รวมทั้งแก้ไขปัญหาความขัดแย้งระหว่างคนกับสัตว์ป่า อย่างเป็นรูปธรรมและสัตว์ป่าได้รับการคุ้มครอง รักษา และใช้ประโยชน์อย่างเหมาะสมเพื่อพัฒนาระบบนิเวศ สังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมของประเทศ

๑.๑๔) ผลักดันพื้นที่ป่าไม้ให้เป็นพื้นที่ป่าต้นแบบที่มีความสำคัญทั้งในระดับชาติและนานาชาติ

๑.๑๕) พัฒนาการดำเนินงานกับองค์กรและข้อตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับทรัพยากรป่าไม้

๒) นโยบายด้านการใช้ประโยชน์ผลิตผลและการบริการจากป่าไม้และอุตสาหกรรมป่าไม้
มีมาตรการ ดังนี้

๒.๑) ส่งเสริมการปลูกไม้เศรษฐกิจในพื้นที่เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๒.๒) พัฒนาระบบฐานข้อมูลไม้เศรษฐกิจ การบริการจากป่าไม้ และอุตสาหกรรมที่ใช้ผลิตผล จากป่าไม้ของประเทศที่เชื่อมโยงกับข้อมูลทางสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม

๒.๓) พัฒนากลไกทางการเงิน การคลัง และการตลาด เพื่อส่งเสริมการปลูกไม้เศรษฐกิจแบบครบวงจร

๒.๔) ส่งเสริมและพัฒนาให้การปลูกไม้เศรษฐกิจเป็นอาชีพที่สำคัญของคนไทย

๒.๕) ส่งเสริมสนับสนุนอุตสาหกรรมที่ใช้ผลิตผลจากป่าไม้และสมุนไพรครบวงจร เช่น อุตสาหกรรมก่อสร้าง อุตสาหกรรมเครื่องเรือนและผลิตภัณฑ์ไม้ อุตสาหกรรมพลังงานจากไม้ อุตสาหกรรมผลิตสารชีวเคมีภัณฑ์ อุตสาหกรรมอื่นๆ ที่ผลิตจากไม้ อุตสาหกรรมอื่นๆ ที่ผลิตจากวัตถุดิบที่ไม่ใช่ไม้ อุตสาหกรรมสมุนไพร อุตสาหกรรมอื่นๆ ในสวนป่าเศรษฐกิจ อุตสาหกรรมจากฐานชีวภาพ เป็นต้น

๒.๖) พัฒนาเขตอุตสาหกรรมเกี่ยวกับการป่าไม้ในเขตพื้นที่ส่งเสริมปลูกไม้เศรษฐกิจในภูมิภาคต่างๆ ของประเทศ

๒.๗) พัฒนาและส่งเสริมการรับรองมาตรฐานป่าไม้ทั้งในระดับประเทศและระดับสากล

๒.๘) ส่งเสริมและพัฒนาการบริการของระบบนิเวศป่าไม้ทั้งระบบอย่างสมดุลและยั่งยืน (Forest ecosystem services)

๓) นโยบายด้านการพัฒนาระบบบริหารและองค์กรเกี่ยวกับการป่าไม้ มีมาตรการ ดังนี้

๓.๑) ปรับปรุงโครงสร้าง วิสัยทัศน์ ภารกิจของกรมป่าไม้ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ และสำนักงาน ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทสจ.) ให้สามารถบริหารจัดการป่าอนุรักษ์ ป่าเศรษฐกิจ และป่าชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีขนาดที่เหมาะสม ลดความซ้ำซ้อน คำนึงถึง การจัดการทรัพยากรป่าไม้ตามแนวทางการจัดการเชิงระบบนิเวศ (Ecosystem Management) คุณภาพ ด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม และเอื้อต่อการปฏิบัติตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูป ประเทศ แผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายป่าไม้แห่งชาติ และแผนแม่บท พัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ

๓.๒) พัฒนาศักยภาพหรือปรับปรุงโครงสร้างของหน่วยงานเกี่ยวกับการบริหารจัดการ ทรัพยากรป่าไม้ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ปฏิบัติงานใน ส่วนภูมิภาค และท้องถิ่นให้สามารถสนับสนุนการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตให้กับ ประชาชนและการบริการอื่น ๆ

๓.๓) เตรียมความพร้อมในการปรับปรุงโครงสร้างหรือพัฒนากลไกของกระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อเตรียมการรองรับการปฏิรูประบบยุติธรรมสิ่งแวดล้อมของ ประเทศ (เช่น การจัดตั้งศาลสิ่งแวดล้อมและออกกฎหมายวิธีพิจารณาคดีสิ่งแวดล้อม)

๓.๔) พัฒนาระบบและกลไกการเข้าสู่ตำแหน่งของบุคลากรแต่ละระดับในองค์กรภาครัฐ ด้านทรัพยากรป่าไม้บนพื้นฐานหลักธรรมาภิบาล ความเป็นมืออาชีพในงานป่าไม้ และความเหมาะสม กับตำแหน่งงาน รวมทั้งเส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพ

๓.๕) สร้างกลไกที่ยั่งยืนในการจัดสวัสดิการของบุคลากรหรือเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน คุ่มครอง รักษาทรัพยากรป่าไม้ในภาคสนามให้มีความเหมาะสมกับลักษณะงานที่ปฏิบัติ และไม่น้อยกว่า บุคลากรสายงานอื่นที่มีลักษณะงานคล้ายคลึงกัน

๓.๖) กำหนดให้มียุทธศาสตร์หรือแผนการวิจัยด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งระบบ ในนโยบาย ยุทธศาสตร์หรือแผนการวิจัยระดับชาติ และพิจารณาจัดตั้งหน่วยบริหารและ จัดการทุนวิจัยและนวัตกรรมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นหนึ่งในหน่วยบริหารและ จัดการทุนวิจัยและนวัตกรรม (Program Management Unit, PMU) ที่ดำเนินการภายใต้กระทรวง การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) และ/หรือตั้งสถาบันวิจัยด้าน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับชาติ ภายใต้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้เป็นหน่วยบริหารและจัดการทุนวิจัยและนวัตกรรมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หรือ ปรับปรุงโครงสร้างและภารกิจของสำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (องค์กรมมหาชน) ให้มี บทบาทด้านการวิจัยและนวัตกรรมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและเป็นหนึ่งในหน่วย บริหาร และจัดการทุนวิจัยและนวัตกรรม

๓.๗) ผลักดันการออกอนุบัญญัติของกฎหมายเกี่ยวกับการป่าไม้ให้แล้วเสร็จภายใน กำหนด ตามบทบัญญัติของกฎหมาย

๓.๘) ปรับปรุงและพัฒนากฎหมายเกี่ยวกับการป่าไม้ และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง ให้มีความสอดคล้อง เหมาะสมกับบริบทของสังคมและสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

๓.๙) พัฒนาการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพเท่าเทียม และนำเทคโนโลยี สมัยใหม่ มาใช้ในการบังคับใช้กฎหมาย

๓.๑๐) ยุกระดับคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ ให้เป็นการถาวร โดยกฎหมายระดับ พระราชบัญญัติ มีหน้าที่และอำนาจในการกำหนดนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ ของประเทศทั้งระบบ รวมทั้ง กำกับ ติดตาม ตรวจสอบ ประสานและให้คำแนะนำแก่ภาคส่วน ที่เกี่ยวข้อง

๓.๑๑) พิจารณาจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติเป็นหน่วยงาน ภายใต้สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อทำหน้าที่ขับเคลื่อนนโยบาย ป่าไม้แห่งชาติ แผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ และสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการ นโยบายป่าไม้แห่งชาติ

๓.๘ แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕ ของสำนักงานนโยบายและแผน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑) เป้าประสงค์

สามารถขับเคลื่อนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศ มีทิศทางการปฏิบัติที่ชัดเจน และสามารถขับเคลื่อนให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างเป็นรูปธรรม บนพื้นฐานการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๒) ยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพ ให้เติบโต และมีความเป็นธรรมบนความสมดุลของฐานทรัพยากรธรรมชาติ

เป้าหมาย ให้ฐานทรัพยากรธรรมชาติและ ความหลากหลายทางชีวภาพได้รับการ ส่งเสริม ทั้งการอนุรักษ์ฟื้นฟูและใช้ประโยชน์อย่างสมดุลเป็นธรรม และเกิดความมั่นคง

กลยุทธ์ การอนุรักษ์ ฟื้นฟู และใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน

ตัวชี้วัด สัดส่วนพื้นที่สีเขียวที่เป็นป่า ร้อยละ ๔๕ โดยเป็นพื้นที่ป่าธรรมชาติร้อยละ ๓๓ และพื้นที่ป่าเศรษฐกิจเพื่อการใช้ประโยชน์ ร้อยละ ๑๒ ของพื้นที่ทั้งประเทศ (ร้อยละ)

๓.๙ นโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙
ของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑) เป้าหมายรวม ๓ เป้าหมาย ได้แก่

(๑) ประเทศไทยมีการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างบูรณาการบนพื้นฐานของการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมสามารถส่งเสริมและสนับสนุนซึ่งกันและกัน เพื่อความอยู่ดีมีสุขของประชาชน และประเทศไทยมีภูมิคุ้มกันต่อความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยธรรมชาติ

(๒) หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน มีขีดความสามารถและร่วมมือกันในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นธรรม

(๓) ประเทศไทยมีบทบาทร่วมสร้างสรรค์เศรษฐกิจและสังคมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมกับประชาคมโลก

๒) นโยบายหลัก

(๑) นโยบายที่ ๑ จัดการฐานทรัพยากรธรรมชาติอย่างมั่นคงเพื่อความสมดุลเป็นธรรม และยั่งยืนเป้าประสงค์ของนโยบาย คือ มีทรัพยากรธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพที่อุดมสมบูรณ์และคงความสมดุลของระบบนิเวศ และเป็นฐานในการสร้างความมั่นคงทางอาหาร น้ำ และพลังงาน ซึ่งมุ่งเน้นให้เกิดความสมดุลในการอยู่ร่วมกับธรรมชาติอย่างกลมกลืนโดยสงวนและอนุรักษ์พื้นที่ที่ยังคงมีความอุดมสมบูรณ์ทางธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพสูงไว้เพื่อให้มีระบบนิเวศที่สมดุลต่อไป รวมถึงจัดให้มีระบบการเข้าถึง แบ่งปันและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างเป็นธรรม โดยจำกัดการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติที่ไม่เกินอัตราการฟื้นฟูของทรัพยากรเพื่อความยั่งยืน

(๑.๑) นโยบายที่ ๑.๑ อนุรักษ์ พันธุ์ และใช้ประโยชน์ฐานทรัพยากรธรรมชาติและ ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุล ยั่งยืน และเป็นธรรม ซึ่งมีประเด็นหลักตามรายสาขา คือ ทรัพยากรป่าไม้และความหลากหลายทางชีวภาพ ทรัพยากรดินและที่ดิน ทรัพยากรธรณี ทรัพยากรน้ำ และทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

(๑.๒) นโยบายที่ ๑.๒ จัดการทรัพยากรธรรมชาติเพื่อความมั่นคงด้านอาหาร น้ำ และพลังงาน มี ๓ ประเด็นหลัก ได้แก่ การจัดให้มีอาหาร น้ำ และพลังงานอย่างเพียงพอ การเข้าถึงอาหาร น้ำ และพลังงานอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกัน และการสร้างเสถียรภาพทางอาหาร น้ำ และพลังงาน

(๑.๓) ตัวชี้วัด

(๑.๓.๑) สัดส่วนพื้นที่สีเขียวทุกประเภท ร้อยละ ๕๕ ของพื้นที่ประเทศ (สัดส่วนพื้นที่ป่าธรรมชาติ ร้อยละ ๓๕ สัดส่วนพื้นที่ป่าเศรษฐกิจ ร้อยละ ๑๕ สัดส่วนพื้นที่สีเขียวในเขตเมืองและชนบท ร้อยละ ๕)

(๑.๓.๒) สัดส่วนที่ดินที่มีการใช้ประโยชน์ไม่เหมาะสมกับศักยภาพ และสมรรถนะของที่ดิน (ลดลง)

๓.๑๐ นโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๘๐) ของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ

เป้าประสงค์

(๑) แนวเขตที่ดินของรัฐมีความชัดเจน รวมถึงเพิ่มและรักษาพื้นที่ป่าธรรมชาติและป่าเศรษฐกิจเพื่อการใช้ประโยชน์ให้มีสัดส่วนร้อยละ ๕๐ ของพื้นที่ประเทศ เป็นไปตามเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

(๒) ที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศมีการนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อเป็นฐานในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน

(๓) การกระจายการถือครองที่ดินของประเทศมีการกระจายตัวมากขึ้น และประชาชนที่ได้รับการจัดที่ดินมีคุณภาพชีวิตที่ดี

(๔) มีกลไก เครื่องมือ องค์ความรู้ด้านการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศที่มีประสิทธิภาพ

ประเด็นนโยบายหลัก ๔ ด้าน

(๑) **ประเด็นนโยบายที่ ๑ : การสงวนหวงห้ามที่ดินของรัฐอย่างมีประสิทธิภาพ และการรักษาความสมดุลทางธรรมชาติ** วัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการสงวนหวงห้ามและบริหารจัดการที่ดินของรัฐในภาพรวม และมุ่งเน้นการอนุรักษ์ ดูแลรักษา และฟื้นฟูพื้นที่ป่าธรรมชาติ และป่าเศรษฐกิจเพื่อการใช้ประโยชน์ของประเทศให้มีความอุดมสมบูรณ์และรักษาความสมดุลทางธรรมชาติ เพื่อเป็นฐานการพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นไปตามเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ โดยมุ่งหวังเพื่อให้แนวเขตที่ดินของรัฐมีความชัดเจน การบริหารจัดการที่ดินของรัฐเกิดประสิทธิภาพ รวมทั้งทรัพยากรธรรมชาติเกิดความสมดุลและยั่งยืน ประชาชนได้รับประโยชน์จากระบบนิเวศ โดยมีการดำเนินงานภายใต้ ๕ ตัวชี้วัด ๓ แนวทางการพัฒนาหลัก และ ๔ แผนงานที่สำคัญ ดังนี้

ตัวชี้วัด

๑. จำนวนพื้นที่ที่มีการจัดทำเส้นแนวเขตที่ดินของรัฐตามหลักเกณฑ์ One Map แล้วเสร็จ
๒. ที่ดินของรัฐถูกบุกรุก (ลดลง)
๓. ความสำเร็จของการพิสูจน์สิทธิเพื่อแก้ไขปัญหาข้อพิพาทระหว่างหน่วยงานของรัฐกับประชาชน (เพิ่มขึ้น)
๔. สัดส่วนของพื้นที่ป่าต่อพื้นที่ประเทศ (เพิ่มขึ้น)
๕. ระดับความหลากหลายของระบบนิเวศในพื้นที่ป่า (คงเดิม/เพิ่มขึ้น)

แนวทางการพัฒนาหลัก

๑. การแก้ไขปัญหาความทับซ้อนเกี่ยวกับแนวเขตที่ดินของรัฐ
 ๒. การป้องกันและแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ
 ๓. การอนุรักษ์ ดูแลรักษา และฟื้นฟูพื้นที่ป่า เพื่อรักษาความสมดุลทางธรรมชาติ
- ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วม

แผนงานที่สำคัญ

๑. แผนงานแก้ไขปัญหาแนวเขตที่ดินของรัฐและให้ความช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบ
๒. แผนงานป้องกันและแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ
๓. แผนงานพิสูจน์สิทธิที่ดินของรัฐ เพื่อแก้ไขข้อพิพาทระหว่างหน่วยงานของรัฐ

กับประชาชน

๔. แผนงานอนุรักษ์บริหารจัดการและฟื้นฟูพื้นที่ป่า

(๒) ประเด็นนโยบายที่ ๓ : การกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรม เพื่อยกระดับ

คุณภาพชีวิตของประชาชน วัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการกระจายการถือครองที่ดินด้วยวิธีการที่เหมาะสมและเป็นธรรม รวมถึงการจัดที่ดินทำกิน และพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดินให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ โดยมีการดำเนินงานภายใต้ ๔ ตัวชี้วัด ๒ แนวทางการพัฒนาหลัก และ ๓ แผนงานที่สำคัญ ดังนี้

ตัวชี้วัด

๑. สัดส่วนผู้ยากไร้ไม่มีที่อยู่อาศัยหรือที่ดินทำกิน (ลดลง)
๒. ระดับรายได้ของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดินอยู่ในระดับที่สูงขึ้น (เพิ่มขึ้น)
๓. ระดับความพึงพอใจของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดินทำกิน (เพิ่มขึ้น)
๔. สัดส่วนการถือครองที่ดินของประเทศมีการกระจายตัวเพิ่มมากขึ้น (เพิ่มขึ้น)

แนวทางการพัฒนาหลัก

๑. การยกระดับเครื่องมือและกลไกกำกับควบคุมการกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรม

๒. การจัดที่ดินทำกินให้ประชาชนสามารถพึ่งพาตนเองได้โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

แผนงานที่สำคัญ

๑. แผนงานยกระดับเครื่องมือและกลไกกระจายการถือครองที่ดิน
๒. แผนงานจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนในลักษณะแปลงรวม โดยไม่ให้กรรมสิทธิ์ ภายใต้กลไกของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ

๓. แผนงานเพิ่มประสิทธิภาพและมาตรฐานการจัดที่ดินทำกินให้ประชาชนตามภารกิจของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๔) ประเด็นนโยบายที่ ๔ : การบูรณาการและเสริมสร้างการมีส่วนร่วมเพื่อการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินอย่างมีเอกภาพ วัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มศักยภาพของระบบบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินให้เอื้อต่อการกำหนดทิศทางและกำกับดูแลการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินให้เกิดความเป็นเอกภาพ โดยมีการดำเนินงานภายใต้ ๕ ตัวชี้วัด ๓ แนวทางการพัฒนาหลัก และ ๓ แผนงานที่สำคัญ

ตัวชี้วัด

๑. มีระบบฐานข้อมูลที่ดินและทรัพยากรดินที่ทันสมัยและเป็นมาตรฐานเดียวกัน
๒. มีการพัฒนาศักยภาพของหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้องกับที่ดินและทรัพยากรดิน
๓. มีการพัฒนาเครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์ มาตรการทางสังคม และมาตรการทางเลือก เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน
๔. มีการพัฒนาปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน
๕. มีการส่งเสริมการนำเทคโนโลยีนวัตกรรมที่มีประสิทธิภาพมาใช้ในการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน

แนวทางการพัฒนาหลัก

๑. การพัฒนากลไกการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินให้มีประสิทธิภาพ
๒. การพัฒนาเครื่องมือเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินให้เกิดประโยชน์สูงสุดและเป็นธรรม
๓. การพัฒนาและเผยแพร่องค์ความรู้และนวัตกรรมด้านการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน

แผนงานที่สำคัญ

๑. แผนงานพัฒนากลไกเชิงสถาบันและการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน
๒. แผนงานพัฒนาเครื่องมือในการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน
๓. แผนงานพัฒนาและเผยแพร่องค์ความรู้และนวัตกรรมด้านการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน

๓.๑๑ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน – SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS (SDGs)

เป้าหมายที่ ๑๕ ปกป้อง ป่าไม้ และส่งเสริมการใช้ระบบนิเวศบนบกอย่างยั่งยืน การบริหารจัดการป่าไม้ที่ยั่งยืน การต่อต้านการแปรสภาพเป็นทะเลทราย หยุดยั้งการเสื่อมโทรมของดินและฟื้นฟูสภาพดิน และหยุดยั้งการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ

๑) สร้างหลักประกันว่าจะมีการอนุรักษ์ การฟื้นฟู และการใช้ระบบนิเวศบนบกและในน้ำจัดในแผ่นดินรวมทั้งบริการทางระบบนิเวศอย่างยั่งยืน เฉพาะอย่างยิ่ง ป่าไม้ พื้นที่ชุ่มน้ำ ภูเขาและเขตแห้งแล้ง โดยเป็นไปตามข้อบังคับภายใต้ความตกลงระหว่างประเทศ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๓

๒) ส่งเสริมการดำเนินการด้านการบริหารจัดการป่าไม้ทุกประเภทอย่างยั่งยืน หยุดยั้งการตัดไม้ทำลายป่า ฟื้นฟูป่าที่เสื่อมโทรม และเพิ่มการปลูกป่าและฟื้นฟูป่าทั่วโลก ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๓

๓) ต่อสู้การกลายสภาพเป็นทะเลทราย ฟื้นฟูแผ่นดินที่เสื่อมโทรม รวมถึงแผ่นดินที่ได้รับผลกระทบจากการกลายสภาพเป็นทะเลทราย ความแห้งแล้ง และอุทกภัย และพยายามที่จะบรรลุถึงโลกที่ไร้ความเสื่อมโทรมของที่ดิน ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๓

๔) สร้างหลักประกันว่าจะมีการอนุรักษ์ระบบนิเวศภูเขาและความหลากหลายทางชีวภาพของระบบนิเวศเหล่านั้น เพื่อจะเพิ่มพูนขีดความสามารถของระบบนิเวศเหล่านั้นที่จะให้ผลประโยชน์อันสำคัญต่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๓

๕) ปฏิบัติการที่จำเป็นและเร่งด่วนเพื่อลดการเสื่อมโทรมของดินที่อยู่ตามธรรมชาติหยุดยั้งการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ และภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จะปกป้องและป้องกันการสูญพันธุ์ของชนิดพันธุ์ที่ถูกคุกคาม

๖) สร้างหลักประกันว่าจะมีการแบ่งปันผลประโยชน์ที่เกิดจากการใช้ประโยชน์ทรัพยากรพันธุกรรมอย่างเท่าเทียมและยุติธรรม และส่งเสริมการเข้าถึงทรัพยากรเหล่านั้นอย่างเหมาะสม

๗) ปฏิบัติการอย่างเร่งด่วนเพื่อจะยุติการล่าและการขนย้ายชนิดพันธุ์พืชและสัตว์คุ้มครองและแก้ปัญหาทั้งอุปสงค์และอุปทานต่อผลิตภัณฑ์สัตว์ป่าที่ผิดกฎหมาย

๘) นำมาตรการมาใช้เพื่อป้องกันการนำเข้าและลดผลกระทบของชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่รุกรานในระบบนิเวศบกและน้ำและควบคุมหรือขจัด priority species ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๓

๙) บูรณาการมูลค่าของระบบนิเวศและความหลากหลายทางชีวภาพเข้าไปสู่การวางแผนกระบวนการพัฒนา ยุทธศาสตร์การลดความยากจน และบัญชีทั้งระดับท้องถิ่นและระดับประเทศภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๓

๓.๑๒ นโยบายรัฐบาลด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

นโยบายรัฐบาล (คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๘) มีนโยบายที่เกี่ยวข้องกับกรมป่าไม้ ดังนี้

๑) ดูแล รักษา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อลดปัญหาภัยพิบัติทางธรรมชาติ

๒) อนุรักษ์ พันธุ์ และรักษาทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่อย่างยั่งยืน และส่งเสริมการใช้พื้นที่ป่าและป่าชุมชน อย่างถูกต้อง รวมถึงการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างเป็นระบบ เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๓) สนับสนุนให้มีการเปิดเผยข้อมูลและสร้างการมีส่วนร่วมในการควบคุม และแก้ไขปัญหาด้านมลพิษ

๔) ผลักดันกฎหมายด้านสิ่งแวดล้อมที่สำคัญให้มีผลบังคับใช้โดยเร็ว

๕) บริหารจัดการที่ดิน โดยมุ่งเน้นให้ประชาชนสามารถมีที่ทำกินได้อย่างทั่วถึง และเป็นธรรม

๖) ผลักดันสังคมคาร์บอนต่ำ โดยประกาศให้ไทยบรรลุเป้าหมายการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิให้เป็นศูนย์ ภายในปีพุทธศักราช ๒๕๙๓ (คริสต์ศักราช ๒๐๕๐)

๗) พัฒนาระดับวิถีเกษตรกรไปสู่เกษตรกรรุ่นใหม่ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยเน้นการป้องกันและลดการเผา ในภาคการเกษตรเพื่อลดปัญหา ฝุ่นละออง PM๒.๕

๘) จัดตั้งตลาดซื้อขายคาร์บอนเครดิตที่ได้มาตรฐานสากลและผลักดันกฎหมายด้านสิ่งแวดล้อมที่สำคัญให้มีผลบังคับใช้โดยเร็ว

๙) สืบสานต่อยอดโครงการพระราชดำริ และโครงการตามแนวพระราชดำริ เพื่อความยั่งยืนในการอนุรักษ์ และใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๓.๑๓ นโยบายกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

นโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีดังนี้

๑) การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติเพื่อประชาชน

๑.๑ การขับเคลื่อนและขยายผลโครงการพระราชดำริและโครงการตามแนวพระราชดำริ ขอให้ทุกหน่วยงานเร่งรัดดำเนินโครงการพระราชดำริและขยายผลโครงการ เพราะประชาชนจะได้รับประโยชน์จากโครงการพระราชดำริเป็นอย่างมาก โดยให้ทุกหน่วยงานจัดทำแผนและรายงานความก้าวหน้าโครงการพระราชดำริเสนอ รมว.ทส. ทราบด้วย

๑.๒ เร่งรัดการแก้ไขปัญหาการสร้างสิ่งปลูกสร้างทับพื้นที่อุทยานหรือพื้นที่ป่า

๒) การส่งเสริมเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

๒.๑ ให้ อส. กรมป่าไม้ (ปม.) ทช. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริมการพัฒนาพื้นที่ท่องเที่ยวที่อยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงฯ ให้เป็นฐานในการพัฒนาเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว เช่น การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอุทยานให้เป็นพื้นที่ต้นแบบในการลดภาวะโลกร้อน ลดมลพิษ โดยให้จัดทำแผนให้เป็นรูปธรรม

๒.๒ การอนุรักษ์ ป่าไม้ และรักษาทรัพยากรป่าไม้ ให้มีพื้นที่ป่าและพื้นที่สีเขียวเพิ่มขึ้น โดยรักษาพื้นที่ป่าสมบูรณ์ให้คงอยู่และเพิ่มมากขึ้น (ไม่ต่ำกว่า ๑๐๒.๔ ล้านไร่) โดยให้ อส. ปม. และ ทช. จัดตั้งชุดปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้ และแก้ไขปัญหาไฟป่าที่กระทรวงฯ รับผิดชอบ โดยให้จัดทำปฏิทินคาดการณ์เหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในช่วงเวลาต่าง ๆ

๒.๓ ให้ อส. ปม. ร่วมกับ ทน. ทบ. และจังหวัด ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน และชุมชนที่ได้รับอนุญาตในพื้นที่ป่าสงวนและป่าอนุรักษ์ ต้องทำให้ประชาชนมีความผูกพันกับป่า ให้รู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งในการพิทักษ์ป่า

๓) การป้องกันและแก้ปัญหามลพิษทางธรรมชาติ

๓.๑ ให้ทุกหน่วยงานร่วมกันยกระดับศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาวิกฤตน้ำให้เป็นศูนย์บัญชาการแก้ไขปัญหาภัยพิบัติทางธรรมชาติ

๔) การจัดการสิ่งแวดล้อมโดยการมีส่วนร่วม

๔.๑ ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เตรียมความพร้อมในการรองรับ และแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM๒.๕

๕) การเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการประชาชน

๕.๑ นำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการให้บริการประชาชนทุกด้าน เพื่อความสะดวก รวดเร็ว ในการให้บริการ

๕.๒ เชื่อมโยงฐานข้อมูลระบบแผนที่ที่มีความปลอดภัยทาง Cyber เพื่อความรวดเร็วในการบริหารจัดการและให้บริการประชาชน รวมทั้งเพิ่มความโปร่งใสในการบริหารงานภายในของ ทส.

๕.๓ ให้ความสำคัญกับระบบการคัดเลือกบุคลากรเข้าสู่ตำแหน่งที่สำคัญอย่างถูกต้อง โปร่งใส เป็นธรรม โดยเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีความสามารถได้รับผิดชอบงานที่เหมาะสม

❖ แผนและนโยบายที่เกี่ยวข้องด้านการต่างประเทศ และอื่นๆ

๔.๑ แผนปฏิบัติการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๗๐

แผนปฏิบัติการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๗๐ การประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๔ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบให้การขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (Bio – Circular – Green Economy : BCG Model) โมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนเป็นวาระแห่งชาติ ตั้งแต่ปี ๒๕๖๔ เป็นต้นไป ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐพิจารณากำหนดและดำเนินแผนงาน/โครงการต่าง ๆ ตามอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบให้ถูกต้อง เหมาะสม สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนประเทศด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๗๐ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนโมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน BCG Model ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยมีรองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นประธาน และผู้แทนหน่วยงานในสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นกรรมการขับเคลื่อนโมเดลเศรษฐกิจ BCG ในภารกิจของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ตัวชี้วัด

มีเป้าหมายและตัวชี้วัดหลัก

- ๑) มีฐานข้อมูลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมครอบคลุมพื้นที่เป้าหมาย
- ๒) สัดส่วนพื้นที่สีเขียวเพิ่มขึ้น
- ๓) ลดการใช้ทรัพยากรลง ๑ ใน ๔
- ๔) นำพลาสติกเป้าหมายกลับมาใช้ประโยชน์ให้ได้ ร้อยละ ๑๐๐
- ๕) ผลิตภัณฑ์และบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมจากฐานทรัพยากรธรรมชาติได้รับการรับรองและส่งเสริมตลาด

- ๖) ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกลดลง ร้อยละ ๑๕ จากกรณีปกติ

ประเด็นการขับเคลื่อน

- ๑) อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติเพื่อความสมดุลของระบบนิเวศ
- ๒) ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ลดขยะและของเสีย
- ๓) ใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน เพื่อสร้างและกระจายรายได้อย่างเป็นธรรม
- ๔) มุ่งสู่สังคมคาร์บอนต่ำและวิถีชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

หน่วยปฏิบัติโครงการคาร์บอน ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ของกรมป่าไม้ มีจำนวน ๓๐ หน่วย ดังนี้

๔.๑) สถานีวนวัฒนวิจัย

- สถานีวนวัฒนวิจัยบ่อแก้ว จ. เชียงใหม่
- สถานีวนวัฒนวิจัยแม่กา จ. พะเยา
- สถานีวนวัฒนวิจัยแม่สะนาม จ. เชียงใหม่
- สถานีวนวัฒนวิจัยห้วยบง จ. เชียงใหม่
- สถานีวนวัฒนอินทิล จ. เชียงใหม่

๔.๒) ศูนย์วิจัยและพัฒนาการใช้ประโยชน์ป่าไม้

- ศูนย์วิจัยและพัฒนาการใช้ประโยชน์ป่าไม้ที่ ๑ (ลำปาง)
- ศูนย์วิจัยและพัฒนาการใช้ประโยชน์ป่าไม้ที่ ๒ (สุโขทัย)
- ศูนย์วิจัยและพัฒนาการใช้ประโยชน์ป่าไม้ที่ ๓ (เลย)
- ศูนย์วิจัยและพัฒนาการใช้ประโยชน์ป่าไม้ที่ ๖ (นครราชสีมา)

๔.๓) ศูนย์เมล็ดพันธุ์ไม้ป่า

- ศูนย์เมล็ดพันธุ์ไม้ป่าภาคเหนือ (ลำปาง)

๔.๔) ศูนย์วนวัฒนวิจัย

- ศูนย์วนวัฒนวิจัยที่ ๒ (ลำปาง)
- ศูนย์วนวัฒนวิจัยที่ ๓ (กำแพงเพชร)
- ศูนย์วนวัฒนวิจัยที่ ๖ (นครราชสีมา)

๔.๕) สจป.

- ศูนย์วิจัยผลิตผลป่าไม้จังหวัดเชียงใหม่
- ศูนย์วิจัยผลิตผลป่าไม้จังหวัดแม่ฮ่องสอน
- สถานีวนวัฒนวิจัยลานสาง จ. ตาก
- สถานีวนวัฒนวิจัยพิษณุโลก
- ศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชนที่ ๑ (เชียงใหม่) ดำเนินการในจังหวัดเชียงใหม่ และพะเยา
- ศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชนที่ ๒ (เพชรบูรณ์) ดำเนินการในจังหวัดพิษณุโลก และอุดรธานี
- ศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชนที่ ๓ (สกลนคร) ดำเนินการในจังหวัดอุดรธานี
- ศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชนที่ ๔ (ศรีสะเกษ) ดำเนินการในจังหวัดอุบลราชธานี
- ศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชนที่ ๕ (อุทัยธานี) ดำเนินการในจังหวัดกำแพงเพชร
- ศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชนที่ ๖ (ระยอง) ดำเนินการในจังหวัดตราด
- ศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชนที่ ๗ (ราชบุรี) ดำเนินการในจังหวัดราชบุรี
- ศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชนที่ ๘ (ตรัง) ดำเนินการในจังหวัดสงขลา
- ศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชนที่ ๙ (ลำปาง) ดำเนินการในจังหวัดลำปาง
- ศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชนที่ ๑๐ (ขอนแก่น) ดำเนินการในจังหวัดมหาสารคาม
- ศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชนที่ ๑๑ (สระบุรี) ดำเนินการในจังหวัดสระบุรี

-
- ศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชนที่ ๑๒ (สุราษฎร์ธานี) ดำเนินการในจังหวัดสุราษฎร์ธานี
 - ศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชนที่ ๑๓ (นำหวาน) ดำเนินการในจังหวัดเพชรบูรณ์

๔.๒ การประชุมรัฐภาคีกรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สมัยที่ ๒๖ (COP ๒๖)

๑) เป้าหมายความเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon Neutrality) ภายในปี ๒๐๕๐ (พ.ศ. ๒๕๙๓) และการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ได้ในปี ๒๐๖๕ (พ.ศ. ๒๖๐๘) โดยเสนอยุทธศาสตร์ระยะยาวในการพัฒนาแบบปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่ำ

๒) เป้าหมายในการดูดก๊าซเรือนกระจกจากสาขาป่าไม้และการใช้ประโยชน์ที่ดินให้ได้ ๑๒๐ MtCO₂eq ภายในปี พ.ศ. ๒๕๘๐ เพื่อมุ่งเป็นส่วนหนึ่งของการบรรลุเป้าหมายความตกลงปารีส (Paris Agreement) ของการควบคุมการเพิ่มขึ้นของอุณหภูมิเฉลี่ยของโลกให้ต่ำกว่า ๒ องศาเซลเซียส และพยายามไม่ให้เกิน ๑.๕ องศาเซลเซียส

๓) ยุติการตัดไม้ทำลายป่า และฟื้นฟูป่าไม้ ภายในปี ๒๐๓๐

ตัวชี้วัด

การประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สมัยที่ ๒๖ (COP ๒๖)

๑) จำกัดการเพิ่มขึ้นของอุณหภูมิโลกให้ได้ ๑.๕ องศาเซลเซียส จากการลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ลง ๔๕% ภายในปี ๒๐๓๐ และบรรลุเป้าหมาย Net Zero หรือปล่อยก๊าซเรือนกระจกเป็นศูนย์ภายในปี ๒๐๕๐

๒) จำกัดการเพิ่มขึ้นของอุณหภูมิโลกให้ได้ ๒ องศาเซลเซียส จากการลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ลง ๒๕% ภายในปี ๒๐๓๐ และบรรลุเป้าหมาย Net Zero ภายในปี ๒๐๕๐

๓) ประเทศไทยจะเป็นประเทศที่เป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon Neutral) และบรรลุเป้าหมายการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ (Net Zero) ในปี ๒๐๖๕

ส่วนที่ ๓

สาระสำคัญแผนปฏิบัติราชการ

ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๙ กรมป่าไม้

ส่วนที่ ๓

สาระสำคัญแผนปฏิบัติการ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๙ กรมป่าไม้

❖ ภาพรวม

กรมป่าไม้เป็นหน่วยงานหลักของประเทศที่มีบทบาทหน้าที่ในการป้องกันรักษาป่าไม้ให้มีความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ด้านป่าไม้ได้อย่างสมดุลและยั่งยืน มีพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติและป่าไม้ประเภทอื่น ๆ ในความรับผิดชอบจำนวน ๖๕ ล้านไร่ คิดเป็น ร้อยละ ๒๐ ของพื้นที่ประเทศ (๓๒๓ ล้านไร่) โดยการมีส่วนร่วมของประชาชนและทุกภาคส่วน ทั้งนี้ให้เป็นไปตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๔๓ ๕๐ ๕๗ ๕๘ และ ๗๒ กำหนดให้บุคคลมีสิทธิและหน้าที่ในการบำรุงรักษาและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยต้องให้ความร่วมมือและสนับสนุนการอนุรักษ์และคุ้มครองทรัพยากรธรรมชาติ และรัฐต้องอนุรักษ์คุ้มครอง บริหารจัดการให้มีการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เกิดประโยชน์อย่างสมดุลและยั่งยืน รวมทั้งดำเนินการตามแผนการใช้ที่ดินของประเทศให้เหมาะสมกับสภาพของพื้นที่ให้มีมาตรการกระจายการถือครองที่ดินให้ประชาชนสามารถมีที่ทำกินได้อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

และเพื่อให้การดำเนินงานด้านป่าไม้บรรลุตามเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) ด้านที่ ๕ การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ให้มีพื้นที่ป่าไม้และพื้นที่สีเขียวไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๕๕ ของพื้นที่ประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๓ กำหนดให้เพิ่มสัดส่วนพื้นที่ป่าไม้ ลดอัตราการบุกรุก พื้นที่ป่าไม้ และเพิ่มผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคป่าไม้ของประเทศ และแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และเป้าหมายกรมป่าไม้ นำความสุขของประชาชนบนฐานการจัดการทรัพยากรป่าไม้อย่างสมดุลและยั่งยืนเป็นตัวตั้ง และปรับโครงสร้างหน่วยงานให้มีความใกล้ชิดและทำงานกับประชาชนมากยิ่งขึ้น และเพื่อเป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงานของหน่วยงานในสังกัดกรมป่าไม้ จึงนำมาประกอบการจัดทำแผนปฏิบัติการกรมป่าไม้ ระยะ ๑ ปี พ.ศ. ๒๕๖๙ โดยได้กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ภารกิจ และแนวทางการพัฒนา มีรายละเอียดดังนี้

๓.๑ วิสัยทัศน์ : “เป็นองค์กรที่มุ่งเน้นการรักษาป่าเดิม เพิ่มป่าใหม่ ใส่ใจประชาชน
บนรากฐานนวัตกรรม และธรรมาภิบาล”

- ๓.๒ พันธกิจ :**
๑. ป้องกัน และรักษาพื้นที่ป่าไม้ให้คงอยู่
 ๒. เพิ่มพื้นที่ป่าเศรษฐกิจ สนับสนุนการเพิ่มพื้นที่สีเขียว และฟื้นฟูพื้นที่ป่าให้อุดมสมบูรณ์ตอบสนองความต้องการทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม
 ๓. บริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้โดยการมีส่วนร่วม
 ๔. บริหารจัดการที่ดินป่าไม้อย่างเป็นระบบและเป็นธรรม เพื่อให้คนอยู่ร่วมกับป่าอย่างสมดุลและยั่งยืน
 ๕. วิจัยและพัฒนา เพื่อสร้างนวัตกรรม และถ่ายทอดเทคโนโลยี ในการอนุรักษ์ และการใช้ประโยชน์ทรัพยากรป่าไม้
 ๖. ส่งเสริมการจัดการพื้นที่ป่าไม้ เพื่อการนันทนาการ และการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ บริหารจัดการโดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน
 ๗. พัฒนาความสามารถเชิงรุกขององค์กร ทั้งระบบ กลไก ข้อมูลสารสนเทศ และปรับปรุงกฎระเบียบให้ทันสมัยให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน

๓.๓ ภารกิจ : กรมป่าไม้มีภารกิจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ สงวน คุ้มครอง ฟื้นฟู ดูแลรักษา ส่งเสริม ทำนุบำรุงป่า และการดำเนินการเกี่ยวกับการป่าไม้ การทำไม้ การเก็บหาของป่า การใช้ประโยชน์ที่ดินป่าไม้ และการอื่นเกี่ยวกับป่าและอุตสาหกรรมป่าไม้ ให้เป็นไปตามระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ด้วยกลยุทธ์การเสริมสร้างความร่วมมือของประชาชนเป็นหลัก เพื่อเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจของประเทศ และพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน และมีภารกิจอื่นตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรมป่าไม้ โดยมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. ควบคุม กำกับ ดูแล ป้องกันการบุกรุก การทำลายป่า และการกระทำผิดในพื้นที่รับผิดชอบตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ กฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติ กฎหมายว่าด้วยสวนป่า กฎหมายว่าด้วยเชื้อเพลิงฟอสซิล กฎหมายว่าด้วยป่าชุมชน และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง
๒. ศึกษา วิจัย วางแผน และประสานงานเกี่ยวกับการปลูกป่าเพื่อการฟื้นฟูสภาพป่าและระบบนิเวศ
๓. ส่งเสริมการปลูกป่า การจัดการป่าชุมชน และการปลูกสร้างสวนป่าเชิงเศรษฐกิจในลักษณะสวนป่าภาคเอกชนและสวนป่าในรูปแบบอื่นที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนศึกษา วิเคราะห์ และประเมินสถานการณ์ป่าเศรษฐกิจของตลาดในประเทศและต่างประเทศ
๔. อนุรักษ์ คุ้มครอง ดูแลรักษา และจัดการให้มีการใช้ประโยชน์ที่ดินป่าไม้ และการอนุญาต ที่เกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากไม้ อุตสาหกรรมไม้ ที่ดินป่าไม้ และผลิตภัณฑ์ป่าไม้
๕. ศึกษา ค้นคว้า วิจัย และพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับป่าไม้และผลิตภัณฑ์ป่าไม้ และที่เกี่ยวข้องกับไม้และผลิตภัณฑ์ไม้
๖. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรมหรือตามที่กระทรวงหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

๓.๔ แนวทางการพัฒนา จำนวน ๖ เรื่อง ดังนี้

- ๑) ป้องกันและปราบปรามการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้
- ๒) ส่งเสริมการบริหารจัดการป่าชุมชน
- ๓) การบริหารจัดการที่ดินป่าไม้อย่างเป็นระบบ เป็นธรรมเพื่อให้ประชาชนอยู่ร่วมกับป่าอย่างสมดุลและอย่างยั่งยืน
- ๔) ส่งเสริมการฟื้นฟูป่าเสื่อมโทรมและเพิ่มพื้นที่ป่าเศรษฐกิจ
- ๕) ส่งเสริมและพัฒนาการเพิ่มพื้นที่สีเขียวในเขตเมืองและเขตชนบท
- ๖) การบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้

๓.๕ อัตรากำลัง

กรอบอัตรากำลังปัจจุบัน (ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙) จำนวนรวมทั้งสิ้น ๑๑,๒๓๗ อัตรา ประกอบด้วย ข้าราชการ จำนวน ๑,๘๑๙ อัตรา ลูกจ้างประจำ จำนวน ๒๔๒ อัตรา พนักงานราชการ จำนวน ๖,๙๗๑ อัตรา พนักงานจ้างเหมา จำนวน ๒,๒๐๕ อัตรา

๓.๖ หน่วยงานในกรมป่าไม้

การแบ่งส่วนราชการกรมป่าไม้ ตามกฎกระทรวง กรมป่าไม้มีการแบ่งส่วนราชการตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมป่าไม้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๑ ประกอบด้วย

- ๑) ราชการบริหารส่วนกลางหน่วยงานเทียบเท่าระดับสำนัก/กอง ๘ หน่วยงาน และกลุ่มงานขึ้นตรงต่ออธิบดี ๓ กลุ่มงาน ได้แก่
 - (๑) สำนักป้องกันรักษาป่าและควบคุมไฟป่า
 - (๒) สำนักส่งเสริมการปลูกป่า
 - (๓) สำนักจัดการป่าชุมชน
 - (๔) สำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้
 - (๕) สำนักจัดการที่ดินป่าไม้
 - (๖) สำนักแผนงานและสารสนเทศ
 - (๗) สำนักบริหารกลาง
 - (๘) กองการอนุญาต
 - (๙) กลุ่มนิติการ
 - (๑๐) กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร
 - (๑๑) กลุ่มตรวจสอบภายใน
- ๒) ราชการบริหารส่วนกลางในภูมิภาค จำนวน ๑๓ หน่วยงาน
 - (๑) สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑ (เชียงใหม่)
 - (๒) สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๒ (เชียงราย)
 - (๓) สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๓ (ลำปาง)
 - (๔) สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๔ (ตาก)

-
- (๕) สำนักงานจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๕ (สระบุรี)
 - (๖) สำนักงานจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๖ (อุดรธานี)
 - (๗) สำนักงานจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๗ (ขอนแก่น)
 - (๘) สำนักงานจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๘ (นครราชสีมา)
 - (๙) สำนักงานจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๙ (ชลบุรี)
 - (๑๐) สำนักงานจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑๐ (ราชบุรี)
 - (๑๑) สำนักงานจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑๑ (สุราษฎร์ธานี)
 - (๑๒) สำนักงานจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑๒ (นครศรีธรรมราช)
 - (๑๓) สำนักงานจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑๓ (สงขลา)

การแบ่งส่วนราชการกรมป่าไม้ ตามอำนาจการบริหารภายใน เพื่อให้การดำเนินงานตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ พระราชบัญญัติสวนป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ พระราชบัญญัติเลื่อยโซ่ยนต์ พ.ศ. ๒๕๔๕ พระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง และปริมาณงานที่เพิ่มขึ้นของกรมป่าไม้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย แนวทางและแผนปฏิบัติราชการอย่างมีประสิทธิภาพผลยิ่งขึ้น จึงจัดตั้งหน่วยงานเพิ่มขึ้นเป็นการภายใน จำนวน ๑๖ หน่วยงาน แบ่งเป็นหน่วยงานส่วนกลาง จำนวน ๖ หน่วยงาน และหน่วยงานส่วนกลางในภูมิภาค จำนวน ๑๐ หน่วยงาน ได้แก่

๑) หน่วยงานส่วนกลาง

- (๑) สำนักโครงการพระราชดำริและกิจกรรมพิเศษ
- (๒) สำนักเศรษฐกิจการป่าไม้
- (๓) สำนักการป่าไม้ต่างประเทศ
- (๔) สำนักงานจัดการป่านันทนาการ
- (๕) ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- (๖) กลุ่มงานจริยธรรม

๒) หน่วยงานส่วนกลางในภูมิภาค

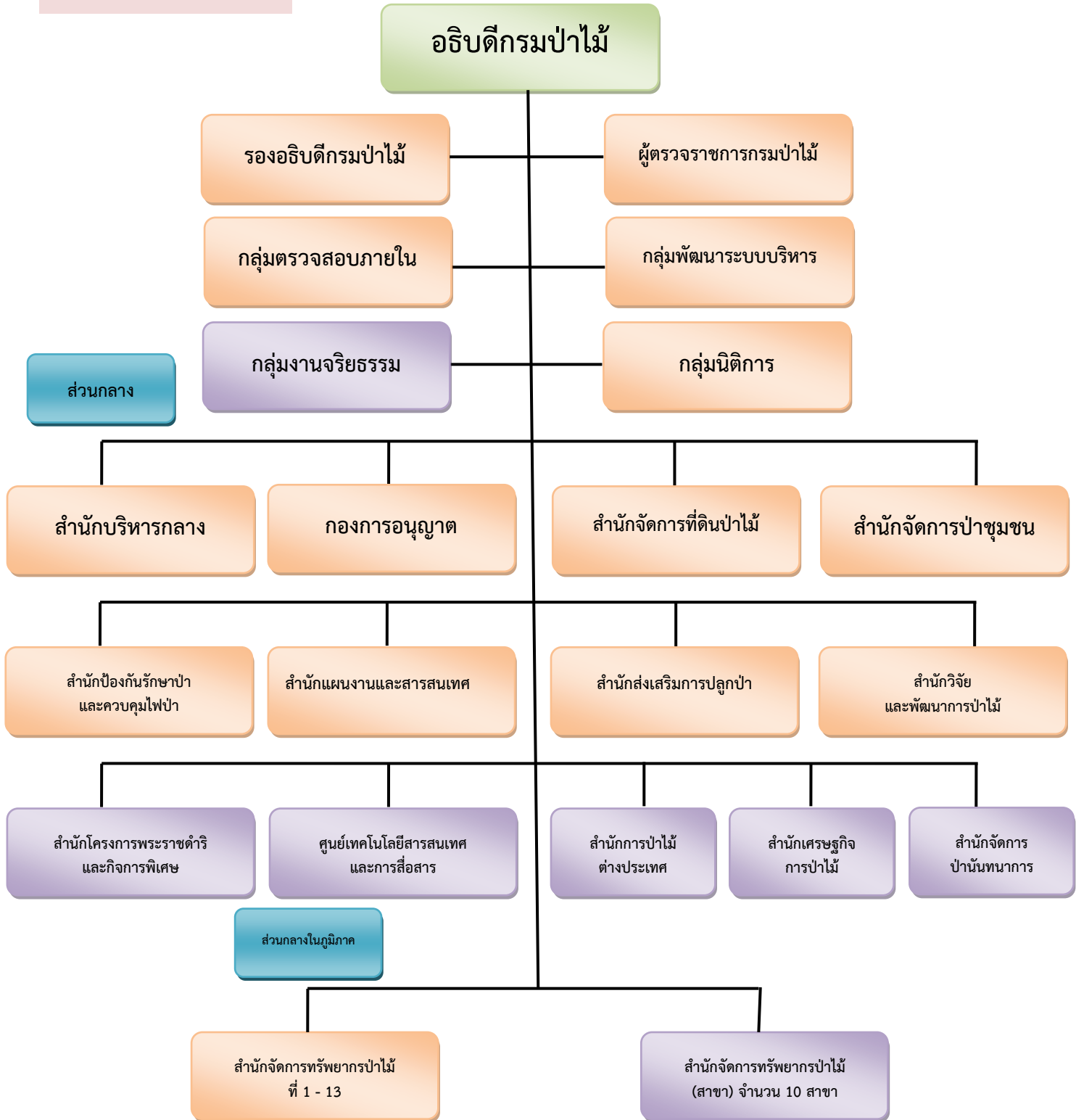
- (๑) สำนักงานจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑ สาขาแม่ฮ่องสอน
- (๒) สำนักงานจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๓ สาขาแพร่
- (๓) สำนักงานจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๔ สาขาพิษณุโลก
- (๔) สำนักงานจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๔ สาขานครสวรรค์
- (๕) สำนักงานจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๖ สาขานครพนม
- (๖) สำนักงานจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๗ สาขาอุบลราชธานี
- (๗) สำนักงานจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๙ สาขาปราจีนบุรี
- (๘) สำนักงานจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑๐ สาขาเพชรบุรี
- (๙) สำนักงานจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑๒ สาขากระบี่
- (๑๐) สำนักงานจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑๓ สาขานราธิวาส

-
- ๓) หน่วยปฏิบัติงานในพื้นที่ จำนวน ๑,๗๒๐ หน่วย
- (๑) หน่วยปฏิบัติงานที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายกระทรวง
- (๑.๑) สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑ - ๑๓ จำนวน ๑๓ สำนัก
- (๒) หน่วยปฏิบัติงานที่จัดตั้งขึ้นภายใต้อำนาจการบริหารของกรมป่าไม้
- (๒.๑) สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้สาขา ๑๐ สาขา
- (๒.๒) ศูนย์ป่าไม้จังหวัด ๗๖ จังหวัด
- (๒.๓) หน่วยป้องกันและพัฒนา ๓๓๐ หน่วย
- (๒.๔) หน่วยป้องกันรักษาป่า ๔๐๑ หน่วย
- (๒.๕) ศูนย์ส่งเสริมการควบคุมไฟป่า ๑๕ ศูนย์
- (๒.๖) หน่วยฝึกอบรมการป้องกันและควบคุมไฟป่า ๖ หน่วย
- (๒.๗) ศูนย์ป้องกันและปราบปรามการลักลอบตัดไม้ และการสวมสิทธิ์ ๑ ศูนย์
- (๒.๘) ด่านป่าไม้ ๒๐ ด่าน
- (๒.๙) ด่านป่าไม้กรุงเทพฯ ๑ ด่าน ๔ สาขา
- (๒.๑๐) ศูนย์เพาะชำกล้าไม้ ๑๘ แห่ง
- (๒.๑๑) สถานีเพาะชำกล้าไม้ ๑๑๑ แห่ง
- (๒.๑๒) สวนป่า ๒ แห่ง
- (๒.๑๓) โครงการพัฒนาป่าไม้ทุ่งกุลาร้องไห้ ๒ โครงการ
- (๒.๑๔) ศูนย์วนวัฒนวิจัย ๙ ศูนย์
- (๒.๑๕) ศูนย์เมล็ดพันธุ์ไม้ภาค ๔ ศูนย์
- (๒.๑๖) ศูนย์วิจัยและพัฒนาการใช้ประโยชน์ป่าไม้ ๘ ศูนย์
- (๒.๑๗) สถานีวนวัฒนวิจัย ๓๓ สถานี
- (๒.๑๘) ศูนย์วิจัยผลิตผลป่าไม้ ๓ ศูนย์
- (๒.๑๙) ศูนย์ส่งเสริมและถ่ายทอดเทคโนโลยีป่าไม้ ๑ ศูนย์
- (๒.๒๐) ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีป่าไม้ ๑ ศูนย์
- (๒.๒๑) ศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชน ๑๓ แห่ง
- (๒.๒๒) โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและกิจกรรมพิเศษ ๒๗๕ โครงการ
- (๒.๒๓) โครงการสร้างป่าสร้างรายได้ ๓๒๙ โครงการ
- (๒.๒๔) ป่ากันชนทางการ ๓๖ แห่ง

แผนภูมิโครงสร้างกรมป่าไม้

ตามอำนาจการบริหารภายใน

อธิบดีกรมป่าไม้

๓.๗ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๑) พระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม รวมทั้งกฎกระทรวง ฎีกา กำหนด ระเบียบ และประกาศที่เกี่ยวข้อง

มุ่งควบคุมการทำไม้หวงห้าม การเก็บหาของป่าหวงห้าม ตราประทับไม้ ควบคุม การนำไม้และของป่าเคลื่อนที่ การควบคุมการตั้งโรงงานแปรรูปไม้ การแปรรูปไม้ การมีไม้แปรรูปหรือ ไม้ท่อนไว้ในครอบครอง การบุกรุกยึดถือครอบครองป่า รับรองไม้ ถ่านไม้ และสิ่งประดิษฐ์ เพื่อการค้า หรือส่งออกป็นอกราชอาณาจักร ทั้งนี้เพื่อสงวนและรักษาป่าไม้อันเป็นทรัพยากรที่สำคัญของประเทศ

๒) พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม รวมทั้ง กฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศที่เกี่ยวข้อง

มุ่งเน้นการรักษาพื้นที่ป่าไม้ เพื่อให้มีการใช้ประโยชน์สูงสุด โดยห้ามบุคคลใด ทำไม้ หรือเก็บหาของป่าทุกประเภท (ทั้งหวงห้ามและไม่หวงห้าม) ห้ามบุกรุกหรือยึดครอบครองป่า เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ (มาตรา ๑๔) และรัฐมีนโยบายช่วยเหลือราษฎรหรือ หน่วยงานของรัฐที่มีความจำเป็นในการใช้พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ โดยมีการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ในพื้นที่ ป่าสงวนแห่งชาติได้ (มาตรา ๑๓/๑, มาตรา ๑๖, และมาตรา ๒๐)

๓) พระราชบัญญัติสวนป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม รวมทั้งกฎกระทรวง และระเบียบที่เกี่ยวข้อง

กำหนดเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนสวนป่า การรับรองและคุ้มครองสิทธิของผู้ทำสวนป่า ในการทำไม้ที่ได้มาจากการปลูกสร้างสวนป่า การแปรรูปไม้ในสวนป่า ตลอดจนการเก็บหาค้า ไม้ไว้ในครอบครอง หรือนำเคลื่อนที่ซึ่งของป่าในสวนป่า และการออกไปสำคัญรับรองการจัดการป่าไม้ อย่างยั่งยืน เพื่อเป็นมาตรการในการส่งเสริมและจูงใจให้มีการปลูกสร้างสวนป่าควบคู่ไปกับการบริหาร จัดการพื้นที่ป่าไม้ของประเทศ

๔) พระราชบัญญัติเลื่อยโซยนต์ พ.ศ. ๒๕๔๕ รวมทั้งกฎกระทรวง ระเบียบ และ ประกาศที่เกี่ยวข้อง

ควบคุมการมีเลื่อยโซยนต์ไว้ในครอบครอง และการนำเข้ามาในราชอาณาจักร การอนุญาตให้ครอบครองเลื่อยโซยนต์เพื่อเพิ่มมาตรการในการควบคุม ป้องกันและปราบปรามการบุกรุก ทำลายป่าตามนโยบายของรัฐบาล และเพื่อมิให้เป็นอุปสรรคต่อการประกอบอาชีพที่ต้องใช้เลื่อยโซยนต์ โดยสุจริต

๕) พระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ รวมทั้งกฎกระทรวง ระเบียบ และ ประกาศที่เกี่ยวข้อง

มุ่งหมายให้บุคคลและชุมชนได้ประโยชน์จากป่าชุมชน เกิดเจตคติในการดูแลรักษา และจัดการป่าชุมชนร่วมกับรัฐ เพื่อป้องกันการตัดไม้โดยผิดกฎหมายและการบุกรุกทำลายพื้นที่ป่า เพื่อรักษาและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพในป่าให้อยู่ ในสภาพที่สมบูรณ์และคงอยู่เป็นมรดกทางธรรมชาติของประเทศ และของมนุษยชาติสืบไป และ มุ่งหมายเพื่อกำหนดสาระแห่งสิทธิของบุคคลและชุมชน ในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู จัดการ บำรุงรักษา

ตลอดจนใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุล และยั่งยืนตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยรับรอง

โดยมีคณะกรรมการนโยบายป่าชุมชน (มาตรา ๙) คณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัด (มาตรา ๒๓) และคณะกรรมการจัดการป่าชุมชน (มาตรา ๔๔) ซึ่งคณะกรรมการทั้ง ๓ ระดับ ทำหน้าที่ตั้งแต่ระดับปฏิบัติการในการดำเนินการจัดการป่าชุมชนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของป่าชุมชน และแผนจัดการป่าชุมชนที่คณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดอนุมัติ จนถึงระดับนโยบาย เพื่อทำหน้าที่เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรี ซึ่งอำนาจหน้าที่ ของคณะกรรมการทั้ง ๓ คณะ มีความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกัน และมีการตรวจสอบถ่วงดุลอำนาจของคณะกรรมการทั้ง ๓ คณะอีกด้วย และเป็นการกระจายอำนาจในการบริหารจัดการให้สอดคล้องกับความต้องการของแต่ละพื้นที่

❖ แผนปฏิบัติราชการ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๙ กรมป่าไม้

๓.๑ วัตถุประสงค์

๑) เพื่อป้องกันและหยุดยั้งการตัดไม้ทำลายป่า รวมถึงทวงคืนผืนป่าจากผู้บุกรุกครอบครอง ให้ได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

๒) เพื่อฟื้นฟูสภาพป่า มีพื้นที่ป่าเศรษฐกิจ และพื้นที่สีเขียว ในพื้นที่เป้าหมายทั่วประเทศ ให้มีสภาพที่สมบูรณ์

๓.๒ เป้าหมาย

๑) ป้องกันรักษาป่า พัฒนา และเพิ่มพื้นที่สีเขียว

๒) บริหารจัดการที่ดินป่าไม้อย่างเป็นระบบและเป็นธรรม

๓.๓ ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

๑) เป้าหมายป้องกันรักษาป่า พัฒนา และเพิ่มพื้นที่สีเขียว

๑.๑) อัตราการลดลงของพื้นที่ป่าไม้และการทำลายทรัพยากรป่าไม้ไม่มากกว่าปีก่อนหน้า และมีแนวโน้มลดลง

๑.๒) พื้นที่ที่ได้รับการส่งเสริมการบริหารจัดการป่าชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของราษฎร ในชุมชนไม่น้อยกว่า จำนวน ๒,๐๐๐ ไร่

๑.๓) พื้นฟูป่าเสื่อมสภาพ จำนวน ๓๙๑,๒๔๐ ไร่

๑.๔) ส่งเสริมการเพิ่มพื้นที่ป่าเศรษฐกิจ จำนวน ๓๐,๐๕๐ ไร่

๑.๕) พื้นที่สีเขียวในเขตเมืองและชนบทเพิ่มขึ้น ๕,๑๐๔ ไร่ และสนับสนุนกล้าไม้เพื่อส่งเสริม การเพิ่มพื้นที่สีเขียว จำนวน ๘๘,๑๘๐,๙๔๗ กล้า

๑.๖) ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของชุมชน และประชาชนในการอนุรักษ์และ จัดการพื้นที่สีเขียวไม่น้อยกว่า จำนวน ๑๗๓ แห่ง

๒) เป้าหมายบริหารจัดการที่ดินป่าไม้อย่างเป็นระบบและเป็นธรรม

๒.๑) ราษฎรที่อยู่ในพื้นที่ป่าไม้ได้รับการจัดการให้อยู่อาศัย/ทำกินได้อย่างมั่นคงเป็นธรรมและยั่งยืน

๒.๒) พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่มีราษฎรครอบครองหรือใช้ประโยชน์ได้รับการจัดระเบียบ และแก้ไขปัญหาความขัดแย้งอย่างเป็นธรรมตามกฎหมาย จำนวน ๑๐๐,๐๐๐ ไร่

๒.๓) มีฐานข้อมูลสถานภาพทรัพยากรป่าไม้ในพื้นที่รับผิดชอบของกรมป่าไม้

❖ แนวทางการพัฒนาของกรมป่าไม้

๓.๑ แนวทางการพัฒนาที่ ๑ ป้องกันและปราบปรามการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้

ภายใต้การกำกับของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการตัดไม้ทำลายป่าแห่งชาติ (คปป.) ได้จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการพิทักษ์ป่า (ศปก.พป.) โดยมีอธิบดีกรมป่าไม้เป็นผู้อำนวยการศูนย์ เพื่อบูรณาการดำเนินงานชุดปฏิบัติการพิเศษ ปม. อส. และ ทช. ได้แก่ พยศผิพร พลญาเสือ เหยี่ยวดวง และฉลามขาว ดำเนินการป้องกันการบุกรุกทำลายป่าไม้ ร่วมกับทหาร ตำรวจ ฝ่ายปกครอง บก.ปทส. ศปป.๔กอ.รมน. ในการหยุดยั้ง การลักลอบตัดไม้ทำลายป่า และทวงคืนผืนป่า จากผู้บุกรุกถือครอง พื้นที่ป่าไม้มีผลการดำเนินคดีในช่วง พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๖๖ ดำเนินการจับกุมผู้บุกรุกพื้นที่ป่า ๒๑,๗๐๔ คดี พื้นที่ยึดคืน ๖๗๔,๗๑๒.๙๓ ไร่ ทำให้ประเทศไทยในปัจจุบันมีเนื้อที่ป่าไม้คงเหลือ ๑๐๒.๑๓ ล้านไร่ จากข้อมูลสถิติป่าไม้พบว่าในช่วงปี พ.ศ.๒๕๑๖-๒๕๔๑ พื้นที่ป่าไม้ลดลงเฉลี่ย ปีละ ๒.๒๙ ล้านไร่ ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๔๓-๒๕๕๗ พื้นที่ป่าไม้ลดลงเฉลี่ย ปีละ ๐.๒๙ ล้านไร่ และในปี พ.ศ.๒๕๕๗ ถึงปัจจุบัน พื้นที่ป่าไม้เริ่มคงที่ มีแนวโน้มการบุกรุกทำลายป่าลดลง และมีเป้าหมายให้มีการบุกรุกทำลายป่าไม้อีกต่อไป พร้อมทั้งจะดำเนินงานทวงคืนผืนป่าด้วยความเข้มข้นและต่อเนื่อง โดยเฉพาะกับนายทุนให้ดำเนินคดีให้ถึงที่สุดและทำการปลูกฟื้นฟูในพื้นที่ทวงคืนให้กับเป็นป่าสมบูรณ์ดังเดิม และประยุกต์ใช้เทคโนโลยีตรวจสอบติดตามการบุกรุกและนำทางเพื่อให้เข้าถึงพื้นที่เป้าหมายได้อย่างรวดเร็วเพื่อหยุดยั้งและจับกุมผู้กระทำความผิดให้ได้อย่างทันทั่วถึง และสร้างการมีส่วนร่วมในการป้องกันรักษาป่า กรมป่าไม้ได้จัดทำโครงการราษฎรอาสาสมัครพิทักษ์ป่า (รสทป.) เป็นโครงการที่ร่วมดำเนินการกับกองทัพบก เพื่อสนองพระราชโอรสของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ที่มีพระราชประสงค์เปลี่ยนแปลงทัศนคติและพฤติกรรมของราษฎรจากผู้บุกรุกทำลายป่ามาเป็นผู้ดูแลรักษาและใช้ประโยชน์จากป่าได้อย่างยั่งยืน และเมื่อมีการจัดตั้งองค์กรในการดูแลรักษาป่าไม้อย่างเป็นรูปธรรมแล้วจะได้รับการพิจารณาให้เข้ารับพระราชทาน “ธงพิทักษ์ป่า เพื่อรักษาชีวิต”

การดำเนินงานด้านป้องกันและควบคุมไฟป่า กรมป่าไม้ได้ถ่ายโอนภารกิจด้านป้องกันและควบคุมไฟป่า ตามแผนปฏิบัติการการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) โดยกรมป่าไม้ยังคงให้การสนับสนุนความรู้ด้านการป้องกันและควบคุมไฟป่า พร้อมทั้งเป็นพี่เลี้ยงให้กับ อปท. ในส่วนการปฏิบัติการดับไฟป่า กรมป่าไม้ได้จัดชุดเฉพาะกิจเคลื่อนที่เร็วควบคุมไฟป่า (เหยี่ยวไฟ) โดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ปฏิบัติงานควบคุมไฟป่า พร้อมกับสนธิกำลังพลดับไฟป่า และบังคับใช้กฎหมายกับผู้เผาป่าอย่างเคร่งครัด

เป้าหมาย :	อัตราการลดลงของพื้นที่ป่าไม้และทำลายทรัพยากรป่าไม้ ไม่มากกว่าปีก่อนหน้าและมีแนวโน้มลดลง
แนวทางย่อย :	๑. ส่งเสริมและพัฒนาการมีส่วนร่วมในการป้องกันรักษาป่า และควบคุมไฟป่า ๒. พัฒนาศักยภาพการป้องกันรักษาป่าและควบคุมไฟป่า ๓. ปรับปรุงการบุกรุกทำลายป่า
ตัวชี้วัด :	๑. มีเครือข่ายฯ และจิตอาสาเข้ามามีส่วนร่วมในการหยุดยั้ง และป้องกันการทำลายทรัพยากรป่าไม้ เครือข่ายทั่วประเทศ ๕๐ เครือข่าย ๒. บุคลากรและหน่วยงานมีการพัฒนาศักยภาพและ มีความพร้อมในการป้องกันรักษาป่าและควบคุมไฟป่า ๑๐๐ %
วิธีการ :	๑. ประชาสัมพันธ์ เสริมสร้างการมีส่วนร่วม <u>แนวทางการดำเนินงาน</u> ๑.๑ ประชาสัมพันธ์และถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับ การอนุรักษ์และจัดการที่ดินป่าไม้ ให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทุกภาคส่วน รวมทั้งประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อมวลชนสาขาต่าง ๆ ได้อย่างกว้างขวางครอบคลุมทั่วถึงและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด ๑.๒ กำหนดพื้นที่เป้าหมายในการป้องกันรักษาป่า เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการจัดตั้งเครือข่ายในการป้องกันรักษาป่า และควบคุมไฟป่า ร่วมกับทุกภาคส่วน ๒. สร้างและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเครือข่าย <u>แนวทางการดำเนินงาน</u> ๒.๑ ส่งเสริมและสร้างแรงจูงใจให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการที่ดินป่าไม้ระดับพื้นที่ เช่น การเชิญ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเป็นคณะที่ปรึกษาหรือคณะกรรมการบริหาร พื้นที่ป่าในระดับท้องถิ่นการประสานและขอรับการสนับสนุน งบประมาณจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๒.๒ ส่งเสริมและสร้างแรงจูงใจในการสมัครเป็นสมาชิก เครือข่ายป่าไม้ ในรูปแบบของสัญลักษณ์ร่วม หรือการมอบโล่ รางวัล และการประกาศเชิดชูเพื่อเป็นขวัญและกำลังใจ ๒.๓ สร้างเครือข่ายป่าไม้ โดยรวบรวมเครือข่ายเดิม เช่น เครือข่ายราษฎรอาสาสมัครพิทักษ์ป่า เครือข่ายไฟป่า เครือข่าย ป่าชุมชน เครือข่ายปลูกป่า เครือข่ายนักวิจัยและสร้างเครือข่าย ใหม่ เพื่อให้ครอบคลุมทั่วถึงทุกมิติและเกิดการบูรณาการ ในการทำงานร่วมกัน

๓. ส่งเสริมและสนับสนุนเครือข่าย

แนวทางการดำเนินงาน

๓.๑ ประสานงาน สนับสนุน ส่งเสริม เพื่อเตรียมความพร้อม และเสริมความเข้มแข็งของชุมชนและองค์กรท้องถิ่นในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้

๓.๒ ส่งเสริม สนับสนุน และสร้างแนวร่วมหรือเครือข่าย การอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ที่เข้มแข็งทั้งภาคประชาชน ภาครัฐ และภาคเอกชน

๓.๓ ส่งเสริม สนับสนุน การสร้างปฏิสัมพันธ์ของ เครือข่ายต่าง ๆ เพื่อการแลกเปลี่ยนความรู้ และบูรณาการทำงาน ร่วมกัน

๓.๔ สร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันรักษาป่า โดยสร้างจิตสำนึกเพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติพฤติกรรม ของราษฎรในการอยู่ร่วมกับป่าอย่างพึ่งพาอาศัยกัน อย่างยั่งยืน

๓.๕ บูรณาการความร่วมมือและส่งเสริมการมีส่วนร่วม กับทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาชนในการ ปฏิบัติงานป้องกันรักษาป่า

๔. เพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานป้องกันรักษาป่า

แนวทางการดำเนินงาน

๔.๑ พัฒนาศักยภาพของเจ้าหน้าที่ให้มีความรู้ความสามารถ ในการสร้างเครือข่ายและพันธมิตรในการป้องกันรักษาป่า รวมทั้งการส่งเสริมและพัฒนาการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ และจัดการที่ดิน ป่าไม้ และการบังคับใช้กฎหมาย

๔.๒ จัดฝึกอบรมเจ้าหน้าที่หน่วยป้องกันและพัฒนาป่าไม้ ให้มีความรู้เกี่ยวกับแนวทางการป้องกันรักษาป่าหรือหยุดยั้ง การทำลายป่า และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๔.๓ มีการทดสอบและเตรียมความพร้อมของเจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติงานให้มีสมรรถภาพพร้อมปฏิบัติงาน

๔.๔ สร้างขวัญกำลังใจ และพัฒนาศักยภาพพนักงาน เจ้าหน้าที่ในแต่ละระดับอย่างเป็นระบบให้มีความรู้และวินัย เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายและระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๔.๕ จัดสวัสดิการให้เจ้าหน้าที่พิทักษ์ป่าให้ได้อย่าง เหมาะสม

๔.๖ จัดตั้งหน่วย หรือด่านตรวจเพิ่มเติมในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงหรืออ่อนแอต่อการลักลอบ หรือบุกรุกพื้นที่ป่าของประเทศ

๔.๗ เสริมสร้างสมรรถนะให้หน่วยปฏิบัติงานมีความพร้อมในการปฏิบัติงานทุกสถานการณ์

๔.๘ นำเทคโนโลยีการติดตามการเปลี่ยนแปลงพื้นที่ป่า (GISTDA) เพื่อแจ้งเตือนและใช้ในการป้องกันการบุกรุกพื้นที่ป่าไม้

๔.๙ เพิ่มประสิทธิภาพการลาดตระเวนทั้งทางบกและทางอากาศอย่างเข้มข้น เช่น การใช้อากาศยานไร้คนขับ (UVA) ใช้เทคโนโลยีการลาดตระเวนโดยประยุกต์ใช้ระบบ GPS & GIS เป็นต้น

๔.๑๐ กำหนดพื้นที่เสี่ยงต่อการทำลายทรัพยากรป่าไม้ และจัดทำฐานข้อมูลพื้นที่รับผิดชอบในด้านต่าง ๆ

๔.๑๑ กำหนดและมอบหมายผู้รับผิดชอบทั้งหน่วยงานส่วนกลางและส่วนภูมิภาคในการกำกับดูแลพื้นที่ป่าไม้เชิงบูรณาการไม่ให้มีการบุกรุกทำลาย

๔.๑๒ พัฒนาและขยายผลระบบลาดตระเวนเชิงคุณภาพ (Smart patrol) มาใช้ในการป้องกันรักษาพื้นที่ป่าไม้

๔.๑๓ หยุดยั้งและป้องกันการทำลายทรัพยากรป่าไม้ในพื้นที่รอบกันชน

๕. เพิ่มศักยภาพในการป้องกันและควบคุมไฟป่า

แนวทางการดำเนินงาน

๕.๑ การประชาสัมพันธ์ทุกรูปแบบ โดยจัดโครงการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อมวลชน ประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่ จัดนิทรรศการ ให้ความรู้แก่ประชาชน นักเรียน นักศึกษา

๕.๒ ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) มีความเข้มแข็งในการป้องกันและควบคุมไฟป่า โดยกรมป่าไม้ทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงในการให้ความรู้ด้านวิชาการและฝึกทักษะ

๕.๓ ฝึกอบรมและถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการป้องกันและควบคุมไฟป่าให้กับพนักงานเจ้าหน้าที่และอาสาสมัครป้องกันและควบคุมไฟป่า

๕.๕ สนธิกำลังในการควบคุมไฟป่าโดยการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๕.๖ จัดการเชื้อเพลิงโดยการทำแนวกันไฟและลดปริมาณเชื้อเพลิง โดยจัดตั้งธนาคารกิ่งไม้ใบไม้

๕.๗ นำเทคโนโลยีและสารสนเทศที่เหมาะสมเพื่อเพิ่มศักยภาพในการป้องกันและควบคุมไฟป่า

๕.๘ บังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด

๖. สร้างความเข้มแข็งของระบบสารสนเทศทรัพยากรป่าไม้ระดับชาติ

แนวทางการดำเนินงาน

๖.๑ จัดตั้งศูนย์ข้อมูลทรัพยากรธรรมชาติที่มีภารกิจเกี่ยวกับการป้องกันรักษาป่าระดับชาติ โดยปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องให้บรรลุผลสัมฤทธิ์

- บูรณาการความร่วมมือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานป้องกันรักษาป่า

- ติดตามตรวจสอบและสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้เป็นไปด้วยความถูกต้อง รวดเร็ว และทันเหตุการณ์

- เป็นศูนย์กลางในการควบคุม สั่งการ การปฏิบัติงานของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- เป็นศูนย์กลางในการให้ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันรักษาป่ากับประชาชน

- พัฒนาระบบติดตามและตรวจสอบพื้นที่ป่าไม้อย่างถูกต้องและทันเหตุการณ์

- สร้างระบบฐานข้อมูลที่ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลได้อย่างสะดวก

๖.๒ บูรณาการระบบสารสนเทศทรัพยากรป่าไม้ระดับชาติ โดยดำเนินการที่เกี่ยวข้องให้บรรลุผลสัมฤทธิ์

- พัฒนาและสร้างความเข้มแข็งของระบบการสำรวจทรัพยากรป่าไม้ระดับชาติ (National Forest Inventory)

- นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยและเหมาะสมมาใช้ในการจัดทำฐานข้อมูลทรัพยากรป่าไม้ให้เกิดประสิทธิภาพและเป็นมาตรฐานเดียวกัน

- จัดทำฐานข้อมูลที่ดินป่าไม้โดยเชื่อมโยงข้อมูลทรัพยากรป่าไม้กับทรัพยากรอื่น เช่น ดิน น้ำ ธรรณี และข้อมูลทางเศรษฐกิจและสังคม โดยบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

- ติดตามและตรวจสอบสภาพป่าไม้โดยใช้เทคโนโลยี ภูมิสารสนเทศ บันทึกข้อมูลทรัพยากรป่าไม้ใกล้เวลาจริง (Near real time) และดำเนินการแสดงผลการเปลี่ยนแปลง อย่างทันท่วงที (๑ เดือนในพื้นที่เสี่ยงต่อการถูกบุกรุกและ ๓ เดือนในพื้นที่อื่น ๆ) ซึ่งต้องมีหน่วยงานที่มีภารกิจติดตาม ตรวจสอบและสนับสนุนการใช้ประโยชน์ฐานข้อมูลสถานภาพ ทรัพยากรป่าไม้ ในการกำกับดูแลพื้นที่ไม่ให้มีการบุกรุก ทำลายอย่างมีประสิทธิภาพรวมถึงมีฐานข้อมูลทรัพยากรป่าไม้ ใกล้เวลาจริง (Near real time) ตลอดจนมีการใช้ประโยชน์ ฐานข้อมูล ฯ เพื่อการกำกับดูแลพื้นที่ป่าไม้ไม่ให้ถูกทำลาย

๗. ยึดคืนพื้นที่ป่าที่ถูกบุกรุก

แนวทางการดำเนินงาน

๗.๑ วิเคราะห์/จำแนกพื้นที่ที่มีความเสี่ยงหรือล่อแหลม ต่อการลักลอบหรือบุกรุกพื้นที่ป่าของประเทศ

๗.๒ จัดทำฐานข้อมูลคดีป่าไม้ที่เชื่อมโยงกับทุกหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งให้มีการเร่งรัดการบังคับคดีตามกฎหมาย โดยเคร่งครัด

๗.๓ ดำเนินคดีพื้นที่ที่ถูกบุกรุกโดยมีเอกสารสิทธิ์ ทางราชการที่มีขอบด้วยกฎหมาย

๗.๔ เร่งตรวจสอบดำเนินคดีพื้นที่ป่าไม้ที่ถูกบุกรุก ทำลายจากนายทุนที่ผิดกฎหมาย

๗.๕ เพิ่มประสิทธิภาพในการสืบสวนและดำเนินคดี

๗.๖ ดำเนินการรื้อถอน รีสอร์ทหรือพืชผลอาสิน ในพื้นที่ที่ถูกบุกรุก และฟื้นฟูให้คืนสภาพป่าดั้งเดิม

๗.๗ กำหนดมาตรการป้องกันการลักลอบตัดไม้ ในพื้นที่ป่าเป็นกรณีพิเศษในพื้นที่ป่าที่อยู่ใกล้โรงงาน อุตสาหกรรมที่ใช้ไม้เป็นปัจจัยการผลิต เช่น โรงกลั่นสุรา โรงไฟฟ้า ชีวมวล เป็นต้น

๓.๒ แนวทางการพัฒนาที่ ๒ ส่งเสริมการบริหารจัดการป่าชุมชน

เพื่อส่งเสริมให้ชุมชนได้ร่วมกับรัฐในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติในป่าชุมชนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รัฐบาลได้ผลักดัน พ.ร.บ. ป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อให้มีกฎหมายรองรับการบริหารจัดการป่าชุมชนโดยชุมชน อนุญาตให้ประชาชนที่ดูแลรักษาป่าได้ใช้ประโยชน์จากป่าอย่างถูกกฎหมาย สร้างแรงจูงใจให้พี่น้องประชาชนในการอนุรักษ์ฟื้นฟู จัดการ บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรป่าไม้อย่างสมดุลและยั่งยืน มีโครงสร้างการบริหารในรูปแบบคณะกรรมการ ๓ ระดับ เพื่อถ่วงดุลตรวจสอบการใช้อำนาจซึ่งกันและกัน ได้แก่ คณะกรรมการนโยบายป่าชุมชน มีรองนายกรัฐมนตรี ซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธาน คณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัด มีผู้ว่าราชการจังหวัด หรือรองผู้ว่าราชการจังหวัด ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมายเป็นประธาน มีอำนาจในการพิจารณาจัดตั้งป่าชุมชนในพื้นที่จังหวัด และคณะกรรมการจัดการป่าชุมชนเป็นผู้ขอจัดตั้ง ควบคุม ดูแล และกำหนดกฎกติกาการใช้ประโยชน์ป่าชุมชน

โดยแบ่งพื้นที่ออกเป็น ๒ เขต คือเขตเพื่อการอนุรักษ์และเขตเพื่อการใช้ประโยชน์ ได้ทั้งการเก็บหาของป่า การศึกษาเรียนรู้และสร้างจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในชุมชน และการใช้ประโยชน์จากการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ โดยชุมชน พื้นที่ที่สามารถนำมาขอจัดตั้งเป็นป่าชุมชน ได้แก่ พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่อยู่ใกล้พื้นที่ชุมชน พื้นที่ป่าเสื่อมโทรมที่ชุมชนร่วมกันดูแลรักษาและปลูกฟื้นฟูขึ้นมาใหม่ รวมทั้งพื้นที่อื่นของรัฐหรือพื้นที่สาธารณะประโยชน์ที่ชุมชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน เป็นต้น **กรมป่าไม้มีเป้าหมายดำเนินกิจกรรมส่งเสริมการจัดการป่าชุมชนทั่วประเทศ เนื้อที่ประมาณ ๑๐ ล้านไร่ จำนวน ๑๕,๐๐๐ ป่าชุมชน โดยชุมชนมีส่วนร่วม ๑๘,๐๐๐ หมู่บ้าน ซึ่งปัจจุบันดำเนินการส่งเสริมจัดตั้งแล้ว จำนวน ๑๒,๙๘๕ ป่าชุมชน จำนวน ๗.๑ ล้านไร่ (ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๘)**

เป้าหมาย : พื้นที่ที่ได้รับการส่งเสริมการบริหารจัดการป่าชุมชน โดยการมีส่วนร่วมของราษฎรในชุมชนไม่น้อยกว่า ๒,๐๐๐ ไร่

แนวทางย่อย :

๑. ส่งเสริมการจัดตั้งป่าชุมชน
๒. พัฒนาและเสริมศักยภาพในการบริหารจัดการพื้นที่ป่าชุมชน
๓. สร้างเครือข่ายภาคประชาชน เอกชน และประชาสังคมมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและดูแลรักษาพื้นที่สีเขียว
๔. อนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน

ตัวชี้วัด :

๑. พื้นที่ที่ได้รับการส่งเสริมการบริหารจัดการป่าชุมชน โดยการมีส่วนร่วมของราษฎรในชุมชน ไม่น้อยกว่า ๒,๐๐๐ ไร่
๒. พื้นที่ป่าชุมชนที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพบริหารจัดการเพื่อการใช้ประโยชน์อย่างสมดุลและยั่งยืน ไม่น้อยกว่า ๒,๐๐๐ ไร่

๓. เครือข่ายป่าชุมชนได้รับการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพ
จำนวน ๖๘ เครือข่าย (๖๘ จังหวัด)

๔. ฐานข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่ป่าไม้
๒ แห่ง

วิธีการ :

๑. ส่งเสริมจัดตั้งและการบริหารจัดการป่าชุมชนโดยการ
มีส่วนร่วมของราษฎรในชุมชน

แนวทางการดำเนินงาน

๑.๑ ส่งเสริมประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมใน
การบริหารจัดการป่าชุมชนตาม พ.ร.บ. ป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒

๑.๒ ส่งเสริมจัดตั้งป่าชุมชนตาม พ.ร.บ. ป่าชุมชน
พ.ศ. ๒๕๖๒

๑.๓ ส่งเสริมการจัดทำแผนจัดการป่าชุมชนตาม พ.ร.บ.
ป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒

๑.๔ ส่งเสริมจัดทำหลักเขตและป้ายป่าชุมชน

๑.๕ ส่งเสริมการบริหารจัดการพื้นที่ โดยการสนับสนุน
จากภาครัฐ

๑.๖ การตรวจสอบและรังวัดจัดทำแผนที่แสดงแนวเขต
ของป่าชุมชน

๒. ส่งเสริมและพัฒนาแล้วมีการบริหารจัดการโดยการ
มีส่วนร่วม

แนวทางการดำเนินงาน

๒.๑ พัฒนาป่าชุมชนที่ได้รับการจัดตั้งและส่งเสริมแล้ว

๒.๒ จัดทำแปลงสาธิตป่าพื้นบ้านอาหารชุมชน

๒.๓ ส่งเสริมเทคโนโลยีด้านการจัดการป่าชุมชน

๒.๔ การพัฒนาป่าชุมชนเพื่อก้าวสู่วิสาหกิจชุมชน

๒.๕ พัฒนาป่าชุมชนเป็นแหล่งพันธุกรรมพืชเพื่อผลิต
เมล็ดไม้พันธุ์ดี

๒.๖ ส่งเสริมการปลูกป่ากันชน รวมทั้งพัฒนาและขยายผล
เพื่อควบคุมการขยายพื้นที่ของราษฎรที่ครอบครอง
ทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้

๓. ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจตาม พ.ร.บ.ป่าชุมชน
พ.ศ. ๒๕๖๒

แนวทางการดำเนินงาน

๓.๑ ประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ พ.ร.บ. ป่าชุมชน

พ.ศ. ๒๕๖๒

๓.๒ ประชุมคณะกรรมการตาม พ.ร.บ. ป่าชุมชน
พ.ศ. ๒๕๖๒

๓.๓ สร้างความรู้ความเข้าใจ พ.ร.บ. ป่าชุมชน
พ.ศ. ๒๕๖๒ ให้กับเจ้าหน้าที่รัฐและชุมชน

๓.๔ จัดทำฐานข้อมูลป่าชุมชนตาม พ.ร.บ. ป่าชุมชน
พ.ศ. ๒๕๖๒

๓.๕ จัดทำบัตรประจำตัวกรรมการป่าชุมชน เจ้าหน้าที่
ป่าชุมชน และพนักงานเจ้าหน้าที่ตาม พ.ร.บ. ป่าชุมชน
พ.ศ. ๒๕๖๒

๔. ประเมินการกักเก็บคาร์บอน

แนวทางการดำเนินการ

๔.๑ ศึกษาการกักเก็บคาร์บอนในป่าชุมชน
ตามข้อตกลง Paris Agreement เพื่อเตรียมรับการเปลี่ยนแปลง
สภาวะภูมิอากาศ

๔.๒ การจัดทำองค์ความรู้ ภูมิปัญญาป่าชุมชน

๔.๓ การศึกษาและประเมินมูลค่าป่าชุมชน

๕. ส่งเสริมปลูกสมุนไพร

แนวทางการดำเนินงาน

๕.๑ ส่งเสริมการปลูกสมุนไพรในป่าชุมชน

๕.๒ พัฒนาการใช้ประโยชน์สมุนไพรในป่าชุมชน

๖. พัฒนาคูณภาพชีวิตของชุมชนที่สอดคล้องกับทรัพยากร
ท้องถิ่นและถือภูมิตามธรรมชาติอย่างเหมาะสม

แนวทางการดำเนินงาน

๖.๑ สาธิตและส่งเสริมระบบวนเกษตร เกษตรธรรมชาติ
หรือเกษตรเชิงอนุรักษ์

๖.๒ กำหนดมาตรการหรือแนวทางการใช้ประโยชน์
จากป่าที่เหมาะสมของประชาชน

๖.๓ ส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมทางเลือกเพื่อเสริม
รายได้ให้ชุมชน เช่น กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์, สวนป่า,
ส่งเสริมการจ้างงานประชาชนในท้องถิ่นหน่วยงานด้านการ
บริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ เป็นต้น

๗. ส่งเสริมให้มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้

แนวทางการดำเนินงาน

๗.๑ สร้างเครือข่ายป่าชุมชน องค์กรและราษฎร
ในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้

๗.๒ พัฒนาป่าไม้ร่วมกับองค์กรและเครือข่ายแบบบูรณาการ

๗.๓ จัดทำโครงการพุทธรูทยาน โดยมีพระสงฆ์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และจัดทำรายละเอียดขอบเขตที่ปักสงฆ์

๗.๔ ส่งเสริมและประชาสัมพันธ์ภาคีเครือข่ายภาครัฐและเอกชน

๘. ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพเครือข่ายป่าชุมชน

แนวทางการดำเนินงาน

๘.๑ จัดทำระบบฐานข้อมูลเครือข่ายป่าชุมชน รวมถึงสำรวจ และจัดทำฐานข้อมูลป่าชุมชนที่มีศักยภาพในการพัฒนาต่อยอดการบริหารจัดการป่าชุมชนให้เข้มแข็งเพื่อประสานองค์กรภาคเอกชนและภาคประชาสังคมในการสนับสนุนการบริหารจัดการป่าชุมชน

๘.๒ พัฒนาป่าชุมชนให้เป็นฐานในการสร้างกลุ่มหรือเครือข่ายความร่วมมือด้านต่าง ๆ ในชุมชน

๘.๓ สร้างเครือข่ายป่าชุมชนของประเทศเพื่อประสานความร่วมมือและถ่ายทอดองค์ความรู้ระหว่างป่าชุมชนทั้งเครือข่ายป่าชุมชนระดับอำเภอ เครือข่ายป่าชุมชนระดับจังหวัด และระดับภาคและระดับประเทศ

๘.๔ ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพผู้นำเครือข่ายป่าชุมชนทุกระดับ

๘.๕ พัฒนาและสร้างป่าชุมชนต้นแบบในแต่ละภูมิภาคหรือให้ครอบคลุมตามความหลากหลายของระบบนิเวศป่าไม้ของประเทศ และดำเนินการจัดทำฐานข้อมูลป่าชุมชนต้นแบบที่มีผลงานดีเด่นในระดับจังหวัด ระดับภูมิภาค และระดับประเทศ ประชาสัมพันธ์ป่าชุมชนต้นแบบให้เป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวาง ส่งเสริมและสนับสนุนป่าชุมชนต้นแบบให้สามารถพัฒนาอย่างยั่งยืน

๙. อนุรักษ์และพัฒนาด้านความหลากหลายทางชีวภาพป่าไม้

แนวทางการดำเนินงาน

๙.๑ สำรวจความหลากหลายทางชีวภาพป่าไม้ วิจัยและพัฒนาต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น และการใช้ประโยชน์ทรัพยากรป่าไม้

๙.๒ ส่งเสริมและพัฒนาความร่วมมือทั้งในและต่างประเทศในการบริหารจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ และสร้างเครือข่ายการอนุรักษ์ คุ่มครอง พื้นฟู และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน

๑๐. ลดการสูญเสียถิ่นที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติของชนิดพันธุ์ที่ใกล้สูญพันธุ์และชนิดพันธุ์เฉพาะถิ่น

แนวทางการดำเนินงาน

๑๐.๑ อนุรักษ์ชนิดพันธุ์เฉพาะถิ่น หายากและใกล้สูญพันธุ์

๑๐.๒ ศึกษาวิจัยและติดตามการเปลี่ยนแปลงชนิดพันธุ์ที่ถูกคุกคามเพื่อการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์

๑๐.๓ ส่งเสริมการมีส่วนร่วม ให้ความรู้ และสร้างความตระหนัก ให้กับชุมชนในด้านการอนุรักษ์ พื้นฟู และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ โดยเฉพาะชนิดพันธุ์ที่มีความสำคัญสูง

๑๑. จัดทำคลังข้อมูลทรัพยากรชีวภาพ

แนวทางการดำเนินงาน

๑๑.๑ มีฐานข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพป่าไม้เพื่อการจัดการ

๑๑.๒ พัฒนาฐานข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพป่าไม้ให้เป็นมาตรฐานสากล

๑๑.๓ เชื่อมโยงระบบข้อมูลเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน

๑๒. ส่งเสริมมาตรการทางเศรษฐศาสตร์ในการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ

แนวทางการดำเนินงาน

๑๒.๑ เสนอแนะแนวทางในการนำมาตรการทางเศรษฐศาสตร์มาใช้ในการจัดทำนโยบายและแผนที่เกี่ยวข้องกับความหลากหลายทางชีวภาพ

๑๒.๒ ศึกษาและวิจัยเครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์ที่เหมาะสมกับการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ

๑๒.๓ ขับเคลื่อนและดำเนินงานตามนโยบายแผนมาตรการที่เกี่ยวกับการเข้าถึงและแบ่งปันผลประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพตามหลักการค่าบริการเชิงนิเวศ

(PES: Payment for Ecosystem Service)

๓.๓ แนวทางการพัฒนาที่ ๓ การบริหารจัดการที่ดินป่าไม้อย่างเป็นระบบ เป็นธรรม เพื่อให้ประชาชนอยู่ร่วมกับป่าอย่างสมดุลและอย่างยั่งยืน

เพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนและลดความขัดแย้งระหว่างประชาชนกับเจ้าหน้าที่รัฐ เกี่ยวกับปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐที่มีมาอย่างยาวนาน สร้างความเท่าเทียมกันในสังคม และเปิดโอกาสให้ประชาชนที่อยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ของรัฐได้อย่างถูกกฎหมาย โดยในพื้นที่รับผิดชอบของกรมป่าไม้มีพื้นที่ถึง ๑๒.๕ ล้านไร่ รัฐบาลได้จัดทำ พ.ร.บ. คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ (คทช.) เพื่อให้มีการบริหารจัดการที่ดินให้เกิดประโยชน์สูงสุด สมดุล เป็นธรรม และยั่งยืน ซึ่งกรมป่าไม้ได้นำแนวทางการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน (คทช.) มาดำเนินการแก้ไขปัญหาราษฎรอยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ก่อนมติ ครม. ๓๐ มิ.ย. ๕๑ ในพื้นที่ลุ่มน้ำ ชั้นที่ ๓, ๔, ๕ ซึ่งกฎหมายอนุญาตให้ขอใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติได้ มีพื้นที่เป้าหมาย ๓.๙ ล้านไร่

ตามโครงการ คทช. ได้จัดตั้งคณะกรรมการมาขับเคลื่อนการดำเนินงาน ๓ คณะ ประกอบด้วย **คณะอนุกรรมการจัดหาที่ดิน** รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นประธาน และอธิบดีกรมป่าไม้ เป็นกรรมการและเลขาฯ ทำหน้าที่จัดหาที่ดินของรัฐเพื่อส่งให้ **คณะอนุกรรมการจัดที่ดิน** รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นประธาน และอธิบดีกรมที่ดิน เป็นกรรมการและเลขาฯ มีหน้าที่จัดคนที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดลงในแปลงที่ดิน และ **คณะอนุกรรมการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ** รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธาน และอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ เป็นกรรมการและเลขาฯ ทำหน้าที่ส่งเสริมพัฒนาอาชีพ การตลาด และพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในโครงการ ดังนั้นความสำเร็จของโครงการนี้ ต้องได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องและการอนุญาตใช้ประโยชน์ที่ดินพื้นที่ป่าไม้นั้น

ในปัจจุบันการพิจารณาอนุญาตเป็นอำนาจของคณะกรรมการ ฯ โดยมี ปกท.ทส. เป็นประธาน มีผู้ทรงคุณวุฒิและผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นคณะกรรมการ ฯ โดยการอนุญาตจะยึดหลักอนุญาตให้เท่าที่จำเป็นตามความเหมาะสมของศักยภาพพื้นที่ต้องไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและประชาชน และคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของประเทศชาติเป็นสำคัญ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้มีนโยบายเชิงรุกให้มีการจัดตั้ง “ชุดปฏิบัติการ คทช.อำเภอ ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ” ขึ้น ให้เป็นหน่วยปฏิบัติงานสร้างความเข้าใจกับพี่น้องประชาชนในการนำมาตรการไปสู่การปฏิบัติ และเร่งรัดดำเนินการจัดที่ดินทำกินเพื่อแก้ไขปัญหาการอยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติให้ประสบความสำเร็จได้ตามเป้าหมาย ต่อไป

โดยในส่วนของพื้นที่ที่เหลืออีก ๘.๖ ล้านไร่ กรมป่าไม้ได้ดำเนินการตาม **กรอบมาตรการแก้ไขปัญหาการอยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ป่าไม้ (ทุกประเภท) ตามมติ ครม. ๒๖ พ.ย. ๖๑** ในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๓, ๔, ๕ ที่อยู่หลัง มติ ครม. ๓๐ มิ.ย. ๕๑ และพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑, ๒ ก่อนคำสั่ง คสช.ที่ ๖๖/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๗ ทั้งนี้ประชาชนต้องให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ในการป้องกันรักษาป่า ไม่มีการบุกรุกป่าเพิ่ม รวมทั้งต้องปลูกต้นไม้รอบขอบแปลงที่ดิน ในจำนวนที่กำหนดตามสภาพความลาดชันของแต่ละพื้นที่ ตามเงื่อนไขที่กำหนดให้ปฏิบัติในการอยู่อาศัย

ทำกินในพื้นที่ได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย หากมีการบุกรุกพื้นที่เพิ่มเติมหลังจากนี้จะจับกุมดำเนินคดีให้ถึงที่สุดทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นประชาชนทั่วไปหรือนายทุน

พร้อมทั้งได้น้อมนำศาสตร์พระราชามาแก้ไขปัญหาและฟื้นฟูพื้นที่ป่าไม้ และได้ดำเนินโครงการ “สร้างป่า สร้างรายได้” ซึ่งเป็นโครงการตามพระราชดำริสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่ทรงพระราชทานหลักการในการฟื้นฟูป่าต้นน้ำลำธารในลักษณะผสมผสานกิจกรรมการปลูกป่าควบคู่กับการปลูกไม้เศรษฐกิจ ลักษณะการปลูกไม้หลายระดับหลายชั้นเรือนยอดลดหลั่นกันไปจนถึงไม้ระดับพื้นล่างเป็นการปรับเปลี่ยนลักษณะการปลูกพืชของราษฎรจากเกษตรเชิงเดี่ยวเป็นการปลูกป่าและไม้เศรษฐกิจเพื่อฟื้นฟูระบบนิเวศ

เป้าหมาย :

๑. ราษฎรที่อยู่ในพื้นที่ป่าไม้ได้รับการจัดการให้อยู่อาศัย/ทำกินได้อย่างมั่นคงเป็นธรรมและยั่งยืน
๒. กำหนดแนวเขตป่าสงวนแห่งชาติและขอบเขตพื้นที่ในความรับผิดชอบของกรมป่าไม้ที่ชัดเจนและถูกต้อง
๓. พัฒนาการฐานข้อมูลที่ดินป่าไม้เพื่อการใช้ประโยชน์และกำกับดูแลพื้นที่ป่าไม้อย่างมีประสิทธิภาพ

แนวทางย่อย :

๑. จัดระเบียบและแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งเกี่ยวกับการครอบครองหรือใช้ประโยชน์ที่ดินป่าไม้
๒. จำแนกที่ดินป่าไม้ให้เหมาะสมและจัดทำแนวเขตป่าไม้ให้ชัดเจนบนพื้นฐานการมีส่วนร่วมของประชาชน
๓. สำรวจทรัพยากรป่าไม้และจัดทำฐานข้อมูลทรัพยากรที่ดินและป่าไม้
๔. สนับสนุนการดำเนินงานวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการใช้ประโยชน์ที่ดินป่าไม้ที่เหมาะสมในแต่ละภูมิสังคม
๕. ตรวจสอบและออกหลักฐานการอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ

ตัวชี้วัด :

๑. พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่มีราษฎรครอบครองหรือใช้ประโยชน์ได้รับการจัดระเบียบและแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งอย่างเป็นธรรมตามกฎหมาย ๑๐๐,๐๐๐ ไร่
๒. มีแนวเขตป่าสงวนแห่งชาติและเครื่องหมายแสดงแนวเขตที่ชัดเจนเป็นที่รับทราบและยอมรับของประชาชน
 - มีหลักเขตพื้นที่ในความรับผิดชอบของกรมป่าไม้ อาทิ ป่าชุมชน พื้นที่อนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการป่าไม้ ฯลฯ
 - มีแผนที่แสดงแนวเขตป่าสงวนแห่งชาติและขอบเขตพื้นที่ในความรับผิดชอบของกรมป่าไม้ตามหลักสากลและเอกสารค่าการรังวัด
- การตรวจสอบเอกสารสิทธิ์และการบังคับใช้กฎหมาย

มีประสิทธิภาพ

๓. มีฐานข้อมูลสถานภาพทรัพยากรป่าไม้ในพื้นที่รับผิดชอบของกรมป่าไม้

๔. พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ได้รับการตรวจสอบและออกหลักฐานการอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ ในโครงการจัดหาที่ดินทำกินให้ชุมชนอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

วิธีการ :

๑. จัดทำแผนการจัดการทรัพยากรที่ดินและป่าไม้ระดับพื้นที่

แนวทางการดำเนินงาน

เพื่อจำแนกสถานะพื้นที่ในระดับหมู่บ้าน เพื่อนำกรอบมาตรการตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ไปปฏิบัติ โดยมีการทำการประชุมชี้แจง สร้างความเข้าใจและการมีส่วนร่วมทำการสำรวจขอบเขตและการใช้ที่ดิน จัดทำขอบเขตหมู่บ้าน จำแนกกลุ่มการนำมาตรการไปปฏิบัติ ดังนี้

๑.๑ ชุมชนในเขตป่าสงวนแห่งชาติที่อยู่ในลุ่มน้ำชั้น ๓, ๔, ๕ ก่อนมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ สำรวจรังวัดแปลงที่ดินให้กับราษฎร (ตามมติ ครม. ๓๐ มิ.ย. ๔๑) เพื่อนำมาอนุญาตให้ถูกต้องตามกฎหมาย โดยจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล (คทช.)

๑.๒ ชุมชนในเขตป่าสงวนแห่งชาติที่อยู่ในลุ่มน้ำชั้น ๓, ๔, ๕ หลังมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ และต้องปฏิบัติตามคำสั่ง คสช. ที่ ๖๖/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๗ โดยการสำรวจการใช้ที่ดินของราษฎรเพื่อนำข้อมูลไปดำเนินการปลูกป่าเศรษฐกิจต่อไป

๑.๓ ชุมชนในเขตป่าสงวนแห่งชาติที่อยู่ในลุ่มน้ำชั้น ๑, ๒ ก่อนมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ สำรวจรังวัดแปลงที่ดินให้ราษฎร (ตามมติ ครม. ๓๐ มิ.ย. ๔๑) เพื่อการควบคุมพื้นที่ และดำเนินการจัดระเบียบการใช้ที่ดินตามมาตรการอนุรักษ์ดินและน้ำ

๑.๔ ชุมชนในเขตป่าสงวนแห่งชาติที่อยู่ในลุ่มน้ำชั้น ๑, ๒ หลังมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ และต้องปฏิบัติตามคำสั่ง คสช. ที่ ๖๖/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๗ โดยการสำรวจการใช้ที่ดิน เพื่อนำข้อมูลไปดำเนินการปลูกป่าแบบมีส่วนร่วม โดยร่วมกับราษฎรในการออกแบบคัดเลือก

พันธุ์ไม้เพื่อฟื้นฟูสภาพป่า

๒. จัดทำฐานข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดินของราษฎรตามแผนการจัดการทรัพยากรที่ดินและป่าไม้ระดับพื้นที่เพื่อใช้ในการติดตามและประเมินผล

แนวทางการดำเนินงาน

๒.๑ จัดทำฐานข้อมูลผู้ครอบครองและใช้ประโยชน์ที่ดินป่าไม้ที่เป็นระบบ ชัดเจน และสะดวกในการตรวจสอบ โดยการเชื่อมโยงข้อมูลผู้ครอบครองและใช้ประโยชน์ที่ดินป่าไม้กับข้อมูลบุคคล คือ การนำหมายเลขบัตรประจำตัวประชาชน ๑๓ หลัก มาใช้เป็นฐานข้อมูลในการครอบครองและใช้ประโยชน์ที่ดินป่าไม้ทุกประเภท

๒.๒ ตรวจสอบและติดตามการใช้ประโยชน์ที่ดินป่าไม้ของราษฎร ตามแผนการจัดการทรัพยากรที่ดินและป่าไม้ระดับพื้นที่

๓. จำแนกที่ดินป่าไม้ให้เหมาะสมและจัดทำแนวเขตป่าไม้ให้ชัดเจนบนพื้นฐานการมีส่วนร่วมของประชาชน

แนวทางการดำเนินงาน

๓.๑ จัดหาเครื่องมือการรังวัดให้ทันสมัย อาทิ กล้องรังวัด Total Station เครื่องรับสัญญาณดาวเทียมชนิด ๒ ความถี่

๓.๒ สำรวจ/รังวัดจัดทำแนวเขตที่ดินป่าไม้ทุกประเภท/พื้นที่ในความรับผิดชอบของกรมป่าไม้ให้ชัดเจนและยั่งยืน โดยให้เป็นที่ยอมรับของประชาชน/หน่วยงานของรัฐอื่น และเป็นที่รับทราบของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และประยุกต์ใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการปรับปรุงและจำแนกแนวเขต เช่น ชีตแนวเขตพื้นที่ป่าไม้ในระวางแผนที่ และภาพถ่ายทางอากาศ มาตราส่วน ๑ : ๕๐,๐๐๐ และ ๑ : ๔,๐๐๐ การใช้ค่าพิกัดดาวเทียมที่ได้จากหมุดหลักฐานแผนที่ เป็นต้น

๓.๓ จัดทำเครื่องหมายแสดงแนวเขตพื้นที่ป่าไม้ในภูมิประเทศจริงที่ถาวร เช่น หลักเขต ร้วสีเขียว (Green Belt Project) ขุดคันคู สร้างทางตรวจการณ์ ฯลฯ จัดทำหลักเขต/ป้ายหรือเครื่องหมายแสดงเขตพื้นที่ในความรับผิดชอบของกรมป่าไม้

๓.๔ จัดทำแผนที่แสดงเขตที่ดินมาตราส่วน ๑ : ๔,๐๐๐ และ ๑ : ๕๐,๐๐๐ หรือมาตราส่วนอื่นที่เหมาะสมในรูปแบบเอกสาร

และดิจิทัล และจัดทำค่าการรังวัดเป็นเอกสารและข้อมูลดิจิทัล

๓.๕ เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสามารถพิสูจน์สิทธิ์การครอบครองที่ดินในเขตพื้นที่ป่าไม้ได้โดยผ่านกระบวนการที่ทางราชการกำหนด

๓.๖ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ แนวทาง ขั้นตอน และผลการปฏิบัติงานให้สังคมรับทราบ และตรวจสอบได้ และจัดเก็บแผนที่อ้างอิงแนวเขตที่ชัดเจนไว้ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง

๔. ประเมินและจำแนกเขตพื้นที่ป่าไม้

แนวทางการดำเนินงาน

๔.๑ สำรวจและจัดทำข้อมูลสภาพพื้นที่ป่าไม้

๔.๒ จัดทำฐานข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับกำลังผลิตของป่า

๕. จัดทำฐานข้อมูลทรัพยากรที่ดินและป่าไม้

แนวทางการดำเนินงาน

๕.๑ รวบรวมข้อมูลที่ดินป่าไม้ทุกประเภท แบ่งหมวดหมู่เพื่อจัดทำข้อมูลในระบบดิจิทัล

๕.๒ สร้างความเชื่อมโยงข้อมูลที่มีกับหน่วยงานภายในและภายนอก

๕.๓ สำรวจ วิเคราะห์ ปรับปรุงข้อมูลที่มีอยู่และเกี่ยวข้องเพื่อให้ฐานข้อมูลมีความทันสมัย และใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการด้านการป่าไม้

๕.๔ พัฒนาแอปพลิเคชัน และเผยแพร่ให้สามารถเข้าถึง และใช้ประโยชน์อย่างกว้างขวาง

๖. สนับสนุนการดำเนินงานวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการใช้ประโยชน์ที่ดินป่าไม้ที่เหมาะสมในแต่ละภูมิสังคม

แนวทางการดำเนินงาน

๖.๑ ศึกษาวิจัยชนิดไม้ที่เหมาะสมกับภูมิประเทศและภูมิอากาศ

๖.๒ ศึกษาวิจัยรูปแบบการปลูกและการจัดการสวนป่าอย่างครบวงจร

๖.๓ ศึกษาผลตอบแทนทางเศรษฐกิจสังคมและสิ่งแวดล้อม

๖.๔ วิจัยพัฒนาการจัดการและการใช้ประโยชน์ป่าไม้ให้เหมาะสมกับภูมิสังคมอย่างครบวงจร

๗. กิจกรรมตรวจสอบ ออกหลักฐานการอนุญาต และการ

ติดตามการอนุญาต ให้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในเขต
พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ

แนวทางการดำเนินงาน

๗.๑ จังหวัดและสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ท้องที่
ส่งเรื่องราวคำขอให้กรมป่าไม้พิจารณา

๗.๒ พิจารณาและประมวลเรื่องเสนอคณะอนุกรรมการ
กลั่นกรองการอนุญาตให้ใช้พื้นที่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ

๗.๓ ประมวลเรื่องเสนอคณะกรรมการพิจารณาการใช้
ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ

๗.๔ ออกหนังสืออนุญาตตามแบบ ป.ส. ๒๓-๑

๗.๕ ตรวจสอบติดตามการปฏิบัติตามเงื่อนไข

๘. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

แนวทางการดำเนินงาน

๘.๑ พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติในพื้นที่ป่า
สงวนแห่งชาติ รวมทั้งพื้นที่ป่าอื่นๆ ในความรับผิดชอบของ
กรมป่าไม้ ในรูปแบบต่างๆ เช่น ป่าันทนาการ โครงการพัฒนา
แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นต้น โดยการมีส่วนร่วม

๘.๒ ส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนและชุมชนโดยรอบ
ป่าันทนาการ รวมทั้งโครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
ต่างๆ ของกรมป่าไม้ มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการพื้นที่ภายใต้
กรอบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อลดปัญหาความขัดแย้งจากการ
ใช้ประโยชน์ที่ดินป่าไม้ระหว่างรัฐกับประชาชน

๘.๓ ให้บริการและให้ความสะดวกแก่ประชาชนที่เข้ามา
ใช้บริการในป่าันทนาการ และแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศต่างๆ
ของกรมป่าไม้ รวมถึงการให้ความรู้ด้านการอนุรักษ์
ทรัพยากรธรรมชาติ ป่าไม้ และสิ่งแวดล้อม

๓.๔ แนวทางการพัฒนาที่ ๔ ส่งเสริมการฟื้นฟูป่าเสื่อมโทรมและเพิ่มพื้นที่ป่าเศรษฐกิจ

ตามยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิต
ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม กำหนดให้ประเทศไทยต้องมีพื้นที่สีเขียว ๕๕ % หรือ ๑๗๗.๙๔ ล้านไร่
โดยแบ่งเป็นพื้นที่สีเขียวพื้นที่เป็นป่าธรรมชาติ ๓๕ % พื้นที่ป่าเศรษฐกิจเพื่อการใช้ประโยชน์ ๑๕ % และ
พื้นที่สีเขียวในเขตเมืองและชนบทรวมทั้งป่าในเมืองและชุมชน ๕ % (ภายใน ปี ๒๕๖๖ พื้นที่สีเขียว
พื้นที่เป็นป่าธรรมชาติ ๓๓ % พื้นที่ป่าเศรษฐกิจเพื่อการใช้ประโยชน์ ๑๒ % และพื้นที่สีเขียวในเขตเมือง
และชนบทรวมทั้งป่าในเมืองและชุมชน ๓ %)

การเพิ่มพื้นที่สีเขียวที่เป็นป่าธรรมชาติ ในส่วนของกรมป่าไม้ รับผิดชอบพื้นที่สีเขียวที่เป็นป่าธรรมชาติเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าชุมชน ภายใต้การดำเนินการเรื่อง **การป้องกันและปราบปราม การบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้** เป็นการดูแลป้องกันพื้นที่ที่มีสภาพป่า และปราบปรามการบุกรุกทำลายพื้นที่ป่าไม้ให้มีการบุกรุกเพิ่ม ดำเนินการเรื่อง **การส่งเสริมการสร้างป่าชุมชน** เป็นการดูแลพื้นที่ป่าไม้ที่อยู่ใกล้ชุมชนเพื่อรักษาพื้นที่ป่าไม้ให้มีการบริหารจัดการอย่างยั่งยืน ดำเนินการเรื่อง **การจัดการที่ดินป่าไม้** เป็นการควบคุมพื้นที่ป่าไม้โดยกำหนดเขตการใช้ประโยชน์ การอนุรักษ์ เพื่อการบริหารจัดการ รวมถึงการกำหนดพื้นที่ฟื้นฟู เพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียวที่เป็นป่าธรรมชาติ

การเพิ่มพื้นที่สีเขียวเพื่อการใช้ประโยชน์ ในส่วนของกรมป่าไม้ รับผิดชอบพื้นที่สวนป่าเศรษฐกิจ สร้างกลไกและส่งเสริมให้มีการเพิ่มพื้นที่ป่าเศรษฐกิจในที่ดินกรรมสิทธิ์ และเพิ่มพื้นที่ป่าไม้ในกลุ่มน้ำชั้น ๓, ๔, ๕ ตามโครงการ คทช. ภายใต้การดำเนินการเรื่อง **การส่งเสริมป่าเศรษฐกิจ (ไม่มีค่า)**

กรมป่าไม้ดำเนินการผลักดัน พ.ร.บ. ป่าไม้ (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๖๒ ยกเลิกไม้หวงห้ามในที่ดินกรรมสิทธิ์ให้ประชาชนสามารถตัดไม้มาใช้สอยและค้าขายได้โดยไม่ต้องขออนุญาต และให้ประชาชนที่ปลูกต้นไม้ในที่ดินที่ได้รับอนุญาตจากรัฐนำไม้มาใช้สอยได้ เพื่อสร้างแรงจูงใจในการปลูกไม้เศรษฐกิจทั้งในที่ดินเอกสารสิทธิ์ตามประมวลกฎหมายที่ดิน และที่ดินที่รัฐอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ เช่น สปก. ที่นคม ที่ราชพัสดุ คทช. เป็นต้น

กรมป่าไม้ได้จัดตั้งสำนักเศรษฐกิจการป่าไม้ เพื่อเป็นหน่วยงานหลักในการบูรณาการร่วมกับภาครัฐ เอกชน และชุมชน เพื่อส่งเสริมการปลูกและการค้าไม้อย่างครบวงจร และผลักดันการสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจจากไม้ป่าปลูก รวมถึงส่งเสริมให้มีการใช้ไม้จากป่าปลูกมากยิ่งขึ้น โดยร่วมกับภาคเอกชนพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ให้ทันสมัย คงทนและสวยงาม และพัฒนากล้าไม้พันธุ์ดี เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกสร้างสวนป่าเศรษฐกิจ พร้อมทั้งผลักดันการส่งออกไม้ไปยังต่างประเทศ ทั้งใน EU และจีน เพื่อสร้างรายได้ให้กับประเทศ โดยจะดำเนินการทบทวนกฎหมาย มติ ครม. และระเบียบที่เกี่ยวข้องที่เป็นอุปสรรคต่อการส่งออกไม้และการค้าไม้ พัฒนาระบบการรับรองไม้ให้ได้มาตรฐานสากล และเชื่อมโยงกับระบบ NSW

นอกจากนี้ยังมีการอบรมและถ่ายทอดเทคโนโลยีงานวิจัยด้านป่าไม้กับประชาชนทั่วไปและกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ต่าง ๆ ด้วย

จะพบว่าข้อมูลจากกรมที่ดิน ในปัจจุบันที่ดินประเทศไทยที่เอกชนถือกรรมสิทธิ์ มีเนื้อที่ ๑๓๘ ล้านไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ ๔๒.๗๔ ของพื้นที่ประเทศ และมากกว่าร้อยละ ๗๐ ของพื้นที่ดังกล่าวถูกปล่อยให้รกร้างว่างเปล่าไม่ได้ใช้ประโยชน์หรือใช้ประโยชน์ได้ไม่เต็มที่ หลังจากที่ได้มีการปรับแก้กฎหมายให้ประชาชนสามารถปลูกและตัดไม้ได้โดยสะดวกไม่กระทบสิทธิ์และไม่เพิ่มภาระให้แก่ประชาชนแล้ว หากภาครัฐโดยกรมป่าไม้ส่งเสริมการปลูกไม้เศรษฐกิจซึ่งเป็นวัตถุดิบของอุตสาหกรรมป่าไม้ทั้งระบบจะเป็นการอาชีพ ทำให้ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้นเกิดธุรกิจและอุตสาหกรรมไม้จากป่าปลูก มีไม้ไว้ใช้สอยในประเทศอย่างเพียงพอลดการนำเข้าไม้จากต่างประเทศ เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางด้านเศรษฐกิจด้านการส่งออกไม้ไปต่างประเทศ ทำให้เศรษฐกิจของประเทศดีขึ้น และเป็นการเพิ่มพื้นที่สีเขียวของประเทศได้อีกทางหนึ่งด้วย

-
- เป้าหมาย : ๑. พื้นฟูป่าเสื่อมสภาพ
๒. ส่งเสริมการเพิ่มพื้นที่ป่าเศรษฐกิจ
- แนวทางย่อย : ๑. ปลุกฟื้นฟูป่าในพื้นที่ป่าเสื่อมโทรม โดยกรมป่าไม้ (พื้นฟูที่ดินของรัฐ)
๒. ส่งเสริมการสร้างป่าในพื้นที่ราษฎรถือครองในรูปแบบสร้างป่าสร้างรายได้
๓. ส่งเสริมการปลูกตามเงื่อนไข คทช.
๔. พื้นที่ตรวจยึดดำเนินคดี/ทวงคืนผืนป่า
๕. พัฒนาศักยภาพความรู้ด้านการป่าไม้สู่ชุมชน
๖. ส่งเสริมการปลูกไม้เศรษฐกิจและอุตสาหกรรมจากป่าปลูกแบบครบวงจร
๗. บริหารจัดการและพัฒนางานวิจัย
๘. พัฒนาและถ่ายทอดองค์ความรู้สู่ชุมชน
๙. สนับสนุนการดำเนินการวิจัยที่ใช้ผลผลิตจากป่าไม้และสมุนไพรอย่างครบวงจร
๑๐. สนับสนุนการดำเนินงานวิจัยเพื่อพัฒนาและสร้างนวัตกรรมการใช้ประโยชน์ผลผลิตจากป่าไม้และการจัดการสวนป่าไม้เศรษฐกิจแบบครบวงจร
- ตัวชี้วัด : ๑. พื้นฟูพื้นที่ป่าสงวนเสื่อมโทรม จำนวน ๓๕๔,๙๒๐ ไร่
๒. พื้นฟูพื้นที่ป่าลุ่มน้ำ พื้นที่ ๑, ๒ (คทช.)
๓. พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่ราษฎรถือครองได้รับการปรับเปลี่ยนจากปลูกพืชเกษตรเชิงเดี่ยวมาเป็นปลูกป่าผสมผสาน จำนวน ๓๕,๓๒๐ ไร่
๔. ชุมชนที่ได้รับการพัฒนาองค์ความรู้ด้านการป่าไม้
๕. พื้นที่ป่าเศรษฐกิจในที่ดินของเอกชน จำนวน ๑๐,๓๐๐ ไร่
- พื้นที่สวนป่าเศรษฐกิจ และ ปริมาณผลผลิต ภัณฑ์ไม้ที่ได้รับการรับรองเพิ่มขึ้น
๖. ส่งเสริมการปลูกไม้เศรษฐกิจและอุตสาหกรรมจากพื้นที่เอกสารสิทธิ จำนวน ๙,๑๕๐ ไร่
๗. ส่งเสริมการปลูกไม้มีค่าเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนจากพื้นที่เอกสารสิทธิ จำนวน ๙,๖๐๐ ไร่
๘. พื้นที่ป่าเศรษฐกิจในที่ดินของรัฐ
- พื้นที่ คทช. ลุ่มน้ำชั้น ๓, ๔, ๕ ก่อนมติ ครม. ๓๐ มิ.ย. ๔๑
- พื้นที่ คทช. ลุ่มน้ำชั้น ๓, ๔, ๕ หลังมติ ครม. ๓๐ มิ.ย. ๔๑
จำนวน ๑,๐๐๐ ไร่

๙. ร้อยละ ๘๐ ของหน่วยงานและบุคลากรที่ได้รับ
การพัฒนาศักยภาพด้านการปฏิบัติงานราชการและงานวิจัยด้าน
การป่าไม้ ภายในระยะเวลาที่กำหนด

วิธีการ : ๑. **ฟื้นฟูพื้นที่ป่าไม้ในพื้นที่เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและ
ประสิทธิผล**

แนวทางการดำเนินงาน

- ๑.๑ การจัดทำฐานข้อมูลระดับพื้นที่
- ๑.๒ จัดทำแผนฟื้นฟูป่าเสื่อมโทรมในพื้นที่เป้าหมาย
โดยกำหนดเป็นแผนระยะยาว เพื่อให้การดำเนินงานฟื้นฟู
ป่าไม้มีความต่อเนื่อง และสร้างกลไกในการติดตามและประเมินผล
โดยการมีส่วนร่วมจากภาคส่วนต่าง ๆ
- ๑.๓ จำแนกพื้นที่และจัดทำแผนที่ป่าเสื่อมโทรมและภูเขา
หัวโล้นเพื่อการฟื้นฟูทั่วประเทศ
- ๑.๔ น้อมนำแนวพระราชดำริ และหลักวิชาการมาใช้
ให้เหมาะสมกับภูมิสังคมของแต่ละพื้นที่
- ๑.๕ ส่งเสริมการเพิ่มพื้นที่ป่าไม้ ในพื้นที่ที่ได้รับอนุญาตให้
ใช้ประโยชน์ในที่ดินป่าไม้ และที่ดินของรัฐให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
- ๑.๖ ฟื้นฟูพื้นที่ป่าไม้ในพื้นที่เป้าหมาย
- ๑.๗ จัดทำแปลงสาธิต แปลงวิจัย เพื่อเป็นแปลงปลูกป่า
ตัวอย่างที่เหมาะสมในแต่ละพื้นที่

**๒. ส่งเสริมและสนับสนุนทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วม
ในการฟื้นฟูป่าเสื่อมโทรม**

แนวทางการดำเนินงาน

- ๒.๑ ส่งเสริมและสนับสนุนชุมชนและทุกภาคส่วนเข้ามามี
ส่วนร่วม
- ๒.๒ ปรับทัศนคติชุมชนในเขตป่าและใกล้เคียงให้เข้ามามี
ส่วนร่วม
- ๒.๓ สนับสนุนภาคเอกชนให้มีบทบาทในการดำเนินกิจกรรม
เกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคม (Corporate Social Responsibility ;
CSR) ในรูปแบบประชารัฐ
- ๒.๔ อนุญาตให้เอกชนหรือประชาชนเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่
ป่าเสื่อมโทรมเพื่อปลูกสร้างสวนป่า หรือดำเนินกิจกรรม
การฟื้นฟูป่าไม้

๓. เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและปลูกจิตสำนึก

แนวทางการดำเนินงาน

๓.๑ พัฒนาและเพิ่มศักยภาพบุคลากรในรูปแบบครูป่าไม้
(ด้านการฟื้นฟู)

๓.๒ ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ทุกรูปแบบ เช่น หน่วยป่าไม้
เคลื่อนที่ ครูป่าไม้ เป็นต้น

**๔. เสริมสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศในการฟื้นฟูป่า
ตามแนวเขตชายแดน**

แนวทางการดำเนินงาน

๔.๑ ร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านในการปลูกฟื้นฟูตามแนว
ชายแดน โดยจัดตั้งคณะกรรมการระดับจังหวัดระดับอำเภอ

๔.๒ ส่งเสริมการดำเนินงานของคณะกรรมการธิการเขตแดนร่วม
(JBC)

**๕. ส่งเสริมการสร้างป่าในพื้นที่ราษฎรถือครองในรูปแบบ
สร้างป่าสร้างรายได้**

แนวทางการดำเนินงาน

การดำเนินงานตามโครงการสร้างป่า สร้างรายได้ ฯ
เป็นการดำเนินงานไปพร้อมกันทั้ง ๓ ด้าน ดังนี้

๕.๑ ด้านการส่งเสริมให้ราษฎรร่วมรักษาป่าที่ยังคง
ความอุดมสมบูรณ์มิให้ถูกทำลาย โดยราษฎรต้องมีการเรียนรู้
เกิดความเข้าใจและยอมรับในข้อตกลงของชุมชนให้มีความร่วมมือ
และปฏิบัติ เพื่อสร้างจิตสำนึกให้ราษฎรเป็นผู้รักษาป่าสามารถ
ยังชีพอยู่กับป่าอย่างกลมกลืนแบบมีส่วนร่วม

๕.๒ ด้านการฟื้นฟูป่าต้นน้ำลำธารที่ถูกทำลายจนเสื่อมโทรม
ให้คืนสภาพอุดมสมบูรณ์ โดยให้มีทั้งไม้ป่าที่เป็นไม้ดั้งเดิม
ของพื้นที่และไม้เกษตรที่สามารถสร้างรายได้ให้แก่ราษฎร
เพื่อให้ได้ป่าที่มีสภาพใกล้เคียงป่าธรรมชาติ

๕.๓ ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตของราษฎรในพื้นที่
ให้มีความเป็นอยู่ดีขึ้นตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง โดยส่งเสริมให้มี
การรวมกลุ่มทำกิจกรรมลดรายจ่ายสร้างรายได้จัดกระบวนการ
ให้ราษฎรมีความรู้จัดการผลผลิตจากโครงการ ฯ

๖. ส่งเสริมการปลูกตามเงื่อนไข คทช.

แนวทางการดำเนินงาน

๖.๑ ฟื้นฟูพื้นที่ป่าลุ่มน้ำชั้นที่ ๑, ๒ (คทช.)

๖.๒ วิจัยและส่งเสริมการใช้ประโยชน์สมุนไพรและของป่า

๗. พื้นที่ตรวจยึดดำเนินคดี/ทวงคืนผืนป่า

แนวทางการดำเนินงาน

๗.๑ ส่งเสริมให้ราษฎรที่อยู่อาศัยทำกินในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่ปรับเปลี่ยนการใช้ประโยชน์จากการปลูกพืชเกษตรเชิงเดี่ยวมาเป็นปลูกป่าผสมผสาน และให้ราษฎรที่เข้าร่วมมีรายได้อย่างต่อเนื่อง และสามารถอยู่ร่วมกับป่าได้อย่างยั่งยืน

๗.๒ พื้นฟูป่า

๘. พัฒนาการความรู้ด้านการป่าไม้

แนวทางการดำเนินงาน

๘.๑ เพิ่มองค์ความรู้ในการผลิตกล้าไม้สายพันธุ์ดีให้กับชุมชนเกษตรกรผู้ประกอบการและประชาชนทั่วไป

๘.๒ เพิ่มองค์ความรู้การจัดการไม้สวนป่าเพื่อเพิ่มมูลค่าการใช้ประโยชน์ไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้ให้กับชุมชนเกษตรกรผู้ประกอบการและประชาชนทั่วไป

๘.๓ เพิ่มองค์ความรู้การเพิ่มมูลค่าการใช้ประโยชน์ไม้ขนาดเล็กและของป่าจากการจัดการพื้นที่ป่า คทช. ๑ - ๒

๘.๔ จัดทำฐานข้อมูลวิชาการป่าไม้จากการสำรวจการจัดการพื้นที่ป่าเสื่อมสภาพในพื้นที่ คทช. ๑ - ๒

๙. พัฒนาและปรับปรุงกฎหมายและกฎระเบียบเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการส่งเสริมไม้เศรษฐกิจแบบครบวงจร

แนวทางการดำเนินงาน

๙.๑ ปรับปรุงและบังคับใช้กฎหมาย กฎระเบียบ มติ ครม. ที่เป็นอุปสรรคต่อการเพิ่มพื้นที่สวนป่าเศรษฐกิจรวมถึงเงื่อนไขการปลูกไม้เศรษฐกิจ จากหน่วยงานต่าง ๆ

๙.๒ พัฒนากฎหมายใหม่เพื่อการส่งเสริมการปลูกไม้เศรษฐกิจแบบครบวงจร โดยเฉพาะพื้นที่นอกเขตป่ารวมถึงพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการปลูกไม้เศรษฐกิจเป็นทุนระยะยาว

๙.๓ พัฒนาหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านไม้เศรษฐกิจให้กับผู้ประกอบการและเกษตรกร เช่น ลดขั้นตอนการอนุญาต การตัดไม้ การขนส่งไม้ การขอตั้งโรงงานแปรรูปไม้ ฯลฯ

๑๐. จัดเตรียมพื้นที่รองรับการส่งเสริมไม้เศรษฐกิจแบบครบวงจร

แนวทางการดำเนินงาน

๑๐.๑ กำหนดเขตพื้นที่ส่งเสริมปลูกไม้เศรษฐกิจของ

ประเทศ โดยมีการจัดทำระบบฐานข้อมูลและสารสนเทศ
ภูมิศาสตร์เพื่อกำหนดเขตพื้นที่ส่งเสริมปลูกไม้เศรษฐกิจของ
ประเทศที่เหมาะสม

๑๐.๒ ประเมินความเหมาะสมของพื้นที่ส่งเสริมปลูกไม้
เศรษฐกิจสำหรับพื้นที่ปลูกไม้โตเร็วในระยะแรกพิจารณาพื้นที่ปลูก
ใกล้โรงไฟฟ้าเดิมที่มีเชื้อเพลิงไม่เพียงพอ

๑๐.๓ ส่งเสริมและสนับสนุนการเพิ่มสวนป่าเศรษฐกิจ
ในที่ดินเอกชน

๑๐.๔ ส่งเสริมและสนับสนุนการเพิ่มสวนป่าเศรษฐกิจ
โดยอนุญาตให้ใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ เสือโคร่ง
(ลุ่มน้ำ ชั้น ๓, ๔, ๕) และพื้นที่ที่ได้อนุญาตในโครงการของ คทช.

๑๐.๕ พื้นฟูและพัฒนาพื้นที่เพื่อรองรับการปลูกไม้ในเขต
ส่งเสริมไม้เศรษฐกิจ

๑๐.๖ สร้างแรงจูงใจให้ประชาชนปลูกป่าเศรษฐกิจ
ในที่ดินของตนเอง ด้านการบริหารจัดการสวนป่า ระเบียบ กฎหมาย
มาตรการลดหย่อนภาษี แหล่งรับซื้อไม้ และรวมถึงนวัตกรรม

๑๐.๗ สนับสนุนกล้าไม้คุณภาพแก่ผู้ปลูกสวนป่า โดยชนิด
ปริมาณ สอดคล้องกับความต้องการ และกลไกของตลาด

**๑๑. ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมในการเพิ่มพื้นที่
สีเขียว**

แนวทางการดำเนินงาน

๑๑.๑ ส่งเสริมการปลูกไม้เศรษฐกิจ

- สนับสนุนกล้าไม้คุณภาพแก่ผู้ปลูกสวนป่า
โดยชนิด ปริมาณ สอดคล้องกับความต้องการ และกลไกของตลาด

- ส่งเสริมการปลูกต้นไม้ที่มีมูลค่าเพื่อเพิ่มปริมาณไม้
ในประเทศ

- สนับสนุนการปลูกต้นไม้ที่มีมูลค่าภายใต้ทฤษฎี
เศรษฐกิจพอเพียง หรือระบบวนเกษตร

- ส่งเสริมและสนับสนุนการปลูกไม้มีค่าทาง
เศรษฐกิจ และไม้มีค่า หายาก เช่น สัก พะยูง ตะเคียนทอง ฯลฯ
เพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนและการอนุรักษ์

- เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับไม้โตเร็ว เช่น ยูคาลิปตัส
สนประดิพัทธ์ สะเดา กระถินณรงค์ เป็นต้น

- ส่งเสริมการปลูกต้นไม้เพื่อป้องกันการแพร่กระจาย
ดินเค็มในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

- ส่งเสริมและสนับสนุนอุตสาหกรรมที่ใช้ไม้เป็นวัตถุดิบในการผลิตทั้งภายในประเทศและการส่งออก

- ถ่ายทอดองค์ความรู้ทางวิชาการในการเพิ่มผลผลิตและรายได้ แก่ผู้ปลูกป่าเศรษฐกิจ

๑๑.๒ สนับสนุนกล้าไม้เพื่อเพิ่มพื้นที่ป่าเศรษฐกิจและพื้นที่สีเขียว

- เพาะชำกล้าไม้คุณภาพแจกจ่ายประชาชนหน่วยงานภาคเอกชน หน่วยงานภาครัฐ และผู้สนใจ เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการปลูกต้นไม้ เพื่อพื้นที่สีเขียว ทั้งไม้โตเร็วและไม้โตช้า

- เพิ่มประสิทธิภาพและขีดความสามารถในการผลิตกล้าไม้

- ติดตามและประเมินผลการแจกจ่ายกล้าไม้และการปลูกต้นไม้ ตามหลักสถิติ รวมทั้งการจัดทำฐานข้อมูลและใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย

๑๒. วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมไม้เศรษฐกิจแบบครบวงจร

แนวทางการดำเนินงาน

๑๒.๑ ส่งเสริมและพัฒนางานวิจัย

- วิจัยเพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้อย่างยั่งยืน โดยการมีส่วนร่วม

- พัฒนาและต่อยอดงานวิจัยด้านป่าไม้สู่เชิงพาณิชย์

- สนับสนุน ส่งเสริมการวิจัย และสร้างวัฒนธรรม

การวิจัยแบบบูรณาการ

๑๒.๒ พัฒนาศักยภาพการวิจัยด้านป่าไม้

- พัฒนากลไกและบูรณาการงานวิจัยด้านป่าไม้

- พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานงานวิจัย (Infrastructure)

เครื่องมือ และเทคโนโลยี การวิจัยให้เหมาะสมและทันสมัย

- เสริมสร้างและสนับสนุนผลงานวิจัยให้

มีมาตรฐาน

- ผลงานวิจัยสามารถนำไปขอรับความคุ้มครอง

ทรัพย์สินทางปัญญา

- พัฒนาระบบติดตามและประเมินผล

- พัฒนาศักยภาพนักวิจัย และสร้างนักวิจัยรุ่นใหม่

- พัฒนาองค์การการวิจัยและพัฒนาการป่าไม้

ระดับชาติ

- ประสานความร่วมมือการวิจัยด้านป่าไม้ทั้งใน

และต่างประเทศ

- ๑๒.๓ พัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีผลการวิจัยด้านป่าไม้

- จัดทำข้อมูลสารสนเทศงานวิจัยด้านป่าไม้

และให้บริการข้อมูลผ่านระบบเครือข่าย (Network)

- เผยแพร่ผลงานวิจัยด้านป่าไม้

- บริการทางด้านวิชาการป่าไม้เชิงรุก โดยหน่วย

ปฏิบัติการเคลื่อนที่ (Mobile unit)

- ถ่ายทอดองค์ความรู้ผลงานวิจัยการป่าไม้

เพื่อสร้างอาชีพรายได้ และต่อยอดเชิงพาณิชย์

- สร้างเครือข่ายผู้ใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยด้านป่าไม้

๑๓. เพิ่มประสิทธิภาพระบบการบริหารงานเพื่อส่งเสริมไม้เศรษฐกิจ

แบบครบวงจร

แนวทางการดำเนินงาน

- ๑๓.๑ พัฒนาบุคลากรในด้านการส่งเสริมไม้เศรษฐกิจ

การเพาะชำกล้าไม้

- ๑๓.๒ ศึกษาและวิเคราะห์ชนิดไม้ที่มีมูลค่า รวมทั้งองค์ความรู้

ในด้านการปลูกการบำรุงรักษา การใช้ประโยชน์และ การตลาด

- ๑๓.๓ พัฒนาเทคนิคการใช้ประโยชน์ไม้ที่มีมูลค่าเทคนิค

การเพาะชำกล้าไม้ เพื่อสนับสนุนการปลูกไม้เศรษฐกิจ

- ๑๓.๔ สำรวจและจัดทำฐานข้อมูลการปลูกป่าเศรษฐกิจ

- ๑๓.๕ พัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านป่าไม้

- จัดทำข้อมูลด้านพลังงานจากไม้และชีวมวล

- รวบรวมและจัดทำข้อมูลด้านป่าไม้เพื่อสนับสนุน

การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

- รวบรวมและจัดทำงานวิจัยสมุนไพรและ

ภูมิปัญญาท้องถิ่น

- ๑๓.๖ พัฒนาระบบการให้บริการข้อมูลไม้เศรษฐกิจ

แบบจุดเดียวเบ็ดเสร็จ (one stop service) รวมถึงช่องทางในการเข้าถึง

ข้อมูลและการรับบริการ

๑๔. พัฒนามาตรการทางการคลัง การเงิน และระบบตลาด เพื่อสร้างแรงจูงใจปลูกไม้เศรษฐกิจ

แนวทางการดำเนินงาน

- ๑๔.๑ พัฒนาระบบและกลไกมาตรการทางการคลัง

และการเงินเพื่อส่งเสริมการปลูกไม้เศรษฐกิจแบบครบวงจรจัดตั้ง กองทุนส่งเสริมไม้เศรษฐกิจแบบครบวงจร รวมถึงมาตรการต่าง ๆ เพื่อจูงใจให้ประชาชนปลูกไม้เศรษฐกิจมากขึ้น

๑๔.๒ จัดหาและสนับสนุนแหล่งเงินทุน ในการปลูกป่า เศรษฐกิจรูปแบบต่าง ๆ ทั้งระยะสั้นและระยะยาว

๑๔.๓ ประสานเพื่อขอความร่วมมือหน่วยงานภาคเอกชน ที่ดำเนินการส่งเสริมการปลูกหรือรับซื้อผลิตผลทางการเกษตร ให้ส่งเสริมการปลูกหรือรับซื้อผลิตผลที่ผลิตในที่ดินที่มีการใช้ประโยชน์อย่างถูกกฎหมาย

๑๔.๔ ส่งเสริมบทบาทธุรกิจภาคเอกชนเพื่อส่งเสริมการ ปลูกไม้เศรษฐกิจ

๑๔.๕ พัฒนาระบบและกลไกทางการตลาดไม้เศรษฐกิจ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถด้านการแข่งขันทั้งในและต่างประเทศ

๑๔.๖ สนับสนุนการตั้งวิสาหกิจชุมชน ผลิตเชื้อเพลิง ชีวมวลไม้โตเร็ว

๑๕. พัฒนาศักยภาพเกษตรกรและผู้ประกอบการไม้เศรษฐกิจ แบบครบวงจร

แนวทางการดำเนินงาน

๑๕.๑ ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการรวมกลุ่มและ สร้างเครือข่ายผู้ปลูกป่าที่เข้มแข็ง

๑๕.๒ สร้างเกษตรกรและผู้ประกอบการไม้เศรษฐกิจต้นแบบ

๑๕.๓ สำรวจและจัดทำฐานข้อมูลเครือข่ายผู้ปลูกป่า

๑๕.๔ เชื่อมโยงเครือข่ายผู้ปลูกป่าต่าง ๆ และแหล่งรับ ซื้อไม้ เพื่อประโยชน์ในด้านบริหารจัดการสวนป่าการส่งเสริม การลงทุน ด้านการตลาด

๑๕.๕ ส่งเสริมปลูกไม้เศรษฐกิจสำหรับเกษตรกรรายย่อย

๑๕.๖ ถ่ายทอดองค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ด้านไม้เศรษฐกิจสู่เกษตรกรและผู้ประกอบการ

๑๕.๗ ผลักดันไม้เศรษฐกิจสู่การพัฒนาอาชีพเกษตรกร และผู้ประกอบการ

๑๖. พัฒนาระบบการรับรองด้านป่าไม้ที่ถูกต้องตามกฎหมาย ที่ได้มาตรฐานอย่างยั่งยืน (Forest Certification System)

แนวทางการดำเนินงาน

๑๖.๑ พัฒนา National Criteria & Indicators (C&I) และ Chain of Custody (CoC) ที่เหมาะสมในการจัดการทรัพยากร

ป่าไม้อย่างยั่งยืน โดยบูรณาการการมีส่วนร่วมกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

๑๖.๒ ถ่ายทอดองค์ความรู้และเตรียมความพร้อมทุกภาคส่วน
ในการดำเนินการตามมาตรฐานการรับรองป่าไม้ (Forest certification)
ของชาติ

๑๖.๓ ดำเนินการผลักดันมาตรฐานของชาติให้เป็น
ที่ยอมรับและเทียบเท่ามาตรฐานระดับสากล

๑๖.๔ พัฒนาศักยภาพเกษตรกรและผู้ประกอบการ
เพื่อยกระดับสู่มาตรฐานของชาติ

๑๖.๕ สนับสนุนอุตสาหกรรมที่ใช้ผลิตผลจากป่าไม้
และสมุนไพรครบวงจร เพื่อให้มีการขยายตัวของอุตสาหกรรม
ที่ใช้ผลิตผลจากป่าไม้และสมุนไพร

๑๗. บริหารจัดการและพัฒนางานวิจัย

แนวทางการดำเนินงาน

๑๗.๑ พัฒนาและบูรณาการศูนย์และสถานีวิจัยที่มีอยู่แล้ว
เพื่อรองรับงานวิจัยทั้งหมดของกรมป่าไม้

๑๗.๒ พัฒนาและบูรณาการห้องปฏิบัติการงานวิจัยในทุก ๆ
ด้านเพื่อเป็นมาตรฐานสากล

๑๗.๓ พัฒนาศักยภาพนักวิจัยและการวิจัยด้านการป่าไม้
เพื่อมาตรฐานสากล

๑๗.๔ พัฒนาและบูรณาการแหล่งรวมพันธุ์กรรมพืช
ที่ใช้ในการทดลองวิจัยและจัดเก็บเมล็ดไม้พันธุ์ดี

๑๗.๕ ส่งเสริมและสนับสนุนกล้าไม้สายพันธุ์ดีสู่ชุมชน

๑๗.๖ ส่งเสริมและสนับสนุนเครื่องมือและเทคโนโลยี
เพื่อการวิจัยสู่มาตรฐานสากล

๑๗.๗ ส่งเสริมและสนับสนุนแปลงปลูกป่าเพื่อการวิจัย

๑๗.๘ ส่งเสริมและบำรุงรักษาแปลงปลูกป่าเพื่อการวิจัย

๑๘. พัฒนาและถ่ายทอดองค์ความรู้สู่ชุมชน

แนวทางการดำเนินงาน

๑๘.๑ ส่งเสริมและถ่ายทอดองค์ความรู้งานวิจัยสู่ชุมชน
เพื่อเพิ่มมูลค่างานวิจัยให้มีประสิทธิภาพ

๑๘.๒ สนับสนุนองค์ความรู้ในการพัฒนาสวนป่าเศรษฐกิจ
และการใช้ประโยชน์จากไม้สวนป่าเศรษฐกิจให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

๑๘.๓ ส่งเสริมและถ่ายทอดนวัตกรรมต่าง ๆ ในการปลูก
และการใช้ประโยชน์จากไม้สวนป่าเศรษฐกิจในพื้นที่ของ
เกษตรกรหรือชุมชน

๑๘.๔ ส่งเสริมและพัฒนาศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านป่าไม้
ทั้ง ๔ ภาค เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชน

๑๘.๕ ส่งเสริมและเผยแพร่ผลงานวิจัยสู่สาธารณะในรูปแบบ
ต่าง ๆ

๑๘.๖ พัฒนาระบบฐานข้อมูลงานวิจัยด้านป่าไม้และ
ระบบสารสนเทศ

๑๘.๗ สัมมนาและฝึกอบรมองค์ความรู้งานวิจัยสู่ชุมชน

๑๘.๘ บริหารจัดการงานวิจัยด้านป่าไม้เพื่อขอรับความคุ้มครอง
ทรัพย์สินทางปัญญา

๑๘.๙ ส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากไม้และของป่า

๑๘.๑๐ พัฒนาศูนย์ส่งเสริมพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี
การใช้ประโยชน์ไม้ขนาดเล็กและของป่าทั้ง ๒ ศูนย์

๑๘.๑๑ จัดตั้งกลุ่มส่งเสริมพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี
การใช้ประโยชน์ไม้ขนาดเล็กและของป่า ๑๐ กลุ่ม

๑๘.๑๒ ส่งเสริมและจัดทำการเพาะชำกล้าของป่าเพื่อชุมชน

**๑๙. สนับสนุนการดำเนินการวิจัยที่ใช้ผลผลิตจากป่าไม้
และสมุนไพรอย่างครบวงจร**

แนวทางการดำเนินงาน

๑๙.๑ ศึกษาวิจัยการอนุรักษ์พันธุ์พืชสมุนไพรจากป่า
การปลูกในถิ่นกำเนิดและนอกถิ่นกำเนิด

๑๙.๒ ศึกษาและสำรวจปริมาณและความหนาแน่นของพืช
สมุนไพรในป่า

๑๙.๓ ศึกษาสาระสำคัญในพืชสมุนไพรหายากหรือใกล้
สูญพันธุ์ที่มีศักยภาพทางเศรษฐกิจ

๑๙.๔ จัดทำฐานข้อมูลองค์ความรู้ของพืชสมุนไพรในรูปแบบ
ศูนย์เรียนรู้เพื่อถ่ายทอดสู่ชุมชน

๑๙.๕ จัดตั้งศูนย์รวมพันธุ์เพื่อการเรียนรู้พืชสมุนไพร
หายากในแต่ละท้องถิ่น

๑๙.๖ ศึกษาวิจัยการอนุรักษ์และพัฒนาพันธุ์พืชสมุนไพรที่มี
ศักยภาพทางเศรษฐกิจ

๑๙.๗ ศึกษาและสำรวจพันธุ์พืชสมุนไพรที่มีศักยภาพ
ทางยา

**๒๐. สนับสนุนการดำเนินงานวิจัยเพื่อพัฒนาและสร้าง
นวัตกรรมการใช้ประโยชน์ผลผลิตจากป่าไม้และการจัดการ
สวนป่าไม้เศรษฐกิจแบบครบวงจร**

แนวทางการดำเนินงาน

๒๐.๑ การวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างฐานความรู้ในงานด้านป่าไม้

- พัฒนานวัตกรรมวัสดุทดแทนไม้เพื่อเสริมสร้างผลิตภาพของชุมชน
- วิจัยและพัฒนาไม้และของป่าในสวนป่าเชิงพาณิชย์เพื่อเพิ่มมูลค่าและการใช้ประโยชน์
- วิจัยและพัฒนาคุณภาพของการบูรเพื่อการใช้ประโยชน์
- ศึกษาการสกัดดีเอ็นเอจากชิ้นไม้สกุล Hopea และไม้สกุล Shorea
- ศึกษาการใช้ประโยชน์จากการเปลี่ยนสวนยางพาราเป็นป่ายาง แบบยั่งยืน : หลักฐานจากวิธีการทดลองทางเลือกในพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย

๒๐.๒ การวิจัยและพัฒนางานป่าไม้

- พัฒนาสายพันธุ์ลูกผสมพันธุ์ไม้สกุลอะคาเซียเพื่อสวนป่าและอุตสาหกรรม
- ศึกษาการจัดการสวนป่าสักอย่างยั่งยืนเพื่อเกษตรกร (ระยะที่สอง)
- ศึกษาการใช้ประโยชน์สีเขียวเปลือกและสีเขียวแก่น
- ศึกษาการใช้ประโยชน์ไม้ตามศักยภาพการใช้
- วิจัยและพัฒนานวัตกรรมไม้เพื่อเศรษฐกิจชุมชน
- ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแมลงและเห็ดราในระบบนิเวศป่าสนและการใช้ประโยชน์เนื้อไม้สน
- ศึกษาและทดสอบความเพิ่มพูนทางพันธุของสัก

๒๐.๓ เพิ่มศักยภาพงานวิจัยด้านป่าไม้ให้เป็นมาตรฐานสากล

๒๐.๔ ศึกษาค้นคว้าข้อเท็จจริงและความสัมพันธ์ของป่าไม้เพื่อการเพิ่มมูลค่าให้ผลิตภัณฑ์ป่าไม้ในขั้นพื้นฐาน

๒๐.๕ พัฒนาต่อยอดการนำเอาผลการวิจัยประยุกต์ไปใช้ทดลองแก้ไขปัญหาหรือนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในด้านต่าง ๆ

๒๐.๖ ส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างร่วมมือระหว่างนักวิจัยสถาบันการศึกษา สถาบันการวิจัยทั้งในและต่างประเทศ

๒๐.๗ ส่งเสริมการผลิตและพัฒนาบุคลากรวิจัยที่สอดคล้องกับความต้องการของทุกภาคส่วน

๓.๕ แนวทางการพัฒนาที่ ๕ ส่งเสริมและพัฒนาการเพิ่มพื้นที่สีเขียวในเขตเมือง

และเขตชนบท

กรมป่าไม้เป็นหน่วยงานสนับสนุนในการขับเคลื่อนการเพิ่มพื้นที่สีเขียวในเขตเมืองและชนบทให้เป็นไปตามเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ โดยจะประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดูแลรักษาป่าไม้ในพื้นที่รับผิดชอบของแต่ละหน่วยงาน โดยจัดทำแผนที่ข้อมูลพื้นที่ป่าที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบของหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อประกอบการวางแผนการดูแลรักษาต่อไป พร้อมทั้งสนับสนุนองค์ความรู้ในการดูแลรักษาต้นไม้ โดยจัดชุดปฏิบัติการรุกขกรไปสาธิตและฝึกอบรมวิธีการบำรุงรักษาต้นไม้ที่ถูกต้องตามหลักวิชาการโดยเฉพาะต้นไม้ “ทรงปลูก” ตามพื้นที่ต่าง ๆ พร้อมทั้งจัดชุดครูป่าไม้ไปให้ความรู้และปลูกจิตสำนึกให้เกิดความรักและหวงแหนในต้นไม้และทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และเพื่อให้ประชาชนได้อยู่อาศัยในสิ่งแวดล้อมที่ดี

กรมป่าไม้จะสนับสนุนกล้าไม้ให้ประชาชนร่วมปลูกต้นไม้ในที่อยู่อาศัยและส่งเสริมให้อปท. เพิ่มพื้นที่สีเขียวเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจและสนับสนุนกล้าไม้ เพื่อเป็นแหล่งนันทนาการและการเรียนรู้ รวมทั้งพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่สามารถสร้างรายได้ให้กับประชาชนบริเวณใกล้เคียง โดยกรมป่าไม้เป็นหน่วยงานสนับสนุนการขับเคลื่อนการดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ และติดตามการเปลี่ยนแปลงพื้นที่ในภาพรวมจากการแปลตีความจากภาพถ่ายดาวเทียมซึ่งปัจจุบันได้มีการสำรวจทุก ๆ ปี ต่อไป

- เป้าหมาย :**
๑. เพิ่มและพัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขตเมืองและเขตชนบท
 ๒. ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของชุมชนและประชาชนในการอนุรักษ์และจัดการพื้นที่สีเขียว
- แนวทางย่อย :**
๑. จัดตั้งและพัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขตเมืองและเขตชนบทในพื้นที่ของหน่วยงานกรมป่าไม้
 ๒. สนับสนุนกล้าไม้เพื่อส่งเสริมการเพิ่มพื้นที่สีเขียว
 ๓. ส่งเสริมและสนับสนุนการเพิ่มพื้นที่สีเขียวในเขตเมืองและเขตชนบท
 ๔. พัฒนาเครือข่ายการมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรป่าไม้ตามแนวทางประชารัฐ
- ตัวชี้วัด :**
๑. พื้นที่สีเขียวในเขตเมืองและเขตชนบทเพิ่มขึ้น ๕,๑๐๔ ไร่
 ๒. สนับสนุนกล้าไม้เพื่อส่งเสริมการเพิ่มพื้นที่สีเขียว ๘๘,๑๘๐,๙๔๗ กล้า
 ๓. จำนวนชุมชนที่มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และจัดการพื้นที่สีเขียวไม่น้อยกว่า ๑๗๓ แห่ง
 ๔. จำนวนศูนย์ปฏิบัติการรุกขกรป่าไม้ ๓๗ ศูนย์
 ๕. ขับเคลื่อนงานป่าไม้เพื่อรองรับการกักเก็บคาร์บอน ๔๐๕ ไร่
- ๒๓ แปลง ๑ ฐานข้อมูล

วิธีการ :

๑. เพิ่มพื้นที่สีเขียวในเขตเมืองและเขตชนบท

แนวทางการดำเนินงาน

๑.๑ สำรวจและจัดทำฐานข้อมูลพื้นที่สีเขียวที่มีอยู่และพื้นที่ที่มีศักยภาพในการพัฒนาให้มีพื้นที่สีเขียวในเขตเมืองและเขตชนบท

๑.๒ กำหนดเป้าหมายสัดส่วนพื้นที่สีเขียวในเขตเมืองและเขตชนบทที่เหมาะสม

๑.๓ จัดตั้งป่าในเมืองที่เป็นพื้นที่สีเขียวในเขตเมืองและเขตชนบท

๑.๔ ดูแล บำรุง รักษาพื้นที่สีเขียวในเขตเมืองและเขตชนบท

๒. พัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขตเมืองและเขตชนบทที่มีศักยภาพเพื่อเป็นแหล่งนันทนาการ

แนวทางการดำเนินงาน

๒.๑ ประชุมแบบมีส่วนร่วมกับชุมชนโดยรอบพื้นที่

๒.๒ สำรวจพื้นที่ วางผังบริเวณ แบ่งเขตการจัดการ และประเมินศักยภาพพื้นที่

๒.๓ พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อรองรับการเป็นแหล่งนันทนาการ

๒.๔ กำหนดพัฒนากิจกรรมนันทนาการ

๓. ส่งเสริมและสนับสนุนกล้าไม้

แนวทางการดำเนินงาน

๓.๑ สำรวจความต้องการกล้าไม้ของประชาชน/หน่วยงานท้องถิ่น

๓.๒ สนับสนุนกล้าไม้ เพื่อนำไปปลูกเพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียวในเขตเมืองและชุมชน

๓.๓ สนับสนุนกล้าไม้แก่หน่วยงานภาครัฐ องค์กรเอกชน รัฐวิสาหกิจ วัด โรงเรียน และประชาชนทั่วไปเพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียว

๓.๔ ติดตามและประเมินผลการนำกล้าไม้ไปปลูกเพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียว

๓.๕ สร้างและพัฒนาเครื่องมือในการติดตามและการเข้าร่วมการปลูกต้นไม้เพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียว

๓.๖ พัฒนาและส่งเสริมกล้าไม้ประจำท้องถิ่น

๓.๗ พัฒนากล้าไม้พันธุ์ดี

๔. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการเพิ่มพื้นที่สีเขียว

แนวทางการดำเนินงาน

๔.๑ สร้างความร่วมมือและสนับสนุนหน่วยงานทั้งภาครัฐ ประชาชน และเอกชนในการเพิ่มและพัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขตเมือง และเขตชนบท

๔.๒ ส่งเสริมและสนับสนุนให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพิ่มพื้นที่สีเขียวในเขตเมืองและเขตชนบท

๔.๓ เสริมสร้างองค์ความรู้ให้กับชุมชนในการจัดการป่าในเมือง

๔.๔ สร้างแรงจูงใจในการปลูกต้นไม้เพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียว

๕. ส่งเสริมและพัฒนางานด้านรุกขกร

แนวทางการดำเนินงาน

๕.๑ จัดตั้งศูนย์ประสานงานชุดปฏิบัติการงานด้านรุกขกร กรมป่าไม้

๕.๒ สร้างเครือข่ายรุกขกรในพื้นที่ทั่วประเทศ

๕.๓ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้านรุกขกรให้แก่ หน่วยงานทั้งภายในและภายนอก

๕.๔ พัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ชุดปฏิบัติการทั่วประเทศ เพื่อให้เป็นมาตรฐานสากล

๕.๕ พัฒนาระบบฐานข้อมูลงานรุกขกร และการจัดการด้านรุกขกร

๓.๖ แนวทางการพัฒนาที่ ๖ การบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้

เป้าหมาย :

๑. ปรับปรุงเทคโนโลยีสารสนเทศให้เหมาะสมและทันสมัย
๒. ระบบบริหารงานมีประสิทธิภาพ
๓. บุคลากรมีสมรรถนะสูง
๔. เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้
๕. มีระเบียบกฎหมายที่ทันสมัย
๖. บูรณาการความร่วมมือด้านการป่าไม้ระหว่างประเทศและ เป็นศูนย์กลางความร่วมมือด้านการป่าไม้อาเซียน

แนวทางย่อย :

๑. ปรับปรุงเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อรองรับการบริหารจัดการ ทรัพยากรป่าไม้
๒. พัฒนาการบริหารจัดการงานป่าไม้ โดยจัดทำแผนพัฒนาทุกด้าน เพื่อรองรับการพัฒนางานป่าไม้
๓. พัฒนากฎหมายว่าด้วยการป่าไม้
๔. การพัฒนาด้านความร่วมมือด้านการป่าไม้ระหว่างประเทศ
๕. การให้บริการการอนุญาตและการรับรองด้านการป่าไม้
๖. ตรวจสอบรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์ป่าไม้และตรวจพิสูจน์ไม้

ตัวชี้วัด :

๑. ระบบสารสนเทศได้รับการปรับปรุงและพัฒนาให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน
๒. มีการสรรหาและบริหารบุคลากรตามหลักธรรมาภิบาล
๓. ร้อยละ ๘๐ ของหน่วยงานที่ได้รับการพัฒนาด้านการปฏิบัติราชการตามแผนงานภายในระยะเวลาที่กำหนด
๔. มีการจัดสวัสดิการช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ผู้พิทักษ์ป่า
๕. ระดับความพึงพอใจต่อการรับบริการของผู้ใช้บริการ
๖. กฎหมาย และกฎหมายลำดับรอง ได้รับการปรับปรุงและแก้ไขให้มีประสิทธิภาพตามหลักนิติธรรมและหลักประชาธิปไตย
๗. มีการจัดตั้งหน่วยงานเพื่อดำเนินการแก้ไข ปรับปรุง พัฒนา กฎหมาย
๘. ร้อยละโครงการความร่วมมือด้านการป่าไม้ระหว่างประเทศ ประสบความสำเร็จ
๙. การบริการด้านการอนุญาตและรับรองด้านการป่าไม้ได้รับการบริหารจัดการ
๑๐. ผู้มาขอรับบริการได้รับการตรวจพิสูจน์และรับรองชนิด และคุณภาพไม้ที่ถูกต้องตามระเบียบและหลักเกณฑ์ที่กรมป่าไม้ กำหนด ๒๕๐ ราย

วิธีการ :

๑. ปรับปรุงเทคโนโลยีสารสนเทศให้เหมาะสมและทันสมัย

แนวทางการดำเนินงาน

- ๑.๑ เชื่อมโยงฐานข้อมูลทั้งองค์กร
- ๑.๒ เชื่อมโยงฐานข้อมูลกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- ๑.๓ เพิ่มช่องทางการเข้าถึงบริการการใช้ข้อมูล
- ๑.๔ พัฒนานวัตกรรมการให้บริการสารสนเทศ เช่น AI เป็นต้น
- ๑.๕ สร้างหน้าจอแสดงผล (DASH BOARD) สรุปสำหรับผู้บริหาร
- ๑.๖ การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารด้านการป่าไม้
- ๑.๗ พัฒนาบุคลากรให้มีความพร้อมในด้านการรวบรวม จัดเก็บ ข้อมูล และการเรียกใช้ข้อมูล
- ๑.๘ จัดหาอุปกรณ์สารสนเทศให้พอเพียงกับการใช้งานของเจ้าหน้าที่

๒. พัฒนาการบริหารจัดการงานป่าไม้

แนวทางการดำเนินงาน

๒.๑ พัฒนาศักยภาพการบริหารองค์กรในทุกกระดับ ทั้งด้านโครงสร้าง ระบบงาน และการบริหารบุคคล

๒.๒ พัฒนาและปรับปรุงโครงสร้างองค์กรเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชน ในด้านต่าง ๆ ตามบริบทของการพัฒนา ประเทศ

๒.๓ พัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรในทุกกระดับ เพื่อรองรับการพัฒนางานในทุกด้าน

๒.๔ พัฒนาและส่งเสริมความร่วมมือกับต่างประเทศ ในการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ และปฏิบัติตามพันธกรณีด้านการป่าไม้ ระหว่างประเทศ

๒.๕ พัฒนาระบบสารสนเทศให้ทันต่อสถานการณ์เพื่อรองรับการบริหารงานป่าไม้

๓. การปรับปรุงและแก้ไขกฎหมาย และกฎหมายลำดับรอง

แนวทางการดำเนินงาน

๓.๑ วิเคราะห์และทบทวน กฎหมายและระเบียบที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาการจัดการป่าไม้ทุกระดับ

๓.๒ เสนอขอพัฒนากฎหมายและระเบียบที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาการจัดการป่าไม้ที่จำเป็นต่อสถานการณ์ปัจจุบัน ให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินการเกี่ยวกับการป่าไม้

๔. พัฒนาด้านความร่วมมือด้านการป่าไม้ระหว่างประเทศ

แนวทางการดำเนินงาน

๔.๑ การบูรณาการความร่วมมือด้านการป่าไม้ กับอาเซียน และนานาชาติ รวมถึงองค์กรภาครัฐ และองค์กรที่มีใช้ภาครัฐ

๔.๒ รองรับการอนุวัติตามพันธกรณีด้านการป่าไม้ที่เกี่ยวข้อง ในความร่วมมือระหว่างประเทศ ที่ประเทศไทยเป็นสมาชิก

๔.๓ ผลักดันให้มีการดำเนินการตามข้อตกลงและพันธกรณีด้านการป่าไม้ระหว่างประเทศ

๔.๔ นำกลไกความร่วมมือด้านการป่าไม้ระหว่างประเทศ มาดำเนินการให้เกิดเป็นรูปธรรม

๔.๕ ผลักดันให้มีการดำเนินการตามแผนและข้อตกลงที่เกี่ยวข้อง ทรัพยากรป่าไม้ภายใต้ประชาคมอาเซียน

๔.๖ ส่งเสริมศักยภาพให้กับบุคลากรของกรมป่าไม้ให้มี ความพร้อม / มีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้านการป่าไม้ระหว่างประเทศ

๔.๗ เสริมสร้างความร่วมมือและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือด้านการป่าไม้ระหว่างประเทศ

๕. ด้านการอนุญาต

แนวทางการดำเนินงาน

- ๕.๑ ให้บริการการอนุญาตด้านอุตสาหกรรมไม้/ ไม้และของป่า/ใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าไม้/การนำไม้และของป่าเคลื่อนที่
- ๕.๒ ดำเนินการตาม พ.ร.บ. เลื่อยโซยนต์
- ๕.๓ ติดตามตรวจสอบการให้บริการหลังการอนุญาต
- ๕.๔ เพิ่มศักยภาพการอนุญาตด้านการป่าไม้
- ๕.๕ พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศการอนุญาต

๖. ด้านการรับรอง

แนวทางการดำเนินงาน

- ๖.๑ พัฒนาระบบรับประกันความถูกต้องตามกฎหมายของไม้
- ๖.๒ ตรวจสอบรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์ป่าไม้และตรวจพิสูจน์ไม้

๗. ตรวจสอบรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์ป่าไม้และตรวจพิสูจน์ไม้

แนวทางการดำเนินงาน

- ๗.๑ ตรวจสอบและให้การรับรองมาตรฐานไม้และผลิตภัณฑ์ป่าไม้เพื่อให้เป็นที่ยอมรับตามมาตรฐานสากล
- ๗.๒ ออกใบรับรองชนิด (ซีอวิทยาาสตร์) และคุณสมบัติไม้เพื่อใช้ประกอบการตรวจสอบตามชนิดไม้ทั้งตามกฎหมายในประเทศและตามข้อตกลงหรืออนุสัญญาระหว่างประเทศเกี่ยวกับการค้าไม้
- ๗.๓ การพัฒนาบุคลากรให้มีองค์ความรู้ตามหลักวิชาการด้านการตรวจพิสูจน์เนื้อไม้เพื่อเพิ่มศักยภาพการปฏิบัติงานของกรมป่าไม้ในด้านการดำเนินคดีด้านป่าไม้
- ๗.๔ พัฒนาเทคโนโลยีโดยการใช้โปรแกรมซอฟต์แวร์ในการตรวจพิสูจน์ไม้
- ๗.๕ จัดตั้งห้องปฏิบัติการในการจัดทำฐานข้อมูล DNA ของไม้

สรุปกรอบแผนปฏิบัติการ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๙ กรมป่าไม้

แผนปฏิบัติการประจำปี พ.ศ. 2569 กรมป่าไม้						
เป้าหมายหลักกรมป่าไม้ : 1) ป้องกันรักษาป่า พัฒนา และเพิ่มพื้นที่สีเขียว						
2) บริหารจัดการที่ดินป่าไม้อย่างเป็นระบบและเป็นธรรม						
แนวทางการพัฒนาที่ 1 ป้องกันและปราบปรามการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้						
เป้าหมายแนวทางการพัฒนา อัตราการลดลงของพื้นที่ป่าไม้และการทำลายทรัพยากรป่าไม้ไม่มากกว่าปีก่อนหน้าและมีแนวโน้มลดลง						
แนวทางย่อย	ตัวชี้วัดของแนวทางย่อย	วิธีการ	โครงการ/กิจกรรม	ปี 69		หน่วยงานรับผิดชอบ
				เป้าหมาย	วงเงิน	
1. ส่งเสริมและพัฒนาการมี	ภายในปี พ.ศ. 2569 มีเครือข่าย	ประชาชนสัมพันธ์ เสริมสร้างการมีส่วนร่วม	โครงการป้องกันและปราบปรามการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้	24 ครั้ง 70 เครือข่าย 50 หมู่บ้าน 27 รุ่น	15,231,600	
ส่วนร่วมในการป้องกันรักษาป่าและควบคุมไฟป่า	และจิตอาสาเข้ามามีส่วนร่วมในการหยุดยั้งและป้องกันการทำลายทรัพยากรป่าไม้ เครือข่ายทั่วประเทศ	1) ประชาสัมพันธ์และถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์และจัดการที่ดินป่าไม้ให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วน รวมทั้งประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อมวลชนสาขาต่างๆ ได้อย่างกว้างขวางครอบคลุมทั่วถึง และเกิดประสิทธิภาพสูงสุด	1. กิจกรรมหลักส่งเสริมและพัฒนาการมีส่วนร่วมในการป้องกันรักษาป่า 1.1 กิจกรรมประชาสัมพันธ์ เสริมสร้างการมีส่วนร่วม - กิจกรรมประชาสัมพันธ์เพื่อการอนุรักษ์ พื้นฟู และป้องกันการบุกรุกทำลายทรัพยากรธรรมชาติ	12 ครั้ง	201,900	สทก. (ส่วนประชาสัมพันธ์และเผยแพร่)
	24 ครั้ง 70 เครือข่าย 50 หมู่บ้าน 27 รุ่น	(2) กำหนดพื้นที่เป้าหมายในการป้องกันรักษาป่าเพื่อให้เป็นข้อมูลในการจัดตั้งเครือข่ายในการป้องกันรักษาป่า และควบคุมไฟป่า ร่วมกับทุกภาคส่วน				
		2) สร้างและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเครือข่าย (1) ส่งเสริมและสร้างแรงจูงใจให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการที่ดินป่าไม้ระดับพื้นที่ เช่น การเชิญผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเป็นคณะที่ปรึกษาหรือคณะกรรมการบริหารพื้นที่ป่าในระดับท้องถิ่น, การประสานและขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (2) ส่งเสริมและสร้างแรงจูงใจในการสมัครเป็นสมาชิกเครือข่ายป่าไม้ ในรูปแบบของสัญลักษณ์ร่วมหรือการมอบโล่รางวัล และการประกาศเชิดชูเพื่อเป็นขวัญและกำลังใจ (3) สร้างเครือข่ายป่าไม้ โดยรวบรวมเครือข่ายเดิม เช่น เครือข่ายราษฎรอาสาสมัครพิทักษ์ป่า เครือข่ายไฟฟ้า เครือข่ายป่าชุมชน เครือข่ายปลูกป่า เครือข่ายนิกรวัยและสร้างเครือข่ายใหม่เพื่อให้ครอบคลุมทั่วถึงทุกมิติและเกิดการบูรณาการในการทำงานร่วมกัน	1.2 กิจกรรมหลักรักษาทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีส่วนร่วม - กิจกรรมรณรงค์อาสาสมัครพิทักษ์ป่า (รสทป.) - กิจกรรมเครือข่ายชุมชนพื้นฟูป่า - กิจกรรมเครือข่ายป้องกันรักษาป่า - กิจกรรมถ่ายทอดองค์ความรู้งานเพาะชำกล้าไม้ - กิจกรรมโครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากร ด้านการฟื้นฟูพื้นที่ป่าไม้ - กิจกรรมเฝ้าระวังการดำเนินการจัดฝึกอบรมและประสานงานเครือข่าย	2 รุ่น 50 เครือข่าย 50 หมู่บ้าน 20 เครือข่าย 25 รุ่น 80 ร้อยละ 12 ครั้ง	3,609,600 3,441,300 1,000,000 897,600 399,200 5,682,000	สทพ. สสพ. สทพ. สสพ. สสพ. สทก.
		3) ส่งเสริมและสนับสนุนเครือข่าย (1) ประสานงาน สนับสนุน ส่งเสริม เพื่อเตรียมความพร้อมและเสริมความเข้มแข็งของชุมชนและองค์กรท้องถิ่นในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ (2) ส่งเสริม สนับสนุน และสร้างแนวร่วมหรือเครือข่ายการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ที่ใช้เชิงพื้นที่ภาคประชาชน ภาครัฐ และภาคเอกชน (3) ส่งเสริม สนับสนุนการสร้างปฏิสัมพันธ์ของเครือข่ายต่างๆ เพื่อการแลกเปลี่ยนความรู้และบูรณาการทำงานร่วมกัน (4) สร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันรักษาป่า โดยสร้างจิตสำนึกเพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติพฤติกรรมของราษฎรในการอยู่ร่วมกับป่าอย่างพึ่งพาอาศัยกันอย่างยั่งยืน (5) บูรณาการความร่วมมือและส่งเสริมการมีส่วนร่วมกับทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาชนในการปฏิบัติงานป้องกันรักษาป่า				

แนวทางการพัฒนาที่ 1 ป้องกันและปราบปรามการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้								
เป้าหมายแนวทางการพัฒนา อัตราการลดลงของพื้นที่ป่าไม้และการทำลายทรัพยากรป่าไม้ไม่มากกว่าปีก่อนหน้าและมีแนวโน้มลดลง								
แนวทางย่อย	ตัวชี้วัดของแนวทางย่อย	วิธีการ	โครงการ/กิจกรรม	ปี 69		หน่วยงาน รับผิดชอบ		
				เป้าหมาย	วงเงิน			
				55,628 จุด 50 แห่ง 1 งาน	205,696,300			
2. พัฒนาศักยภาพการป้องกันรักษาป่าและควบคุมไฟป่า	บุคลากรและหน่วยงานมีการพัฒนาศักยภาพและมีความพร้อมในการป้องกันรักษาป่าและควบคุมไฟป่า 100 %	1) เพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานป้องกันรักษาป่า (1) พัฒนาศักยภาพของเจ้าหน้าที่ให้มีความรู้ ความสามารถในการสร้างเครือข่ายและพันธมิตรในการป้องกันรักษาป่า รวมทั้ง การส่งเสริมและพัฒนามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และจัดการที่ดิน ป่าไม้ และการบังคับใช้กฎหมาย (2) จัดฝึกอบรมเจ้าหน้าที่หน่วยป้องกันและรักษาป่าไม้ให้มีความรู้เกี่ยวกับแนวทางการป้องกันรักษาป่า หรือหยุดยั้งการทำลายป่า และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง (3) มีการทดสอบและเตรียมความพร้อมของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานให้มีสมรรถภาพพร้อมปฏิบัติงาน (4) สร้างขวัญกำลังใจ และพัฒนาศักยภาพพนักงานเจ้าหน้าที่ในแต่ละระดับอย่างเป็นระบบ ให้มีความรู้และวิธีนึ่งเพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายและระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล (5) จัดสวัสดิการให้เจ้าหน้าที่ที่พิทักษ์ป่าได้ให้อย่างเหมาะสม (6) จัดตั้งหน่วย หรือด่านตรวจเพิ่มเติมในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงหรือต้องแลกต่อการลักลอบหรือบุกรุกพื้นที่ป่าของประเทศ (7) เสริมสร้างสมรรถนะให้หน่วยปฏิบัติงานมีความพร้อมในการปฏิบัติงานทุกสถานการณ์ (8) นำเทคโนโลยี การติดตามการเปลี่ยนแปลงพื้นที่ป่า (GSTDA) เพื่อแจ้งเตือนและใช้ในการป้องกันการบุกรุกพื้นที่ป่าไม้ (9) เพิ่มประสิทธิภาพการลาดตระเวนทั้งทางบกและทางอากาศอย่างเข้มข้น เช่น การใช้อากาศยานไร้คนขับ (UAV) ใช้เทคโนโลยีการลาดตระเวนโดยประยุกต์ใช้ระบบ GPS & GIS (10) กำหนดพื้นที่เสี่ยงต่อการทำลายทรัพยากรป่าไม้และจัดทำฐานข้อมูลพื้นที่รับผิดชอบในด้านต่างๆ (11) กำหนดและมอบหมายผู้รับผิดชอบทั้งหน่วยงานส่วนกลางและส่วนภูมิภาคในการกำกับดูแลพื้นที่ป่าไม้เชิงบูรณาการไม่ให้เกิดการบุกรุกทำลาย** (12) พัฒนาและขยายระบบลาดตระเวนเชิงคุณภาพ(Smart patrol) มาใช้ในการป้องกันรักษาพื้นที่ป่าไม้** (13) หยุดยั้งและป้องกันการทำลายทรัพยากรป่าไม้ในพื้นที่รอบกันชน**	2. กิจกรรมหลักพัฒนาศักยภาพการป้องกันรักษาป่า 2.1 กิจกรรมเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานป้องกันรักษาป่า - กิจกรรมเพิ่มศักยภาพการจัดการงานป่าไม้ (งานอำนวยความสะดวกและสารสนเทศ)					

แนวทางการพัฒนาที่ 1 ป้องกันและปราบปรามการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้						
เป้าหมายแนวทางการพัฒนา อัตราการลดลงของพื้นที่ป่าไม้และการทำลายทรัพยากรป่าไม้ไม่มากกว่าปีก่อนหน้าและมีแนวโน้มลดลง						
แนวทางย่อย	ตัวชี้วัดของแนวทางย่อย	วิธีการ	โครงการ/กิจกรรม	ปี 69		หน่วยงานรับผิดชอบ
				เป้าหมาย	วงเงิน	
		3) สร้างความเข้มแข็งของระบบสารสนเทศทรัพยากรป่าไม้ระดับชาติ (1) จัดตั้งศูนย์ข้อมูลทรัพยากรธรรมชาติที่มีภารกิจเกี่ยวกับการป้องกันรักษาป่าระดับชาติ โดยปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ - บูรณาการความร่วมมือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานป้องกันรักษาป่า - ติดตามตรวจสอบและสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้เป็นไปด้วยความถูกต้อง รวดเร็ว และทันเหตุการณ์ - เป็นศูนย์กลางในการควบคุม สั่งการ การปฏิบัติงานของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง - เป็นศูนย์กลางในการให้ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันรักษาป่ากับประชาชน - พัฒนาระบบติดตามและตรวจสอบพื้นที่ป่าไม้อย่างถูกต้องและทันเหตุการณ์ - สร้างระบบฐานข้อมูลที่ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลได้อย่างสะดวก (2) บูรณาการระบบสารสนเทศทรัพยากรป่าไม้ระดับชาติ โดยดำเนินการที่เกี่ยวข้องให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ - พัฒนาและสร้างความเข้มแข็งของระบบการสำรวจทรัพยากรป่าไม้ระดับชาติ (National Forest Inventory) - นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยและเหมาะสมมาใช้ในการจัดทำฐานข้อมูลทรัพยากรป่าไม้ให้เกิดประสิทธิภาพ และเป็นมาตรฐานเดียวกัน - จัดทำฐานข้อมูลที่ดินป่าไม้โดยเชื่อมโยงข้อมูลทรัพยากรป่าไม้กับทรัพยากรอื่น เช่น ดิน น้ำ ธาตุ และข้อมูลทางเศรษฐกิจสังคม โดยบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง - ติดตามและตรวจสอบสภาพป่าไม้โดยใช้เทคโนโลยีภูมิสารสนเทศ บันทึกข้อมูลทรัพยากรป่าไม้ใกล้เวลาจริง (Near real time) และดำเนินการแสดงผลการเปลี่ยนแปลงอย่างทันทันที (1 เดือนในพื้นที่เสี่ยงต่อการถูกบุกรุก และ 3 เดือนในพื้นที่อื่นๆ) ซึ่งต้องมีหน่วยงานที่มีภารกิจติดตาม ตรวจสอบและสนับสนุนการใช้ประโยชน์ฐานข้อมูลสภาพทรัพยากรป่าไม้ในการกำกับดูแลพื้นที่ไม่ให้มีการบุกรุกทำลายอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงมีฐานข้อมูลทรัพยากรป่าไม้ใกล้เวลาจริง (Near real time) ตลอดจนมีการใช้ประโยชน์ฐานข้อมูลฯ เพื่อกำกับดูแลพื้นที่ป่าไม้ให้ถูกทำลาย**				
				97.42 ล้านไร่ 4,956 ครั้ง 750 จุด 31 แห่ง	610,348,000	
3.ปราบปรามการบุกรุกทำลายป่า	เป้าหมายพื้นที่ยึดคืนพื้นที่ป่า 100,000 ไร่ ในแต่ละปี	1) ยึดคืนพื้นที่ป่าที่ถูกบุกรุก (1) วิเคราะห์จำนวนพื้นที่ที่มีความเสี่ยงหรืออ่อนแอต่อการลักลอบหรือบุกรุกพื้นที่ป่าของประเทศ (2) จัดทำฐานข้อมูลคดีป่าไม้ที่เชื่อมโยงกับทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งให้มีการแจ้งการแจ้งคดี ตามกฎหมายโดยเคร่งครัด (3) ดำเนินคดีพื้นที่ที่ถูกบุกรุกโดยมีเอกสารสิทธิทางราชการที่มีขอบด้วยกฎหมาย (4) เฝ้าตรวจสอบดำเนินคดีพื้นที่ป่าไม้ที่ถูกบุกรุกภายนอกพื้นที่ตามกฎหมาย (5) เพิ่มประสิทธิภาพในการสืบสวนและดำเนินคดี (6) ดำเนินการรื้อถอน รื้อส้วหรือพืชผลอาสินในพื้นที่ที่ถูกบุกรุก และฟื้นฟูให้คืนสภาพป่าดั้งเดิม (7) กำหนดมาตรการป้องกันการลักลอบตัดไม้ในพื้นที่ป่าบ้านกรวดที่มีเขตกันพื้นที่ป่าที่อยู่ใกล้โรงงานอุตสาหกรรมที่ใช้ไม้เป็นปัจจัยการผลิต เช่น โรงกลั่นสุรา โรงไฟฟ้าชีวมวล เป็นต้น	3. กิจกรรมหลักป้องกันรักษาป่า - กิจกรรมปฏิบัติการพิเศษในการป้องกัน ทำลายทรัพยากรป่าไม้ - กิจกรรมเพิ่มประสิทธิภาพ และพัฒนาศักยภาพการป้องกันและปราบปรามการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้ - กิจกรรมป้องกันรักษาป่าโดยใช้ดาวเทียมและอากาศยานไร้คนขับ - กิจกรรมดำเนินการเกี่ยวกับป่าของกลางและหลักฐานในคดีป่าไม้ - กิจกรรมสนับสนุนงานการดำเนินการตามกฎหมายป่าไม้	80 ร้อยละ 63 ล้านไร่ 34 ล้านไร่ 15 ร้อยละ 10 ร้อยละ 4,956 ครั้ง 750 จุด 31 แห่ง 100 ร้อยละ	5,400,000 575,380,900 4,220,100 20,947,000 4,400,000	สพท. สพท. สพท. สพท. สผส.
รวมทั้งหมด					831,275,900	

แผนปฏิบัติการประจำปี พ.ศ. 2569 กรมป่าไม้							
เป้าหมายหลักกรมป่าไม้ : 1) ป้องกันรักษาป่า พัฒนา และเพิ่มพื้นที่สีเขียว							
2) บริหารจัดการที่ดินป่าไม้อย่างเป็นระบบและเป็นธรรม							
แนวทางการพัฒนาพื้นที่ 2 ส่งเสริมการบริหารจัดการป่าชุมชน							
เป้าหมายแนวทางการพัฒนา พื้นที่ที่ได้รับการส่งเสริมการบริหารจัดการป่าชุมชนโดยกรมมีส่วนร่วมของราษฎรในชุมชนไม่น้อยกว่า 10 ตำบล							
แนวทางย่อย	ตัวชี้วัดของแนวทางย่อย	วิธีการ	โครงการ/กิจกรรม	ปี 69		หน่วยงานรับผิดชอบ	
				เป้าหมาย	วงเงิน		
1. ส่งเสริมการจัดตั้งป่าชุมชน	พื้นที่ได้รับการส่งเสริมการบริหารจัดการ	ส่งเสริมจัดตั้งและการบริหารจัดการป่าชุมชนโดยกรมมีส่วนร่วมของราษฎรในชุมชน	โครงการส่งเสริมการบริหารจัดการป่าชุมชน	675 ป่าชุมชน	41,208,200		
	ป่าชุมชนโดยกรมมีส่วนร่วมของราษฎร	(1) ส่งเสริมประชาชนในพื้นที่ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการป่าชุมชนตาม พ.ร.บ. ป่าชุมชน พ.ศ. 2562	1. กิจกรรมหลักส่งเสริมการบริหารจัดการป่าชุมชน				
	ในชุมชน	(2) ส่งเสริมจัดตั้งป่าชุมชนตาม พ.ร.บ. ป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒	1.1 กิจกรรมส่งเสริมจัดตั้งและการบริหารจัดการป่าไม้ชุมชนโดยกรมมีส่วนร่วมของราษฎรในชุมชน				
		(3) ส่งเสริมการจัดทำแผนจัดการป่าชุมชนตาม พ.ร.บ. ป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒	- กิจกรรมส่งเสริมการบริหารจัดการป่าชุมชน	675 ป่าชุมชน	41,208,200	สช.	
		(4) ส่งเสริมจัดทำผังเขตและป้ายป่าชุมชน					
		(5) ส่งเสริมการบริหารจัดการพื้นที่โดยการสนับสนุนจากภาครัฐ					
		(6) การตรวจสอบและบริหารจัดการพื้นที่และคนนอกของป่าชุมชน					
				2,564 ไร่ 68 จังหวัด 500 กิโลเมตร 1 ฐาน 202 ป่าชุมชน	68,737,400		
2. พัฒนาและเสริมศักยภาพในการบริหารจัดการพื้นที่ป่าชุมชน	พื้นที่ป่าชุมชนที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพบริหารจัดการเพื่อการใช้ประโยชน์อย่างสมดุลและยั่งยืน	1) <u>ส่งเสริมและพัฒนาความรู้ด้านการบริหารจัดการโดยกรมมีส่วนร่วม</u> (1) พัฒนาป่าชุมชนที่ได้รับการจัดตั้งและส่งเสริมแล้ว (2) จัดทำแปลงสาธิตป่าพื้นบ้านอาหารชุมชน (3) ส่งเสริมเทคโนโลยีด้านการจัดการป่าชุมชน (4) การพัฒนาป่าชุมชนเพื่อการค้าสู่สากลทั้งชุมชน** (5) พัฒนาป่าชุมชนเป็นแหล่งเรียนรู้ชุมชนเพื่อผลิตเมล็ดไม้พันธุ์ดี (6) ส่งเสริมการปลูกป่ากันชน รวมทั้งพัฒนาและขยายผลเพื่อควบคุมการขยายพื้นที่ของราษฎรที่ครอบครองทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้** 2) <u>ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจตาม พ.ร.บ.ป่าชุมชน พ.ศ. 2562</u> (1) ประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ พ.ร.บ. ป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ (2) ประชุมและกรรมการตาม พ.ร.บ. ป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ (3) สร้างความรู้ความเข้าใจ พ.ร.บ. ป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ ให้กับเจ้าหน้าที่รัฐและชุมชน (4) จัดทำฐานข้อมูลป่าชุมชนตามพ.ร.บ. ป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ (5) จัดทำบัตรประจำตัวกรรมการป่าชุมชน เจ้าหน้าที่ป่าชุมชน และพนักงานเจ้าหน้าที่ตาม พ.ร.บ. ป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ 3) <u>ประเมินการกักเก็บคาร์บอน</u> (1) ศึกษาการกักเก็บคาร์บอนในป่าชุมชนตามข้อตกลง Paris Agreement เพื่อเตรียมรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (2) การจัดทำองค์ความรู้ คู่มือปลูกป่าชุมชน (3) การศึกษาและประเมินมูลค่าป่าชุมชน 4) <u>ส่งเสริมปลูกสมุนไพร</u> (1) ส่งเสริมการปลูกสมุนไพรในป่าชุมชน (2) พัฒนากาใช้ประโยชน์สมุนไพรในป่าชุมชน 5) <u>พัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนที่ติดต่อกับพื้นที่หวงห้ามเพื่อเป็นและเชื่อมต่อรวมชาติอย่างเหมาะสม</u> (1) สาธิตและส่งเสริมระบบวนเกษตร เกษตรธรรมชาติหรือเกษตรเชิงอนุรักษ์ (2) กำหนดมาตรการหรือแนวทางการใช้ประโยชน์จากป่าให้เหมาะสมของประชาชน (3) ส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมทางเพื่อเสริมรายได้ให้ชุมชน เช่น กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์, สวนป่า, ส่งเสริมการจ้างงานประชาชนในท้องถิ่นหน่วยงานด้านการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ เป็นต้น (4) จัดทำเส้นทางศึกษาธรรมชาติในป่าชุมชน	2. กิจกรรมหลักพัฒนาและเสริมศักยภาพในการบริหารจัดการพื้นที่ป่าชุมชน				
			2.1 กิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาความรู้การบริหารจัดการโดยกรมมีส่วนร่วม				
			- กิจกรรมพัฒนาศูนย์เรียนรู้ชุมชน	2,000	ไร่	12,900,000	สช.
			2.2 กิจกรรมส่งเสริมความรู้ความเข้าใจตาม พ.ร.บ. ป่าชุมชน พ.ศ. 2562				
			- กิจกรรมการดำเนินงานตาม พระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. 2562	68	จังหวัด 500 กิโลเมตร	16,050,400	สช.
			2.3 กิจกรรมประเมินการกักเก็บคาร์บอน				
			- กิจกรรมพัฒนาป่าชุมชนเมือง และจัดทำพื้นที่สีเขียวเพื่อลดผลกระทบโลกร้อน	84	ไร่	6,840,000	สช.
			- กิจกรรมโครงการสำรวจการกักเก็บคาร์บอนของป่าชุมชนเพื่อลดผลกระทบโลกร้อน	280	ไร่	16,160,000	สช.
			2.4 กิจกรรมโครงการส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรในป่าชุมชน				
			- กิจกรรมส่งเสริมการปลูกสมุนไพรในป่าชุมชน	200	ไร่	990,000	สช.
			- กิจกรรมอนุรักษ์และใช้ประโยชน์สมุนไพรจากป่าอย่างยั่งยืน	1	ฐาน	377,000	สพ.
2.5 กิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนที่ติดต่อกับพื้นที่หวงห้ามและเชื่อมต่อรวมชาติอย่างเหมาะสม							
- กิจกรรมการบริหารจัดการป่าชุมชนเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต	200	ป่าชุมชน	14,400,000	สช.			
- กิจกรรมสร้างรายได้จากป่าชุมชนตามโมเดลเศรษฐกิจ BCG	2	ป่าชุมชน	1,020,000	สช.			

[illegible]

แผนปฏิบัติการราชการ ประจำปี พ.ศ. 2569 กรมป่าไม้						
เป้าหมายหลักกรมป่าไม้ : 1) ป้องกันรักษาป่า พัฒนา และเพิ่มพื้นที่สีเขียว						
2) บริหารจัดการที่ดินป่าไม้อย่างเป็นระบบและเป็นธรรม						
แนวทางการพัฒนาที่ 3 การบริหารจัดการที่ดินป่าไม้ อย่างเป็นระบบ เป็นธรรมเพื่อให้ประชาชนอยู่ร่วมกับป่า อย่างสมดุลและยั่งยืน						
เป้าหมายแนวทางการพัฒนา						
1. ราษฎรที่อยู่ในพื้นที่ป่าไม้ได้รับการจัดการให้อยู่อาศัยอย่างมั่นคงเป็นธรรมและยั่งยืน						
2. กำหนดแนวเขตป่าสงวนแห่งชาติและขอบเขตพื้นที่ในความรับผิดชอบของกรมป่าไม้ที่ชัดเจนและถูกต้อง						
3. พัฒนาระบบข้อมูลที่ดินป่าไม้เพื่อการได้ประโยชน์และกำกับดูแลพื้นที่ป่าไม้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ						
แนวทางย่อย	ตัวชี้วัดของแนวทางย่อย	วิธีการ	โครงการ/กิจกรรม	ปี 69		หน่วยงานรับผิดชอบ
				เป้าหมาย	วงเงิน	
1. จัดระเบียบและแก้ไขปัญหา	พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่มีราษฎรครอบครอง	1) 				

แผนปฏิบัติการประจำปี พ.ศ. 2569 กรมป่าไม้						
เป้าหมายหลักกรมป่าไม้ : 1) ป้องกันรักษาป่า พัฒนา และเพิ่มพื้นที่สีเขียว						
2) บริหารจัดการที่ดินป่าไม้อย่างเป็นระบบและเป็นธรรม						
แนวทางการจัดซื้อที่ดิน 2. ส่งเสริมการฟื้นฟูป่าเสื่อมโทรม และเพิ่มพื้นที่ป่าเศรษฐกิจ						
เป้าหมายแนวทางการพัฒนา 1. ฟื้นฟูป่าเสื่อมสภาพ 2. ส่งเสริมการเพิ่มพื้นที่ป่าเศรษฐกิจ						
แนวทางย่อย	ตัวชี้วัดของแนวทางย่อย	วิธีการ	โครงการ/กิจกรรม	ปี 69		หน่วยงานรับผิดชอบ
				เป้าหมาย	วงเงิน	
1. ปกป้องฟื้นฟูป่าในพื้นที่ป่าเสื่อมโทรม	ฟื้นฟูป่าเสื่อมโทรม	1) ฟื้นฟูพื้นที่ป่าไม้ในพื้นที่ป่าเสื่อมโทรมอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล	โครงการส่งเสริมการฟื้นฟูป่าเสื่อมโทรม และเพิ่มพื้นที่ป่าเศรษฐกิจ	387,286 ไร่ 2,029 แห่ง	367,704,600	
โครงการป่าไม้ (พื้นที่ต้นของรัฐ)	พื้นที่ป่าสมบูรณ์/ป่าต้นสภาพ	(1) การจัดฐานข้อมูลระดับพื้นที่	1. กิจกรรมหลักปลูกฟื้นฟูป่าในพื้นที่ป่าเสื่อมโทรมโดยกรมป่าไม้ (พื้นที่ต้นของรัฐ)			
	พื้นที่พื้นที่ป่าเสื่อมโทรม	(2) จัดทำแผนที่ป่าเสื่อมโทรมในพื้นที่เป้าหมายโดยกำหนดเป็นแผนระยะยาว เพื่อให้การดำเนินงานฟื้นฟูป่าไม้มีความต่อเนื่อง และสร้างกลไกในการติดตามและประเมินผล โดยการมีส่วนร่วมจากภาคส่วนต่างๆ	1.1 กิจกรรมฟื้นฟูพื้นที่ป่าไม้ในพื้นที่เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล			
		(3) จัดทำแผนที่และจัดทำแผนที่ป่าเสื่อมโทรมและดูภาพถ่ายดาวเทียมเพื่อการฟื้นฟูพื้นที่ป่า	- กิจกรรมบำรุงรักษาป่า	357,820 ไร่	309,563,000	สกลป./สชช./สศท./สวท.
		(4) นิยามป่าแนวพระราชดำริ และผลักดันการนำใช้ให้เหมาะสมกับภูมิสังคมของแต่ละพื้นที่	- กิจกรรมฟื้นฟูระบบนิเวศในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ	11,020 ไร่	46,614,600	สกล.
		(5) ส่งเสริมการเพิ่มพื้นที่ป่าไม้ ในพื้นที่ที่ได้รับอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ที่ดินป่าไม้ และที่ดินของรัฐให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ	- กิจกรรมรณรงค์ปลูกต้นไม้ในพื้นที่ป่าต้นน้ำ	2,029 แห่ง	11,527,000	สกล.
		(6) ฟื้นฟูพื้นที่ป่าไม้ในพื้นที่เป้าหมาย*		18,446 ไร่		
		(7) จัดทำแปลงสาธิต แปลงวิจัย เพื่อเป็นแปลงปลูกป่าตัวอย่างที่เหมาะสมในแต่ละพื้นที่				
		2) ส่งเสริมและสนับสนุนทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการฟื้นฟูป่าเสื่อมโทรม				
		(1) ส่งเสริมและสนับสนุนชุมชนและภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วม				
		(2) ปรับทัศนคติชุมชนในเขตป่าและใกล้เคียงให้เข้ามามีส่วนร่วม				
		(3) สนับสนุนภาคเอกชนเป็นพันธมิตรในการดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคม (Corporate Social Responsibility: CSR) ในรูปแบบประจักษ์				
		(4) อนุญาตให้เอกชนหรือประชาชนเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าเสื่อมโทรมเพื่อปลูกสร้างสวนป่า หรือดำเนินกิจกรรมการฟื้นฟูป่าไม้				
		3) เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและปลูกจิตสำนึก				
		(1) พัฒนาและเพิ่มศักยภาพบุคลากรในรูปแบบครูป่าไม้ (ด้านการฟื้นฟู)				
		(2) ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ทุกรูปแบบ เช่น หน่วยงานไม่เคลื่อนไหวที่ ครูป่าไม้				
		4) เสริมสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศในการฟื้นฟูป่าเสื่อมโทรมและขยายผล				
		(1) ร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านในการปลูกฟื้นฟูตามแนวชายแดน โดย จัดตั้งคณะกรรมการระดับจังหวัด ระดับอำเภอ				
		(2) ส่งเสริมการค้าไม้ของกรมการป่าไม้ (BIC)				
				17,700 ไร่ 5 จังหวัด	105,910,000	
2. ส่งเสริมการสร้างป่าในพื้นที่สาธารณะ	พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่ราษฎรถือครอง	การดำเนินงานตามโครงการสร้างป่า สร้างรายได้ เป็นการดำเนินงานไปพร้อมกันทั้ง 3 ด้าน ดังนี้	2. กิจกรรมหลักส่งเสริมการสร้างป่าในพื้นที่สาธารณะในรูปแบบสร้างป่าสร้างรายได้			
สื่อมวลชนในรูปแบบสร้างป่าสร้างรายได้	ได้รับการปรับปรุงจากปลูกพืชเกษตรเชิงเดี่ยวมาเป็นปลูกป่าผสมผสาน	1) ด้านการส่งเสริมให้ราษฎรร่วมรักษาป่าที่ยังคงความอุดมสมบูรณ์มีให้ปลูกทำเกษตร โดยราษฎรต้องมีการเรียนรู้ 1. ความเข้าใจและยอมรับในข้อตกลงของชุมชน ให้รวมร่วมมือและปฏิบัติ เพื่อสร้างจิตสำนึกให้ราษฎรเป็นผู้รักษาป่าสามารถอนุรักษ์รักษาป่าอย่างยั่งยืนและมีส่วนร่วม	2.1 กิจกรรมส่งเสริมและขยายผลการพัฒนาป่าไม้ตามแนวพระราชดำริ			
		2) ด้านการฟื้นฟูพื้นที่ป่าเสื่อมโทรมให้ฟื้นสภาพตามธรรมชาติ โดยให้พื้นที่ป่าไม้ที่ไม่ได้เป็นต้นของพื้นที่และไม่ได้เกษตรที่สามารถสร้างรายได้ให้แก่ราษฎร เพื่อให้ได้ประโยชน์จากป่าอย่างยั่งยืน	- กิจกรรมสร้างป่าสร้างรายได้	16,700 ไร่	91,850,000	สคร.
		3) ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตของราษฎรในพื้นที่ป่าเสื่อมโทรมให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง โดยส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่มทำกิจกรรมและสร้างรายได้ สร้างรายได้ จีวรระบบการได้ราษฎรมีความรู้จัดการผลผลิตจากโครงการ	- กิจกรรมโครงการศูนย์ประสานงานอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ กลุ่มป่าตะวันออก	5 จังหวัด	8,450,000	สคร.
			- กิจกรรมปลูกไม้ใช้สอยในพื้นที่โครงการพัฒนาป่าไม้ถาวรตามแนวพระราชดำริ	1,000 ไร่	5,610,000	สคร.
				-	-	-
3. ส่งเสริมการปลูกตามเงื่อนไข กทช.	พื้นที่พื้นที่ป่าชุมชน	1) พื้นที่พื้นที่ป่าชุมชนพื้นที่ 1, 2 (กทช.)	3. กิจกรรมหลักส่งเสริมการปลูกตามเงื่อนไข กทช.			
	พื้นที่พื้นที่ป่าชุมชน	2) วิจัยและส่งเสริมการใช้ประโยชน์ไม้เพื่อประโยชน์				

แผนงาน/โครงการ/ข้อ 4 ส่งเสริมการฟื้นฟูบ้านเลี้ยงหมัน และพื้นที่บ้านเศรษฐกิจ เป้าหมาย/แนวทางการพัฒนา						
1. พื้นฟูบ้านเลี้ยงหมัน 2. ส่งเสริมการพื้นที่บ้านเศรษฐกิจ						
แนวทางย่อย	ตัวชี้วัดของแนวทางย่อย	วิธีการ	โครงการ/กิจกรรม	ปี 69		หน่วยงาน รับผิดชอบ
				เป้าหมาย	วงเงิน	
		4) วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมในเศรษฐกิจแบบครบวงจร (1) ส่งเสริมและพัฒนางานวิจัย - วิจัยเพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้อย่างยั่งยืน โดยการมีส่วนร่วม - พัฒนาและต่อยอดงานวิจัยด้านป่าไม้สู่เชิงพาณิชย์ - สนับสนุน ส่งเสริมการวิจัย และสร้างวัฒนธรรมการวิจัยแบบบูรณาการ (2) พัฒนาศักยภาพการวิจัยด้านป่าไม้ - พัฒนาภาคีและบูรณาการงานวิจัยด้านป่าไม้ - พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานงานวิจัย (Infrastructure) เครื่องมือ และเทคโนโลยี การวิจัยให้เหมาะสม และทันสมัย - เสริมสร้างและสนับสนุนผลงานวิจัยที่มีมาตรฐาน - ผลงานวิจัยสามารถนำไปช่วยวิเคราะห์หรือตรวจหาทรัพยากรปัญหา - พัฒนาระบบติดตามและประเมินผล - พัฒนาศักยภาพนักวิจัย และสร้างนักวิจัยรุ่นใหม่ - พัฒนาศักยภาพการวิจัยและพัฒนาการป่าไม้ระดับชาติ - ประสานความร่วมมือการวิจัยด้านป่าไม้ทั้งในระดับประเทศ (3) พัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีและการวิจัยด้านป่าไม้ - จัดทำข้อมูลสารสนเทศงานวิจัยด้านป่าไม้และให้บริการข้อมูลผ่านระบบเครือข่าย (Network) - เผยแพร่ผลงานวิจัยด้านป่าไม้ - บริการทางด้านวิชาการป่าไม้เชิงรุก โดยหน่วยปฏิบัติการเคลื่อนที่ (Mobile unit) - ถ่ายทอดองค์ความรู้สู่ผลงานวิจัยการป่าไม้เพื่อสร้างอาชีพ รายได้ และต่อยอดเชิงพาณิชย์ - สร้างเครือข่ายผู้ใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยด้านป่าไม้	6.4 กิจกรรมวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมในเศรษฐกิจแบบครบวงจร			
		5) เพิ่มประสิทธิภาพระบบการบริหารงานเพื่อส่งเสริมไม่เศรษฐกิจแบบครบวงจร (1) พัฒนาศูนย์กลางในการส่งเสริมการส่งเสริมไม่เศรษฐกิจ การเพาะชำกล้าไม้ (2) ศึกษาและวิเคราะห์ชนิดไม้ที่มีมูลค่า รวมทั้งองค์ความรู้ ในการปลูก การบำรุงรักษา การใช้ประโยชน์ และการตลาด (3) พัฒนาศูนย์กลางที่ใช้ประโยชน์ไม้ที่มีมูลค่า เทคนิคการเพาะชำกล้าไม้ เพื่อสนับสนุนการปลูกไม้เศรษฐกิจ (4) สำรวจและจัดทำฐานข้อมูลการปลูกป่าเศรษฐกิจ (5) พัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านป่าไม้ - จัดทำข้อมูลด้านพลังงานจากไม้และชีวมวล - รวบรวมและ จัดทำข้อมูลกล้าไม้เพื่อสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ - รวบรวมและ จัดทำงานวิจัยศูนย์พรและภูมิปัญญาท้องถิ่น (6) พัฒนาระบบการให้บริการข้อมูลไม้เศรษฐกิจแบบจุดเดียวเสร็จ (one stop service) รวมถึงช่องทางในการเข้าถึงข้อมูลและการให้บริการ	6.5 กิจกรรมเพิ่มประสิทธิภาพระบบการบริหารงานเพื่อส่งเสริมไม่เศรษฐกิจแบบครบวงจร			
		6) พัฒนามาตรการทางเศรษฐกิจ การเงิน และระบบตลาดเพื่อส่งเสริมปลูกไม้เศรษฐกิจ (1) พัฒนาระบบและกลไกมาตรการทางภาษีและการเงินเพื่อส่งเสริมการปลูกไม้เศรษฐกิจแบบครบวงจร จัดทำกองทุนส่งเสริมไม้เศรษฐกิจแบบครบวงจร รวมถึง มาตรการต่างๆเพื่อส่งเสริมให้ประชาชนปลูกไม้เศรษฐกิจมากขึ้น (2) จัดทำและสนับสนุนแหล่งเงินทุน ในการปลูกป่าเศรษฐกิจในรูปแบบต่างๆ ทั้งระยะสั้นและระยะยาว (3) ประสานเพื่อขอความร่วมมือหน่วยงานภาคเอกชนที่ดำเนินการส่งเสริมการปลูกหรือรับเพื่อผลิตและการเกษตร ให้ส่งเสริมการปลูกหรือรับเพื่อผลิตพืชผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพให้ประชาชนอย่างถูกกฎหมาย (4) ส่งเสริมบทบาทธุรกิจภาคเอกชนเพื่อส่งเสริมการปลูกไม้เศรษฐกิจ (5) พัฒนาระบบและกลไกทางการตลาดไม้เศรษฐกิจเพื่อเพิ่มขีดความสามารถด้านการแข่งขันทั้งในระดับประเทศ (6) สนับสนุนการตั้งวิสาหกิจชุมชน ผลิตเชื้อเพลิงชีวมวลไม้เชื้อ ี*	6.6 กิจกรรมพัฒนามาตรการทางการคลัง การเงิน และระบบตลาดเพื่อสร้างแรงจูงใจปลูกไม้เศรษฐกิจ			
		7) พัฒนาศักยภาพของเกษตรกรและผู้ประกอบการไม้เศรษฐกิจแบบครบวงจร (1) ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดความร่วมมือและ สร้างเครือข่ายผู้ปลูกป่าที่เข้มแข็ง (2) สร้างมาตรฐานและผู้ประกอบการไม้เศรษฐกิจต้นแบบ (3) สำรวจและจัดทำฐานข้อมูลเครือข่ายผู้ปลูกป่า (4) เชื่อมโยงเครือข่ายผู้ปลูกป่าต่างๆ และแหล่งลำค้ำไม้ เพื่อประโยชน์ในด้านบริการจัดการสวนป่า การส่งเสริมการตลาดด้านตลาดสด (5) ส่งเสริมปลูกไม้เศรษฐกิจสำหรับเกษตรกรรายย่อย (6) ถ่ายทอดองค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านไม้เศรษฐกิจสู่เกษตรกรและผู้ประกอบการ (7) ผลักดันไม้เศรษฐกิจสู่การขยายอาชีพเกษตรกรและผู้ประกอบการ	6.7 กิจกรรมพัฒนาศักยภาพเกษตรกรและผู้ประกอบการไม้เศรษฐกิจแบบครบวงจร			

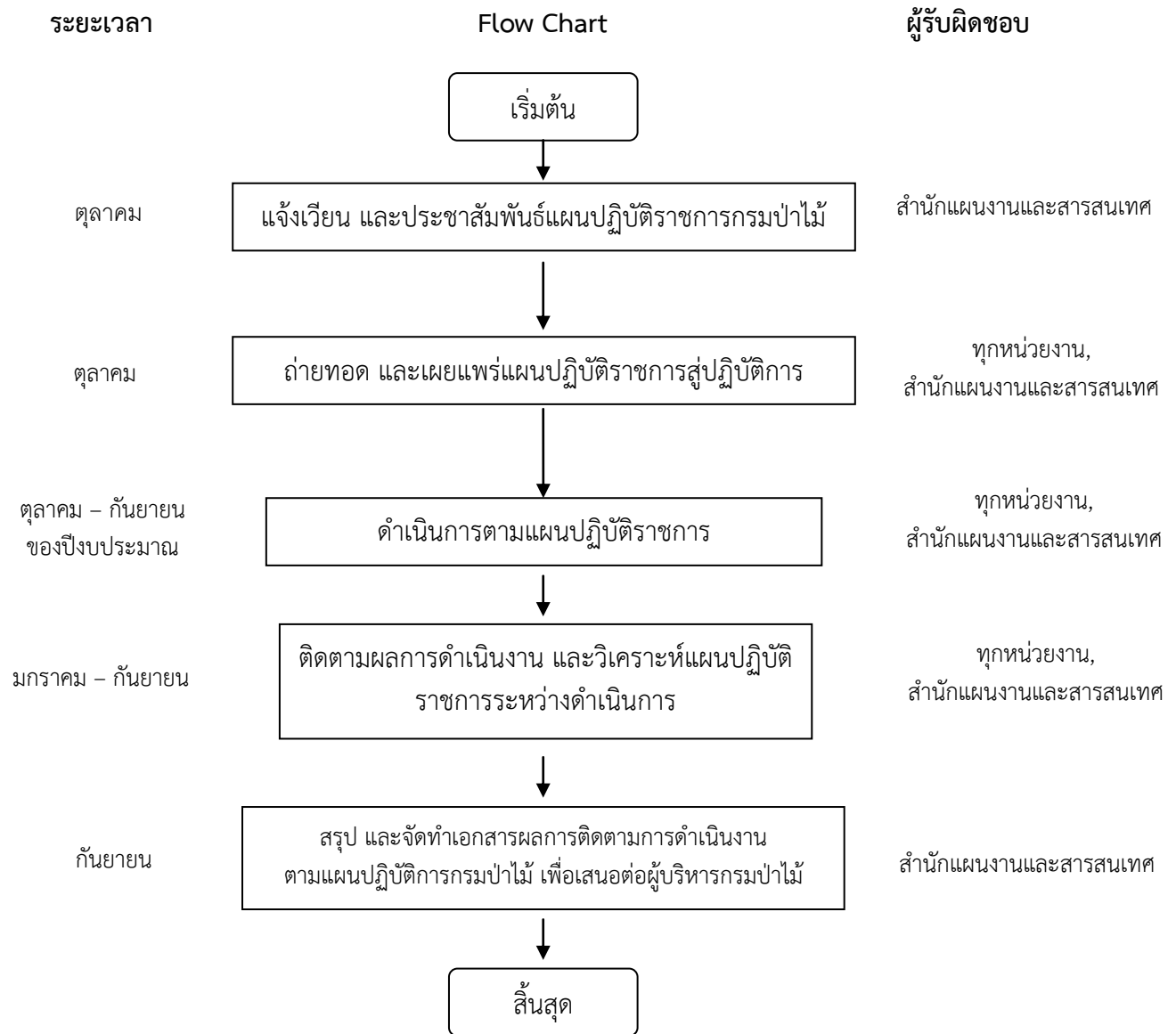
แนวทางการพัฒนาที่ 4 ส่งเสริมการฟื้นฟูป่าเสื่อมโทรม และเพิ่มพื้นที่ป่าเศรษฐกิจ						
เป้าหมายแนวทางการพัฒนา						
1. พื้นป่าเสื่อมสภาพ						
2. ส่งเสริมการเพิ่มพื้นที่ป่าเศรษฐกิจ						
แนวทางย่อย	ตัวชี้วัดของแนวทางย่อย	วิธีการ	โครงการ/กิจกรรม	ปี 69		หน่วยงานรับผิดชอบ
				เป้าหมาย 199 ไร่	วงเงิน 2,188,600	
10. สนับสนุนการดำเนินงานวิจัย		(1) การวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างฐานความรู้ในด้านป่าไม้	10. กิจกรรมพัฒนาระบบสนับสนุนการดำเนินงานวิจัยเพื่อพัฒนาและสร้างนวัตกรรมการใช้ประโยชน์ผลผลิตจากป่าไม้ และการจัดการสวนป่าไม้เศรษฐกิจแบบครบวงจร			
เพื่อพัฒนาและสร้างนวัตกรรม		- พัฒนานวัตกรรมวิฤตพดแทนไม้เพื่อเสริมสร้างเสถียรภาพของชุมชน	- กิจกรรมถ่ายทอดความรู้และวิชาการสวนป่าองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้	199	ไร่	2,188,600
การใช้ประโยชน์ผลผลิตจากป่าไม้		- วิจัยและพัฒนาไม้และของป่าในสวนป่าเชิงพาณิชย์เพื่อเพิ่มมูลค่าและการใช้ประโยชน์				สสป.
และการจัดการสวนป่าไม้เศรษฐกิจ		- วิจัยและพัฒนาคุณภาพของการบูรเพื่อการใช้ประโยชน์				
แบบครบวงจร		- ศึกษาการสกัดเอ็นเอจากชิ้นไม้สกุล Hopea และไม้สกุล Shorea				
		- ศึกษาการใช้ประโยชน์จากการเปลี่ยนส่วนยางพาราเป็นปายางแบบยั่งยืน: หลักฐานจากวิธีการทดลองทางเลือก				
		ในพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย				
		(2) การวิจัยและพัฒนาสวนป่าไม้				
		- พัฒนาสายพันธุ์ลูกผสมพันธุ์ไม้สกุลอะเคเชียเพื่อสวนป่าและอุตสาหกรรม				
		- ศึกษาการจัดการสวนป่าสักอย่างยั่งยืนเพื่อเกษตรกร (ระยะที่สอง)				
		- ศึกษาการใช้ประโยชน์สีเขียวเปลือกและขี้เลื่อยสัก				
		- ศึกษาการใช้ประโยชน์ไม้ตามศักยภาพการใช้				
		- วิจัยและพัฒนาวิธีการร่วมไม้เพื่อเศรษฐกิจชุมชน				
		- ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแมลงและเชื้อราในระบบนิเวศป่าสนและการใช้ประโยชน์เนื้อไม้สน				
		- ศึกษาและทดสอบความเหมาะสมทางพันธุของสัก				
		(3) เน้นศักยภาพงานวิจัยด้านป่าไม้ให้เป็นมาตรฐานสากล				
		(4) ศึกษาค้นคว้าข้อเท็จจริงและความสัมพันธ์ของป่าไม้เพื่อการเพิ่มมูลค่าให้ผลิตภัณฑ์ป่าไม้ในขั้นพื้นฐาน				
		(5) พัฒนาคอยอดการนำเอาผลการวิจัยไปใช้ทดลองแก้ปัญหาหรือนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในด้านต่าง ๆ				
		(6) ส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างความร่วมมือระหว่างนักวิจัยสถาบันการศึกษา สถาบันการวิจัยทั้งในและต่างประเทศ				
		(7) ส่งเสริมการผลิตและพัฒนาบุคลากรวิจัยที่สอดคล้องกับความต้องการของทุกภาคส่วน				
รวมทั้งหมด				576,082,700		

แผนปฏิบัติการราชการ ประจำปี พ.ศ. 2569 กรมป่าไม้						
เป้าหมายหลักกรมป่าไม้ : 1) ป้องกันรักษาป่า พัฒนา และเพิ่มพื้นที่สีเขียว						
2) บริหารจัดการที่ดินป่าได้อย่างเป็นระบบและเป็นธรรม						
แนวทางการพัฒนาที่ 6 การบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้						
เป้าหมายแนวทางการพัฒนา						
1. ปรับปรุงเทคโนโลยีสารสนเทศให้เหมาะสมและทันสมัย 2. ระบบบริหารงานมีประสิทธิภาพ 3. บุคลากรมีสมรรถนะสูง 4. เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ 5. มีระเบียบกฎหมายที่ทันสมัย 6. บูรณาการความร่วมมือด้านการป่าไม้ระหว่างประเทศ และเป็นศูนย์กลางความร่วมมือด้านการป่าไม้อาเซียน						
แนวทางย่อย	ตัวชี้วัดของแนวทางย่อย	วิธีการ	โครงการ/กิจกรรม	ปี 69		หน่วยงานรับผิดชอบ
				เป้าหมาย	วงเงิน	
1. ปรับปรุงเทคโนโลยีสารสนเทศ	ระบบสารสนเทศได้รับการปรับปรุงและพัฒนา	1) ปรับปรุงเทคโนโลยีสารสนเทศให้เหมาะสมและทันสมัย	โครงการการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้	18 ระบบ	12,610,200	
เพื่อรองรับการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้	ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน	(1) เติบโตฐานข้อมูลห้องศักร	1. กิจกรรมหลักปรับปรุงเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อรองรับการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้			
		(2) เติบโตฐานข้อมูลกับหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง	1.1 กิจกรรมปรับปรุงเทคโนโลยีสารสนเทศให้เหมาะสมและทันสมัย			
		(3) เพิ่มช่องทางการเข้าถึงบริการการให้ข้อมูล	- กิจกรรมพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ	18 ระบบ	12,610,200	ศทส.
		(4) พัฒนาระบบการให้บริการสารสนเทศ เช่น AI				
		(5) สร้างหน้าจอแดชบอร์ด (DASH BOARD) สรุปสำหรับผู้บริหาร				
		(6) การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการป่าไม้				
		(7) พัฒนาบุคลากรให้มีความพร้อมในด้านการรวบรวม จัดเก็บข้อมูล และการเรียกใช้ข้อมูล				
		(8) พัฒนาอุปกรณ์สารสนเทศให้รองรับการใช้งานของเจ้าหน้าที่				
				119 หน่วยงาน 2,900 เชีง 300 คน 20 รายการ 5 คณะ 263 ครั้ง 15 หน่วยรับตรวจ	2,714,638,600	
2. พัฒนาการบริหารจัดการงานป่าไม้	- มีการสรรหาและบริหารบุคลากรตาม	1) พัฒนาการบริหารจัดการงานป่าไม้	2. กิจกรรมหลักพัฒนาการบริหารจัดการงานป่าไม้โดยจัดทำแผนพัฒนาทุกด้านเพื่อรองรับการพัฒนาป่าไม้			
โดยจัดทำแผนพัฒนาทุกด้านเพื่อ	หลักธรรมาภิบาล	(1) พัฒนาศักยภาพการบริหารองค์กรในทุกระดับทั้งด้านโครงสร้าง ระบบงาน และการบริหารบุคคล	2.1 กิจกรรมพัฒนาการบริหารจัดการงานป่าไม้			
รองรับการพัฒนาป่าไม้	- ร้อยละ 80 ของหน่วยงานที่ได้รับการพัฒนา	(2) พัฒนาและปรับปรุงโครงสร้างองค์กรเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชน ในด้านต่างๆตามบริบทของการพัฒนาประเทศ	- กิจกรรมอำนวยความสะดวกการบริหารกลาง	40 หน่วยงาน	11,506,000	สทก. (ส่วนอำนวยความสะดวก)
	ด้านการปฏิรูปวิชาการตามแผนงานภายใน		- กิจกรรมอำนวยความสะดวกประชาชนสัมพันธ์ (	240 ครั้ง	1,934,600	สทก. (ส่วนประชาสัมพันธ์และเผยแพร่)
	ระยะเวลาที่กำหนด	(3) พัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรในทุกระดับ เพื่อรองรับการพัฒนาภายในทุกด้าน	- กิจกรรมอำนวยความสะดวกแผนงานและการสหเทศ	39 หน่วยงาน	65,737,900	สทส.
	- มีการจัดสวัสดิการช่วยเหลือเจ้าหน้าที่	(4) พัฒนาและส่งเสริมความร่วมมือกับต่างประเทศ ในการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ และปฏิบัติตามพันธกรณีด้านการป่าไม้ ระหว่างประเทศ	- กิจกรรมเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานป่าไม้	100 ร้อยละ	7,001,800	สทส.
	ผู้พิทักษ์ป่า		- กิจกรรมอำนวยความสะดวกภายใน	15 หน่วยรับตรวจ	400,000	กสน.
	- ระดับความพึงพอใจต่อการรับบริการของผู้ใช้บริการ	(5) พัฒนาระบบสารสนเทศให้ทันต่อสถานการณ์ เพื่อรองรับการบริหารงานป่าไม้	- กิจกรรมการบริการประชาชน	80 ร้อยละ	420,000	สทก. (ศูนย์บริการประชาชน)
			- กิจกรรมพัฒนาศักยภาพการปฏิบัติงานราชการ	40 หน่วยงาน	762,500	กพร.
			- กิจกรรมบริหารการงานนิติการ	2,500 เชีง	3,305,300	กบด.
			- กิจกรรมพัฒนาศักยภาพบุคลากร	300 คน	917,700	สทก.
			- กิจกรรมพัฒนาระบบสารสนเทศป่าไม้	20 รายการ	71,225,900	ศทส.
			- กิจกรรมบริหารงานคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ	5 คณะ	1,269,900	สทส.

[illegible]

แนวทางการพัฒนาที่ 6 การบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้							
เป้าหมายแนวทางการพัฒนา							
1. ปรับปรุงเทคโนโลยีสารสนเทศให้เหมาะสมและทันสมัย							
2. ระบบบริหารงานมีประสิทธิภาพ							
3. บุคลากรมีสมรรถนะสูง							
4. เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้							
5. มีระเบียบกฎหมายที่ทันสมัย							
6. บูรณาการความร่วมมือด้านการป่าไม้ระหว่างประเทศ และเป็นศูนย์กลางความร่วมมือด้านการป่าไม้อาเซียน							
แนวทางย่อย	ตัวชี้วัดของแนวทางย่อย	วิธีการ	โครงการ/กิจกรรม	ปี 69		หน่วยงาน รับผิดชอบ	
				เป้าหมาย	วงเงิน		
		(6) ส่งเสริมศักยภาพให้กับบุคลากรของกรมป่าไม้ให้มีความพร้อม/มีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้านการป่าไม้ระหว่างประเทศ					
		(7) เสริมสร้างความร่วมมือและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือด้านการป่าไม้ระหว่างประเทศ					
				14,000 ราย 147 หน่วยงาน 4,000 ฉบับ	7,646,800		
5. การให้บริการอนุญาตและ การรับรองด้านการป่าไม้	การบริการด้านการอนุญาตและรับรอง ด้านการป่าไม้ได้รับการบริหารจัดการ	1) ด้านการอนุญาต	5. กิจกรรมหลักการให้บริการการอนุญาตและการรับรองด้านการป่าไม้				
		(1) ให้บริการการอนุญาตด้านอุตสาหกรรมไม้ / ไม้และของป่า / ไม้ประโยชน์พื้นที่ป่าไม้ / การนำไม้และของป่าเคลื่อนที่	5.1 กิจกรรมด้านการอนุญาต				
		(2) ดำเนินการตาม พ.ร.บ. เสือโคร่ง	- กิจกรรมบริการด้านการอนุญาต	14,000	ราย	5,090,000	กอญ.
		(3) ติดตามตรวจสอบการให้บริการหลังการอนุญาต	- กิจกรรมตรวจสอบ ควบคุมและบริการนำไม้หรือของป่าเคลื่อนที่	24	หน่วยงาน	816,800	สศม.
		(4) เพิ่มศักยภาพการอนุญาตด้านการป่าไม้					
		(5) พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศการอนุญาต					
		2) ด้านการรับรอง	5.2 กิจกรรมด้านการรับรอง				
		(1) พัฒนาระบบประกันคุณภาพตามกฎหมายของไม้	- กิจกรรมตรวจสอบและออกหนังสือรับรองไม้ ผลิตภัณฑ์ไม้และต้นไม้เพื่อส่งออกไปนอกราชอาณาจักร	123	หน่วยงาน	1,740,000	สศม.
		(2) ตรวจสอบรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์ป่าไม้และตรวจพิสูจน์ไม้		4000	ฉบับ		
				80	ร้อยละ		
				250 ราย	520,000		
6. ตรวจสอบรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์ ป่าไม้และตรวจพิสูจน์ไม้	ร้อยละ 80 ของผู้มาขอรับบริการ ได้รับใบรับรองชนิดและคุณภาพไม้ที่ถูกต้อง ตามระเบียบและหลักเกณฑ์ที่กรมป่าไม้กำหนด	(1) ตรวจสอบและให้การรับรองมาตรฐานไม้และผลิตภัณฑ์ป่าไม้เพื่อให้เป็นที่ยอมรับตามมาตรฐานสากล	6. กิจกรรมหลักตรวจสอบรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์ป่าไม้และตรวจพิสูจน์ไม้				
		(2) ออกใบรับรองชนิด (เซอร์ติฟิเคต) และคุณสมบัติไม้เพื่อใช้ประกอบการตรวจสอบตามชนิดไม้	6.1 กิจกรรมหลักบริการงานป่าไม้				
		ทั้งตามกฎหมายในประเทศและตามข้อตกลงหรือสัญญาระหว่างประเทศเกี่ยวกับการค้าไม้	- กิจกรรมตรวจสอบรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์ป่าไม้และตรวจพิสูจน์ไม้	250	ราย	520,000	สวพ.
		(3) การพัฒนาบุคลากรให้มีองค์ความรู้ตามหลักวิชาการด้านการตรวจพิสูจน์ไม้เพื่อเพิ่มศักยภาพการของกรมป่าไม้ในด้านการดำเนินคดีด้านป่าไม้					
		(4) พัฒนาเทคโนโลยีโดยการนำโปรแกรมซอฟต์แวร์ในการตรวจพิสูจน์ไม้					
		(5) จัดตั้งห้องปฏิบัติการในการจัดทำฐานข้อมูล DNA ของไม้					
			รวมทั้งหมด		2,752,506,500		

การถ่ายทอดแผนปฏิบัติการสู่การปฏิบัติ

คณะผู้จัดทำ
แผนปฏิบัติการประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๙ กรมป่าไม้

ที่ปรึกษา

นายนิกร ศิริโรจนานนท์	อธิบดีกรมป่าไม้	ที่ปรึกษา
นายสุพจน์ ภูรัตนโอภา	รองอธิบดีกรมป่าไม้	ที่ปรึกษา
นายพัฒน์พงษ์ สมิตติพัฒน์	รองอธิบดีกรมป่าไม้	ที่ปรึกษา
นายพงศ์พยัคฆ์ ศรียา	รองอธิบดีกรมป่าไม้	ที่ปรึกษา
นางวิสุตรา อินทองแก้ว	ผู้อำนวยการสำนักแผนงานและสารสนเทศ	ที่ปรึกษา

ผู้จัดทำ

นางอินทิรา รัตนวงศา	ผู้อำนวยการส่วนแผนงานและงบประมาณ สำนักแผนงานและสารสนเทศ	ผู้จัดทำ
นายนิธัญ มโนรัตน์	นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ	ผู้จัดทำ
นางสาวศิริพร ศรีพูล	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน	ผู้จัดทำ

